

**Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om tillämpning av förordningen om ömsesidigt erkännande av beslut om frysning och beslut om förverkande i Europeiska unionen och till vissa lagar som har samband med den**

**PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL**

I denna proposition föreslås att det stiftas en lag om tillämpning av förordningen om ömsesidigt erkännande av beslut om frysning och beslut om förverkande i Europeiska unionen samt att det införs ändringar i strafflagen, i lagen om verkställighet i Europeiska unionen av frysningsbeslut av egendom eller bevismaterial, i lagen om det nationella genomförandet av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i rambeslutet om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på beslut om förverkande och om tillämpning av rambeslutet, i tvångsmedelslagen och i lagen om verkställighet av böter.

Lagändringarna förutsätts av förordningen om ömsesidigt erkännande av beslut om frysning och beslut om förverkande i Europeiska unionen som antogs 2018. Förordningen ersätter de gällande rambesluten om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på beslut om frysning och på beslut om förverkande för de medlemsstater som är bundna av förordningen.

Den nya lag som kompletterar förordningen utgör inte någon självständig och heltäckande regleringshelhet, utan den ska tillämpas parallellt med förordningen.

Lagarna avses träda i kraft den 19 december 2020, när förordningen börjar tillämpas, eller så snart som möjligt efter det.

---

**INNEHÅLL**

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL.....	1
ALLMÄN MOTIVERING .....	4
1 Inledning.....	4
2 Nuläge.....	4
2.1 Lagstiftning.....	4
2.2 Den internationella utvecklingen samt lagstiftningen i EU.....	6
2.3 Skydd för personuppgifter.....	6
3 Målsättning och de viktigaste förslagen .....	7
4 Propositionens konsekvenser.....	7
5 Beredningen av propositionen .....	8
DETALJMOTIVERING .....	10
1 Förordningens innehåll och den nationella lagstiftning som den förutsätter .....	10
Kapitel I Syfte, definitioner och tillämpningsområde.....	10
Kapitel II Översändande, erkännande och verkställighet av beslut om frysning.....	18
Kapitel III Översändande, erkännande och verkställighet av beslut om förverkande.....	30
Kapitel IV Allmänna bestämmelser .....	42
Kapitel V Slutbestämmelser.....	56
2 Lagförslag.....	60
2.1 Lag om tillämpning av förordningen om ömsesidigt erkännande av beslut om frysning och beslut om förverkande i Europeiska unionen.....	60
1 kap. Allmänna bestämmelser .....	60
2 kap. Verkställighet och utfärdande av beslut om frysning.....	61
3 kap. Verkställighet och utfärdande av beslut om förverkande.....	65
4 kap. Särskilda bestämmelser .....	73
2.2 Strafflagen.....	73
10 kap. Om förverkandepåföljder .....	73
2.3 Lagen om verkställighet i Europeiska unionen av frysningsbeslut av egendom eller bevismaterial .....	73
2.4 Lagen om det nationella genomförandet av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i rambeslutet om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på beslut om förverkande och om tillämpning av rambeslutet .....	74
2.5 Tvångsmedelslagen.....	74
6 kap. Kvarstad .....	74
7 kap. Beslag samt kopiering av handlingar .....	75
2.6 Lagen om verkställighet av böter.....	75
3 Förklaringar med stöd av förordningen .....	75
4 Ikraftträdande.....	76
5 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning .....	76
LAGFÖRSLAG .....	78
1. Lag om tillämpning av förordningen om ömsesidigt erkännande av beslut om frysning och beslut om förverkande i Europeiska unionen .....	78
2. Lag om ändring av 10 kap. 2 § i strafflagen .....	85
3. Lag om ändring av lagen om verkställighet i Europeiska unionen av frysningsbeslut av egendom eller bevismaterial .....	85

## RP 102/2020 rd

4. Lag om ändring av 2 § i lagen om det nationella genomförandet av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i rambeslutet om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på beslut om förverkande och om tillämpning av rambeslutet...	87
5. Lag om ändring av tvångsmedelslagen .....	87
6. Lag om ändring av 1 § i lagen om verkställighet av böter .....	89
BILAGA .....	90
PARALLELLTEXTER .....	90
2. Lag om ändring av 10 kap. 2 § i strafflagen .....	90
3. Lag om ändring av lagen om verkställighet i Europeiska unionen av frysningsbeslut av egendom eller bevismaterial .....	91
4. Lag om ändring av 2 § i lagen om det nationella genomförandet av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i rambeslutet om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på beslut om förverkande och om tillämpning av rambeslutet...	93
5. Lag om ändring av tvångsmedelslagen .....	94
6. Lag om ändring av 1 § i lagen om verkställighet av böter .....	96

## ALLMÄN MOTIVERING

### 1 Inledning

I propositionen föreslås sådan kompletterande nationell lagstiftning som förutsatts av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1805 av den 14 november 2018 om ömsesidigt erkännande av beslut om frysning och beslut om förverkande. Enligt artikel 41 i förordningen ska den tillämpas från och med den 19 december 2020.

En förordning är bindande till alla delar och den är direkt tillämplig i medlemsstaterna i enlighet med grundfördragen. En förordning förutsätter i regel inga särskilda verkställighetsåtgärder på nationell nivå. En förordning är i kraft som sådan och den får inte förklaras eller preciseras med nationell reglering. En förordning får inte heller skrivas om, och dess text får inte heller i onödan tas in i nationell lagstiftning. Om förordningens text är flertydig, ska saken avgöras genom tolkning av förordningen. Målet är en förordning ska tillämpas enhetligt i medlemsstaterna, och nationella åtgärder kunde äventyra detta. Tillämpningen av en förordning kan dock förutsätta kompletterande nationell lagstiftning. Ibland är behovet av särskild nationell verkställighet en tolkningsfråga. När man avgör behovet av kompletterande bestämmelser är det avgörande huruvida förordningen kan tillämpas effektivt utan kompletterande nationella bestämmelser. I förordningen föreslås bara sådana ändringar som förordningen har ansetts förutsätta.

Redan nu finns det rambeslut om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på beslut om frysning och beslut om förverkande på området för Europeiska unionens straffprocessuella samarbete. Rambeslutet om verkställighet i Europeiska unionen av beslut om frysning av egendom eller bevismaterial (2003/577/RIF, nedan *rambeslutet om frysning*) gör möjligt att verkställa ett beslut om frysning som fattats i en medlemsstat i en annan medlemsstat, där den egendom som ska frysas finns. Rambeslutet om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på beslut om förverkande (2006/783/RIF, nedan *rambeslutet om konfiskation*) gäller åter överlämnade av en förverkandedom för verkställighet i en annan medlemsstat, där den egendom som är föremål för förverkandepåföljden finns. Innehållet i de nämnda rambesluten motsvarar i stor utsträckning förordningens innehåll.

Förordningen ersätter från och med den 19 december 2020 de nämnda rambesluten i samarbetet mellan de medlemsstater som är bundna av förordningen. I fråga om beslut om frysning gäller förordningen ändå bara frysning för verkställighet av en förverkandepåföljd som döms ut senare. Frysning av bevismaterial berörs åter av direktivet om en europeisk utredningsorder på det straffrättsliga området (2014/41/EU), som antogs 2014.

## 2 Nuläge

### 2.1 Lagstiftning

I enlighet med vad som konstaterats ovan finns det redan nu rambeslut om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på beslut om frysning och beslut om förverkande på området för Europeiska unionens straffprocessuella samarbete. I den nationella lagstiftningen har rambesluten genomförts särskilt genom lagen om verkställighet i Europeiska unionen av frysningsbeslut av egendom eller bevismaterial (540/2005, nedan *frysningsslagen*) och lagen om det nationella genomförandet av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i rambeslutet om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på beslut om förverkande och om till-

## RP 102/2020 rd

lämpning av rambeslutet (222/2008, nedan *lagen om förverkandepåföljd*). Beträffande rambeslutet om frysning har det också utfärdats statsrådets förordning om verkställighet i Europeiska unionen av frysningsbeslut av egendom eller bevismaterial (836/2005, nedan *frysningsförordningen*).

Frysninglagen innehåller heltäckande bestämmelser om det nationella genomförandet av rambeslutet om frysning. Enligt 1 § i frysninglagen verkställs i enlighet med den lagen i Finland sådana av en rättslig myndighet i en annan medlemsstat i Europeiska unionen utfärdade frysningsbeslut som avses i rådets rambeslut om verkställighet i Europeiska unionen av frysningsbeslut av egendom eller bevismaterial (2003/577/RIF), eller översänds en finsk rättslig myndighets frysningsbeslut till en annan medlemsstat i Europeiska unionen för verkställighet.

Enligt 2 § 1 mom. i frysninglagen avses med frysningsbeslut ett beslut som utfärdats i ett brottmål av en behörig rättslig myndighet i en medlemsstat i Europeiska unionen i syfte att tillfälligt förhindra förstöring, omvandling, flyttning, överföring eller överlåtelse av sådan egendom som kan omfattas av förverkande eller har förverkats. I 2 mom. sägs att när Finland är den stat som översänder ett frysningsbeslut avses med frysningsbeslut en domstols beslut om kvarstad enligt 6 kap. i tvångsmedelslagen (806/2011), en åklagares beslut om tillfällig kvarstad enligt 6 kap. i den lagen och en domstols eller åklagares beslut om beslag enligt 7 kap. i samma lag i ärenden som avses i 1 mom. Enligt 9 § 1 mom. i frysninglagen verkställs ett frysningsbeslut som en annan EU-medlemsstat översänt till Finland i den ordning som föreskrivs om kvarstad eller beslag. Enligt 10 § 1 mom. i samma lag ska ett beslut om verkställighet ges in till häradsfogden eller förundersökningsmyndigheten för verkställighet. När det gäller kvarstad sker verkställigheten i tillämpliga delar på det sätt som föreskrivs i utsökningbalken (705/2007) och när det gäller beslag i tillämpliga delar på det sätt som föreskrivs i tvångsmedelslagen.

Förordningen ersätter det rambeslut om frysning som avses i frysninglagen i samarbetet mellan de medlemsstater som är bundna av förordningen. I fråga om frysningsbeslut gäller förordningen i enlighet med vad som konstaterats ovan endast frysning för verkställighet av en förverkandepåföljd som döms ut senare. Såsom konstaterats ovan berörs frysning av bevismaterial av direktivet om en europeisk utredningsorder på det straffrättsliga området (2014/41/EU, nedan *utredningsorderdirektivet*). Direktivet har genomförts nationellt genom lagen om genomförande av direktivet om en europeisk utredningsorder på det straffrättsliga området (430/2017, nedan *utredningsorderlagen*).

Enligt 1 § i lagen om förverkandepåföljd ska de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i rambeslutet 2006/783/RIF iaktas som lag, om ingenting annat följer av den lagen. Bestämmelserna i rambeslutet som gäller förverkandepåföljd ska således följas som lag i Finland. I lagens 2 § 1 mom. sägs att i enlighet med den aktuella lagen och rambeslutet 1) verkställs i Finland sådana beslut av en domstol i en annan medlemsstat i Europeiska unionen som avses i rambeslutet och som översänts i enlighet med rambeslutet, samt 2) översänds en finsk domstols beslut till en annan medlemsstat i Europeiska unionen för verkställighet.

Enligt 4 § 1 mom. i lagen om förverkandepåföljd verkställs ett i 2 § avsett beslut som fattats av en domstol i en annan medlemsstat i enlighet med finsk lag och i den ordning som föreskrivs i lagen om verkställighet av böter (672/2002). Förordningen ersätter det rambeslut som avses i lagen om förverkandepåföljd i samarbetet mellan de medlemsstater som är bundna av förordningen.

Materiella bestämmelser som förverkandepåföljder finns i 10 kap. i strafflagen (39/1889). Bestämmelser om förverkandepåföljder finns också i lagen om rättegång i brottmål (689/1997) samt i rättegångsbalken.

När det gäller förverkandepåföljder finns centrala bestämmelser om internationellt samarbete också i lagen om internationellt samarbete vid verkställighet av vissa straffrättsliga påföljder (21/1987, nedan *samarbetslagen*) och i förordningen om internationellt samarbete vid verkställighet av vissa straffrättsliga påföljder (22/1987). För de nordiska ländernas del finns bestämmelser om samarbete i lagen om samarbete mellan Finland och de övriga nordiska länderna vid verkställighet av domar i brottmål (326/1963, nedan *nordiska samarbetslagen*) samt i förordningen om verkställighet av den lagen (620/1964).

## 2.2 Den internationella utvecklingen samt lagstiftningen i EU

Förordningens innehåll och den nationella lagstiftning som den förutsätter förklaras i propositionens specialmotivering.

Av betydelse för den materiella reglering som hänför sig till förordningen är i synnerhet direktivet 2014/42/EU om frysning och förverkande av hjälpmedel vid och vinning av brott i Europeiska unionen (nedan *det materiella konfiskationsdirektivet*), som antogs den 3 april 2014 och som utvidgade medlemsstaternas nationella förpliktelser vid frysning och förverkande av hjälpmedel vid och vinning av brott. Enligt artikel 1 i direktivet fastställs i direktivet minimiregler om frysning av egendom för att möjliggöra ett eventuellt senare förverkande och om förverkande av egendom i straffrättsliga ärenden. Direktivet påverkar inte de förfaranden som medlemsstater använder sig av för att förverka egendomen i fråga. Till följd av direktivet har i synnerhet strafflagens 10 kap. om förverkandepåföljder ändrats.

På det område som regleras av förordningen gäller dessutom flera andra internationella förpliktelser som påverkat den nationella regleringen. För det första antogs 2001 rådets rambeslut 2001/500/RIF om penningtvätt, identifiering, spårande, spärrande, beslag och förverkande av hjälpmedel till och vinning av brott. Ovannämnda materiella konfiskationsdirektiv har ersatt artikel 1 a och artiklarna 3 och 4 i det rambeslutet.

Av betydelse är dessutom Europarådets konvention om penningtvätt, efterforskning, beslag och förverkande av vinning av brott från 1990 (FördrS 53/1994, nedan *1990 års konvention om penningtvätt*), som bl.a. innehåller definitioner av vinning av brott och förverkande samt bestämmelser om internationellt samarbete. Konventionen trädde i kraft i Finland den 1 juli 1994.

När det gäller Europarådets reglering finns dessutom Europarådets konvention om penningtvätt, efterforskning, beslag och förverkande av vinning av brott och om finansiering av terrorism (nedan *2005 års konvention*), som Finland inte har satt i kraft nationellt. Finland har nationellt satt i kraft Förenta nationernas konvention om gränsöverskridande organiserad brottslighet (nedan *Palermokonventionen*), som till vissa delar innehåller bestämmelser som i stor utsträckning överensstämmer med 2005 års konvention. När Palermokonventionen antogs företogs inga nationella lagändringar i bestämmelserna om förverkandepåföljder.

## 2.3 Skydd för personuppgifter

Tillämpningen av förordningen förutsätter behandling av personuppgifter, eftersom personuppgifter utbyts i samarbetet. På samarbete enligt förordningen tillämpas lagen om behandling av personuppgifter i brottmål och vid upprätthållandet av den nationella säkerheten (1054/2018). När det gäller beslut om frysning kan det anses vara fråga om annan åklagarverksamhet som

har samband med brott enligt 1 § 1 mom. 2 punkten i den lagen samt om handläggning av brottmål i domstol enligt 1 § 1 mom. 3 punkten i samma lag. När det gäller förverkandebeslut kan det anses vara fråga om verkställighet av straffrättsliga påföljder enligt 1 § 1 mom. 4 punkten i samma lag.

### **3 Målsättning och de viktigaste förslagen**

Avsikten är att den lagstiftning som föreslås i propositionen ska komplettera förordningens bestämmelser i den mån det är nödvändigt. Målet är att medlemsstaternas straffrättsliga samarbete på området för förordningen ska effektiviseras ytterligare. Ett särskilt mål är dessutom att ställningen för målsäganden i brott ska tryggas på bra som möjligt på det sätt som förordningen möjliggör.

I propositionen föreslås för det första att det stiftas en lag om tillämpning av förordningen om ömsesidigt erkännande av beslut om frysning och beslut om förverkande i Europeiska unionen (nedan tillämpningslagen). Den lag som kompletterar förordningen utgör inte någon självständig och heltäckande regleringshelhet, utan den ska tillämpas parallellt med förordningen. Den föreslagna tillämpningslagen innehåller bestämmelser om bland annat behöriga myndigheter, beslut om verkställighet av beslut om frysning och beslut om förverkande och verkställighet av besluten samt sökande av ändring i beslut om erkännande och verkställighet av beslut om frysning och beslut om förverkande. Den föreslagna lagen innehåller också en bestämmelse som tryggar målsägandens ställning om beslut om återställande av egendom till den kränkta eller ersättning till den kränkta.

I propositionen föreslås också ändringar som beror på förordningen i strafflagen, lagen om verkställighet i Europeiska unionen av frysningsbeslut av egendom eller bevismaterial, lagen om det nationella genomförandet av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i rambeslutet om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på beslut om förverkande och om tillämpning av rambeslutet, tvångsmedelslagen och lagen om verkställighet av böter.

### **4 Propositionens konsekvenser**

Förordningen baserar sig i stor utsträckning på motsvarande bestämmelser i de gällande rambesluten, även om det finns vissa skillnader. Enligt förordningen ska lösningar som i stor utsträckning motsvarar nuläget iaktas även nationellt, och de ska enligt behov fastställas i lagstiftning som kompletterar förordningen. En central skillnad jämfört med den rådande situationen är att det föreskrivs om både frysnings- och förverkandepåföljdssituationer i en förordning i stället för i två separata rättsakter. Dessutom är förordningen direkt tillämplig rätt i stället för de gällande rambesluten. Den sistnämnda omständighetens betydelse minskar nationellt i fråga om förverkandepåföljder, eftersom bestämmelserna i rambeslutet om dem redan nu ska ha iakttagits som lag. Trots detta klarläggs systemet mellan medlemsstaterna, eftersom det finns bara en förordning som ska tillämpas i samarbete enligt förordningen samt kompletterande nationell lagstiftning, som inte till någon del får avvika från regleringen enligt förordningen.

Förordningen utvidgar i någon mån medlemsstaternas skyldigheter att verkställa beslut om frysning och beslut om förverkandepåföljd som utfärdats i andra medlemsstater. Genom förordningen och de ändringar som den medför förbättras möjligheterna att i gränsöverskridande sam-

arbete ingripa i vinning av brott och få tillgångar som skaffats genom brottslig verksamhet förverkade effektivare än nu. Dessutom förbättras ställningen för målsägande i brott vid gränsöverskridande förfaranden. De skyldigheter att hålla kontakt och konsultera varandra som ålagts myndigheterna i förordningen kan också bidra till att påskynda deras samarbete. Genom de föreslagna lagändringarna säkerställs en effektiv verksamhet enligt förordningen och underlättas således medlemsstaternas samarbete för att återfå vinning av brott.

Finland har årligen tagit emot cirka 1–9 beslut enligt rambeslutet om frysning för verkställighet. Det finns ingen statistik tillgänglig över beslut som Finland sänt till andra medlemsstater för verkställighet. Finland har årligen tagit emot 0–1 beslut enligt rambeslutet om konfiskation för verkställighet. Varje år har cirka 1–32 beslut sänts från Finland till andra medlemsstater för verkställighet. Förordningen och de ändringar som den medför kommer sannolikt att öka det gränsöverskridande samarbetet och därför också i någon mån kostnaderna för de behöriga myndigheternas samarbete. Dessutom medför förordningen i någon mån nya uppgifter för de behöriga myndigheterna, i synnerhet för att målsägandenas ställning ska beaktas bättre och när det gäller bestämmelserna om information om beslut samt tredje personers rättsskydd. Dessutom kan de mer omfattande skyldigheterna att hålla kontakt och föra statistik öka de behöriga myndigheternas arbete. Nya uppgifter orsakas enligt dagens uppskattning i första hand Rättsregistercentralen och mest sannolikt av särskilt det nya samarbetet enligt artikel 30 i förordningen i anslutning till beslut om återställande av egendom eller skadestånd som avser målsägande.

Förordningen och de föreslagna lagändringarna kan orsaka en del kostnader av engångsnatur för utbildning av anställda hos de behöriga myndigheterna. De bedöms ändå inte vara betydande.

De kostnader som orsakas av ändringarna enligt propositionen täcks inom ramen för anslagen och antalet årsverken enligt besluten om ramarna för statsfinanserna och statsbudgeten. Beslut behövliga tilläggsresurser fattas genom budgetbeslut.

## **5 Beredningen av propositionen**

I det skede då förhandlingar fördes om förordningen överlämnade statsrådet till riksdagen skrivelsen U 2/2017 rd. Riksdagens lagutskott har gett utlåtandet LaUU 6/2017 rd om skrivelsen.

Efter det att förordningen antogs hösten 2018 har ett utkast till regeringsproposition utarbetats vid justitieministeriet. Vid utarbetandet av utkastet har inrikesministeriet, Riksåklagarämbetet, Rättsregistercentralen, Riksfogdeämbetet, Helsingfors tingsrätt och Polisstyrelsen hörts.

När utkastet var klart bad justitieministeriet 25 aktörer yttra sig om det. Dessutom gavs högsta domstolen möjlighet att uttala sig om utkastet. Det kom 15 yttranden. De som yttrade sig var Justitiekanslersämbetet, Riksdagens justitieombudsmans kansli, inrikesministeriets gränsbevakningsavdelning, Åbo hovrätt, Helsingfors tingsrätt, Birkalands tingsrätt, Rättsregistercentralen, Riksåklagarämbetet, Polisstyrelsen, Skatteförvaltningen, centralkriminalpolisen, Helsingfors åklagarämbete, Finlands Advokatförbund, Finlands juristförbund rf och professor Juha Raitio. Propositionen har ändrats på vissa punkter på grund av responsen i yttrandena.

I synnerhet Riksdagens justitieombudsmans kansli och Riksåklagarämbetet har i sina yttranden fäst uppmärksamhet vid förslaget till ändring av 10 kap. 2 § 7 mom., som ingick i utkastet till proposition. Det har ansetts oklart huruvida förslaget passar in i den inhemska rättsordningen



och man har sett praktiska problem med tillämpningen av det. På grund av detta har propositionens innehåll ändrats.

I yttrandena har man dessutom fäst uppmärksamhet vid bland annat bestämmelserna om besvärsförfarandet, vilka gäller erkännande av beslut om förverkande samt beslut om verkställighet. Propositionen har dock inte ändrats i detta avseende, eftersom man har velat att förfarandet ska stämma överens med bestämmelserna i lagen om förverkandepåföljd.

Centralkriminalpolisen har föreslagit i sitt yttrande att den myndighet som utfärdar beslut om frysning ska definieras i enlighet med artikel 2.8 a ii i förordningen så att behörig myndighet är en anhållningsberättigad tjänsteman, som har befogenheter att verka som undersökningsledare vid polisen, Tullen eller Gränsbevakningsväsendet. Detta innebär enligt förordningen att en domare, domstol eller allmän åklagare ska godkänna beslutet. Riksåklagarämbetet har däremot i sitt yttrande ansett att den lösning som föreslås i 5 § 1 mom. i utkastet till proposition, enligt vilken en åklagare eller domstol är utfärdande myndighet i fråga om ett beslut om frysning, är korrekt. Propositionens innehåll har inte ändrats till denna del på grund av det som anförs i motiveringen som gäller artikel 2 i förordningen.

Både Riksåklagarämbetet och centralkriminalpolisen har i sina yttranden fäst uppmärksamhet vid artikel 18.5 i förordningen, där det sägs att när den utfärdande myndigheten har utfärdat ett beslut om förverkande men inte har utfärdat ett beslut om frysning, får den verkställande myndigheten på eget initiativ i enlighet med sin nationella rätt besluta att frysa den berörda egendomen. Centralkriminalpolisen och Riksåklagarämbetet har ansett att så borde man kunna gå till väga även i Finland. Den nationella lagstiftningen innehåller inga bestämmelser om sådan frysning på eget initiativ som avses i punkten. Propositionens innehåll har ändrats i detta avseende så att frysning på eget initiativ ska vara möjlig. Riksåklagarämbetet har dessutom ansett att förordningen förutsätter möjlighet att i Finland utfärda ett beslut om frysning efter att en dom om förverkande som meddelats i Finland har vunnit laga kraft. På det sätt som konstateras i motiveringen som gäller artikel 7 och artikel 18.5 är det i fråga om nationella beslut inte möjligt inom det finländska systemet att besluta om nya frysningssåtgärder efter att ett lagakraftvunnet beslut om förverkande utfärdats, utan verkställighetsåtgärderna vidtas i den ordning som anges i lagen om verkställighet av böter. I propositionen har det inte ansetts motiverat att till följd av förordningens ikraftträdande börja ändra sådana grundläggande lösningar i den nationella lagstiftningen som förordningen inte kan anses förutsätta. Av denna orsak har propositionens innehåll inte ändrats i detta avseende. Propositionen har ändå ändrats så att det i Finland kan fattas ett beslut om erkännande och verkställighet av ett beslut om frysning som en annan medlemsstat översänt, trots att ett lagakraftvunnet beslut om förverkandepåföljd har utfärdats i den andra medlemsstaten.

I vissa yttranden har man begärt att förordningens förpliktelser ska preciseras eller upprepas i den nationella lagen eller att det ska meddelas anvisningar om tolkning av förordningens innehåll, men detta har inte ansetts möjligt till alla delar med beaktande av förordningens karaktär av EU-rättsakt.

## DETALJMOTIVERING

### 1 Förordningens innehåll och den nationella lagstiftning som den förutsätter

#### Kapitel I Syfte, definitioner och tillämpningsområde

##### Artikel 1 Syfte

Enligt *punkt 1* i artikeln innehåller förordningen de regler enligt vilka en medlemsstat på sitt territorium erkänner och verkställer beslut om frysning och beslut om förverkande som utfärdats av en annan medlemsstat inom ramen för förfaranden i straffrättsliga frågor.

Enligt *punkt 2* i artikeln ska förordningen inte medföra någon ändring av skyldigheten att respektera de grundläggande rättigheterna och de grundläggande rättsliga principerna stadfästa i artikel 6 i EU-fördraget.

Enligt *punkt 3* i artikeln ska den utfärdande myndigheten när den utfärdar ett beslut om frysning eller ett beslut om förverkande säkerställa att nödvändighets- och proportionalitetsprinciperna iakttas.

Enligt *punkt 4* i artikeln ska förordningen inte tillämpas på beslut om frysning och beslut om förverkande som utfärdats inom ramen för förfaranden i civilrättsliga eller administrativa frågor.

Punkterna 1 och 4 bestämmer förordningens tillämpningsområde, och de kan inte anses förutsätta kompletterande nationell lagstiftning. Enligt bestämmelserna ska förordningen tillämpas endast på beslut som utfärdats inom ramen för förfaranden i straffrättsliga frågor. Inte heller punkt 2 kan anses förutsätta kompletterande nationell lagstiftning.

Skyldigheten i punkt 3 att iaktta nödvändighets- och proportionalitetsprinciperna gäller den utfärdande myndigheten i den stat som utfärdar ett beslut om frysning eller ett beslut om förverkande. Såsom konstaterats ovan, sägs i 2 § 2 mom. i frysninglagen att när Finland är den stat som översänder ett frysningsbeslut avses med frysningsbeslut en domstols beslut om kvarstad enligt 6 kap. i tvångsmedelslagen, en åklagares beslut om tillfällig kvarstad enligt 6 kap. i den lagen och en domstols eller åklagares beslut om beslag enligt 7 kap. i samma lag i ärenden som avses i 1 mom. I propositionen föreslås inte att definitionen ändras, utan en motsvarande definition föreslås för förordningens del i tillämpningslagen (4 §). Enligt tvångsmedelslagens 1 kap. 2 §, som gäller proportionalitetsprincipen, får tvångsmedel användas endast om det kan anses försvarligt med beaktande av hur grovt det undersökta brottet är, hur viktigt det är att brottet utreds och av att den misstänktes eller någon annans rättigheter kränks när tvångsmedel används samt övriga omständigheter som inverkar på saken. Central med tanke på förverkandepåföljder är i detta avseende 10 kap. 10 § 1 mom. i strafflagen, enligt vilken förverkandepåföljd behöver inte dömas ut, om 1) vinningens belopp eller föremålets eller egendomens värde är obetydligt, 2) gärningsmannen meddelas domseftergift med stöd av 6 kap. 12 § eller någon annan motsvarande bestämmelse, eller 3) det med hänsyn till brottets och föremålets eller egendomens art, svarandens ekonomiska ställning samt övriga omständigheter vore oskäligt att döma ut förverkandepåföljden. Enligt 2 mom. kan det under de förutsättningar som nämns i 1 mom. bestämmas att förverkandepåföljden i stället för ett föremål eller egendom ska gälla dess värde eller endast en del av föremålet eller egendomen eller dess värde. Likaså kan en del av såväl föremålet eller egendomen som dess värde dömas förverkat. Också en del av vinningen kan dömas förverkade.

Innehållet i den nationella lagstiftningen kan anses vara förenligt med artikel 1.3 i förordningen, och punkten förutsätter inte att den nationella lagstiftningens sakinhåll ändras.

## Artikel 2 Definitioner

Artikeln innehåller de definitioner som används i förordningen. Enligt *punkt 1* avses i förordningen med *beslut om frysning* ett avgörande som har utfärdats eller godkänts av en utfärdande myndighet för att förhindra att egendom förstörs, omvandlas, flyttas, överförs eller avyttras i syfte att förverka den egendomen. Punkten motsvarar i sak innehållet i artikel 2 c i rambeslutet om frysning.

I finsk lagstiftning avses med frysningsbeslut i enlighet med vad som konstaterats i motiveringen som gäller artikel 1 enligt 2 § 2 mom. i frysninglagen en domstols beslut om kvarstad enligt 6 kap. i tvångsmedelslagen, en åklagares beslut om tillfällig kvarstad enligt 6 kap. i den lagen och en domstols eller åklagares beslut om beslag enligt 7 kap. i samma lag. Såsom konstaterats ovan föreslås det inte i propositionen att definitionen ändras, utan en motsvarande definition föreslås för förordningens del i tillämpningslagen (4 §). Den föreslagna definitionen överensstämmer med förutsättningarna i punkt 1.

Den föreslagna bestämmelsen anger vilket slags beslut som med stöd av den kan översändas från Finland till en annan medlemsstat för verkställighet. Eftersom det är fråga om en direkt tillämplig förordning kan det inte betraktas som motiverat att nationellt försöka definiera ett sådant beslut om frysning utfärdat av en annan medlemsstat som skulle kunna verkställas i Finland i enlighet med förordningen. I stället bör man vid bedömningen beakta att beslutet i fråga överensstämmer med förordningen.

Enligt *punkt 2* avses med *beslut om förverkande* ett slutligt straff eller en sådan slutlig åtgärd som har beslutats av en domstol efter förfaranden på grund av ett brott, som innebär slutligt berövande av egendom från en fysisk eller juridisk person. Punkten motsvarar innehållet i artikel 2 c i rambeslutet om konfiskation. Enligt punkten hör endast förverkandepåföljder som en domstols beslutat om till förordningens tillämpningsområde. Förordningens tillämpningsområde omfattar inte förverkandepåföljder som beslutats med stöd av lagen om föreläggande av böter och ordningsbot (754/2010). Enligt punkten ska besluten vara slutliga, dvs. ha vunnit laga kraft.

Av betydelse med tanke på punkten är *punkt 3*, enligt vilken med *egendom* avses i förordningen varje form av egendom, materiell eller immateriell, lös eller fast egendom, samt juridiska handlingar eller urkunder som styrker äganderätt eller annan rätt till sådan egendom, som den utfärdande myndigheten anser a) utgöra vinning av ett brott, eller dess motsvarighet, oavsett om detta avser hela eller endast en del av värdet av denna vinning, b) utgöra hjälpmedel vid ett sådant brott, eller värdet av sådana hjälpmedel, c) kan bli föremål för förverkande med tillämpning i den utfärdande staten genom någon av de förverkandebefogenheter som föreskrivs i direktivet om förverkande, eller d) kan bli föremål för förverkande enligt någon annan bestämmelse om befogenheter till förverkande, inbegripet förverkande utan slutlig fällande dom enligt den utfärdande statens rätt efter ett förfarande på grund av ett brott.

Av betydelse för den definitionen är på motsvarande sätt punkterna 4 och 5. Enligt *punkt 4* avses med *vinning* varje ekonomisk fördel som direkt eller indirekt härrör från ett brott, bestående av alla former av egendom och innefattande all efterföljande återinvestering eller omvandling av direkt vinning och eventuella värdefulla fördelar.

Enligt *punkt 5* avses med *hjälpmedel* all slags egendom som på något sätt, helt eller delvis, använts eller varit avsedd att användas för att begå ett brott.

Enligt 10 kap. 1 § 1 mom. i strafflagen är en förverkandepåföljd ska kunna dömas ut att en gärning som enligt lag är straffbar (*brott*) har begåtts. Enligt 2 mom. kan förverkandepåföljd också dömas ut på grund av en straffbar gärning där gärningsmannen vid tidpunkten för gärningen inte har fyllt femton år eller är otillräckelig eller där gärningsmannen är fri från straffansvar eller där en juridisk person kan dömas till straff, även om det inte kan utredas vem gärningsmannen är eller om gärningsmannen av någon annan anledning inte döms till straff. Enligt 3 mom. kan förverkandepåföljden dömas ut fastän det inte kan utredas vem gärningsmannen är eller åtal inte väcks mot gärningsmannen eller gärningsmannen inte döms till straff, om det läggs fram tillräckliga bevis för en dom för det brott eller den straffbara gärning som en förverkandepåföljd grundar sig på. Paragrafen är av betydelse med tanke på punkt 2 i den artikel som nämns ovan.

Av betydelse för definitionen av egendom i punkt 3 är 10 kap. 2–5 och 5 a § i strafflagen. Egendom definieras inte i 10 kap. i strafflagen, men begreppet har tolkats så att det omfattar både materiell och immateriell egendom (RP 4/2016 rd, s. 10). Definitionen i början av punkten motsvarar definitionen i artikel 2.2 i det materiella konfiskationsdirektivet, som motsvarar strafflagens bestämmelser om saken. Dessutom motsvarar punkten i stor utsträckning bestämmelserna i artikel 2 d i rambeslutet om konfiskation. Den främsta skillnaden mellan bestämmelserna är att enligt punkt 3 led b kan med egendom också avses egendom som motsvarar värdet av hjälpmedel vid brott. Till punkt 3 led d har dessutom jämfört med definitionen i rambeslutet om konfiskation fogats ett exempel i form av en hänvisning till förverkande utan slutlig fällande dom.

När det gäller nationella bestämmelser som är av betydelse för definitionen av egendom är det väsentligt att det i förordningen i enlighet med artikel 1.1 är fråga om bestämmelser enligt vilka en medlemsstat på sitt territorium erkänner och verkställer beslut om frysning och beslut om förverkande som utfärdats av en annan medlemsstat inom ramen för förfaranden i straffrättsliga frågor. Sålunda ligger definitionens betydelse å ena sidan i att nationella beslut om förverkandepåföljd som översänds till en annan medlemsstat för verkställighet ska överensstämma med definitionen och å andra sidan i att definitionen begränsar området för beslut som översänds till Finland för verkställighet.

Artikeln och i synnerhet punkt 3 led c och led d förtydligas i skäl 13 i förordningens ingress. Enligt det bör förordningen tillämpas på alla beslut om frysning och alla beslut om förverkande som utfärdats inom ramen för förfaranden i straffrättsliga frågor. Förfaranden i straffrättsliga frågor är ett självständigt begrepp i unionsrätten som har tolkats av Europeiska unionens domstol utan hinder av rättspraxis från Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna. Termen omfattar därför alla slag av beslut om frysning och beslut om förverkande som utfärdas efter förfaranden på grund av ett brott, inte bara beslut som omfattas av det materiella konfiskationsdirektivet. Den omfattar även andra slag av beslut som utfärdats utan slutlig fällande dom. Även om sådana beslut inte förekommer i rättssystemet i en medlemsstat, bör den berörda medlemsstaten kunna erkänna och verkställa ett sådant beslut som har utfärdats av en annan medlemsstat. Förfaranden i straffrättsliga frågor kan även innefatta brottsutredningar som utförs av polisen och andra brottsbekämpande myndigheter. Beslut om frysning och beslut om förverkande som utfärdats inom ramen för förfaranden i civilrättsliga eller administrativa frågor bör undantas från förordningens tillämpningsområde.

Samma bestämmelser förtydligas också i skäl 14 i ingressen, enligt vilket förordningen bör omfatta beslut om frysning och beslut om förverkande som avser de brott som omfattas av det

materiella konfiskationsdirektivet samt beslut om frysning och beslut om förverkande som avser andra brott. Brotten som omfattas av förordningen bör därför inte begränsas till särskilt allvarliga brott med ett gränsöverskridande inslag, eftersom artikel 82 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt inte kräver en sådan begränsning för åtgärder som fastställer regler och förfaranden för att säkerställa ömsesidigt erkännande av brottmålsdomar.

I fråga om punkt 3 led c och led d kan skälen 13 och 14 i ingressen anses klarlägga att förordningen ska i enlighet med led c tillämpas på beslut om förverkande enligt det materiella konfiskationsdirektivet, men i enlighet med led d också på alla andra beslut om förverkande, inbegripet förverkande utan slutlig fällande dom enligt den utfärdande statens rätt efter ett förfarande på grund av ett brott. Dessutom omfattar förordningen också andra brott som omfattas av det materiella förverkandedirektivet. Dessa bestämmelser i förordningen är av betydelse också för den gällande lagstiftningen, eftersom det materiella konfiskationsdirektivet har genomförts i Finland genom ändringar av bestämmelserna i 10 kap. i strafflagen, och tillämpningen av direktivbestämmelserna har inte, i enlighet med de förpliktelser som följer av direktivet, begränsats till enbart de brott som uppräknas i artikel 3 i direktivet. I detta avseende är finsk lagstiftning alltså vidare än direktivförpliktelserna. Också bestämmelserna om utvidgat förverkande av vinning i 10 kap. 3 § i strafflagen skiljer sig från bestämmelserna om utvidgat förverkande i artikel 5 i det materiella konfiskationsdirektivet, eftersom 10 kap. 9 § i strafflagen till denna del möjliggör användning av omvänd bevisbörda. Punkt 3 led d kan anses möjliggöra att även sådana beslut bör erkännas och verkställas i en annan medlemsstat.

Till den del som Finland är verkställande stat kan punkt 3 led c anses medföra en omfattande förpliktelse att erkänna och verkställa beslut om förverkande som utfärdats i en annan medlemsstat enligt den medlemsstatens rätt efter förfaranden på grund av brott.

Av betydelse för punkt 4 är 10 kap. 2 § 1 mom. i strafflagen, enligt vilket ekonomisk vinning av ett brott ska dömas förverkad till staten. Med ekonomisk vinning av ett brott avses 1) egendom som härrör direkt från brottet, 2) egendom som kommit i stället för egendom enligt 1 punkten, 3) avkastning på egendom enligt 1 och 2 punkten, 4) värde av egendom och avkastning enligt 1–3 punkten, och 5) värde av inbesparing som härrör från brottet. Denna definition togs in i strafflagen när det materiella konfiskationsdirektivet genomfördes. Innehållet i definitionen av vinning i artikel 2.1 i det materiella konfiskationsdirektivet, som 10 kap. 2 § 1 mom. i strafflagen alltså motsvarar, överensstämmer i sak med definitionen av vinning i artikel 2.4 i förordningen. Bestämmelsen i punkt 4 motsvarar således den nationella lagstiftningen om saken.

Av betydelse för punkt 5 är 10 kap. 4 § 1 mom. i strafflagen, enligt vilket förverkade till staten ska dömas skjut- och eggvapen och andra därmed jämförbara livsfarliga redskap, och andra föremål och annan egendom vars innehav är straffbart och som har använts för begående av ett brott. Enligt 2 mom. kan förverkande beslutas också i fråga om föremål och egendom som har använts vid begåendet av ett uppsåtligt brott, och föremål och egendom som har ett nära samband med ett uppsåtligt brott som behandlas i rättegång, när föremålet eller egendomen uteslutande eller huvudsakligen har anskaffats eller tillverkats med tanke på ett uppsåtligt brott eller till sina egenskaper är särskilt lämpade för begående av ett uppsåtligt brott. Innehållet i punkten motsvarar i sak regleringen i artikel 2 f i rambeslutet om konfiskation samt definitionen i artikel 2.3 i det materiella konfiskationsdirektivet. Den ovannämnda definitionen i strafflagen motsvarar den aktuella definitionen i det materiella konfiskationsdirektivet (RP 4/2016 rd, s. 10). Enligt förarbetena omfattar strafflagens definition förutom föremål och egendom som de facto använts för att begå ett brott också föremål och egendom som har ett nära samband med ett brott, när föremålet eller egendomen uteslutande eller huvudsakligen har anskaffats eller tillverkats med tanke på ett uppsåtligt brott eller till sina egenskaper är särskilt lämpade för begående av ett uppsåtligt brott och också egendom som avses i direktivets definition och som varit avsedd att

användas för att begå ett brott. Således motsvarar bestämmelsen i punkt 5 i förordningen den nationella lagstiftningen om saken.

Med stöd av vad som anförts ovan förutsätter inte punkterna 2–5 att den nationella lagstiftningen om förverkandepåföljder ändras. Punkterna 2–5 kan inte heller anses förutsätta kompletterande nationell lagstiftning. På samma sätt som konstaterats i samband med punkt 1 i fråga om beslut om frysning kan det, eftersom det är fråga om en direkt tillämplig förordning, inte betraktas som motiverat att nationellt försöka definiera ett sådant beslut om förverkandepåföljd utfärdat av en annan medlemsstat som skulle kunna verkställas i Finland i enlighet med förordningen. Vid bedömningen bör man i stället beakta att beslutet i fråga överensstämmer med förordningen.

Enligt *punkt 6* avses med *utfärdande stat* den medlemsstat där ett beslut om frysning eller förverkande har utfärdats. Enligt *punkt 7* avses med *verkställande stat* den medlemsstat till vilken ett beslut om frysning eller beslut om förverkande överförs för erkännande och verkställighet. Dessa definitioner ska beaktas när förordningen tillämpas, och de förutsätter inte kompletterande nationell lagstiftning.

Enligt *punkt 8* led a avses med *utfärdande myndighet* i fråga om ett beslut om frysning i) en domare, domstol eller allmän åklagare som är behörig i det berörda fallet, eller ii) en annan behörig myndighet som av den utfärdande staten utsetts till sådan och som har behörighet att i straffrättsliga frågor besluta om frysning av egendom eller om verkställighet av ett beslut om frysning i enlighet med nationell rätt. I en situation som avses i led ii ska beslutet om frysning innan det översänds till den verkställande myndigheten godkännas av en domare, domstol eller allmän åklagare i den utfärdande staten efter prövning av dess överensstämmelse med villkoren för utfärdande av ett sådant beslut enligt denna förordning. I ledet sägs att om beslutet har godkänts av en domare, domstol eller allmän åklagare, får den andra behöriga myndigheten också betraktas som en utfärdande myndighet med avseende på översändandet av beslutet.

Enligt punkt 8 led b avses med *utfärdande myndighet* i fråga om ett beslut om förverkande, en myndighet som av den utfärdande staten utsetts till sådan och som har behörighet att i straffrättsliga frågor verkställa ett beslut om förverkande som har utfärdats av en domstol i enlighet med nationell rätt. Med tanke på punkten är artikel 24 i förordningen väsentlig, där det i punkt 1 sägs att senast den 19 december 2020 ska varje medlemsstat underrätta kommissionen om vilken eller vilka myndigheter enligt definitionerna i artikel 2.8 och 2.9 som enligt dess rätt är behöriga, när denna medlemsstat är respektive utfärdande stat eller verkställande stat.

Förordningen förutsätter alltså att det för det första utses nationellt behöriga utfärdande myndigheter. Enligt 19 § 1 mom. i frysningsslagen fattar den åklagare eller domstol som i Finland utfärdar ett frysningsbeslut beslut om översändande av frysningsbeslutet till en annan medlemsstat för verkställighet. Domstolen fattar beslutet om översändande på begäran av den åklagare som är behörig att utföra åtal i det aktuella brottmålet. I utredningsorderlagen har man omfattat en annan lösning, och enligt 22 § 1 mom. i den lagen kan en utredningsorder i Finland utfärdas av en anhållningsberättigad tjänsteman som har befogenheter som undersökningsledare vid polisen, Tullen eller Gränsbevakningsväsendet. Utredningsordern ska då fastställas av en åklagare. En motsvarande modell kunde med stöd av förordningen vara möjlig även i samarbete enligt förordningen.

Den lösning som omfattats i frysningsslagen har emellertid fungerat i praktiken i de situationer som avses i förordningen, och man har inte sett några problem med förfarandet. För ett förfarande enligt frysningsslagen talar också den enkla och rätlinjiga processen. I EU-domstolens rättspraxis på senare tid i fråga om andra EU-akter om ömsesidigt erkännande på straffrättens område har dessutom begreppet behörig rättslig myndighet behandlats på ett sätt som i någon

avviker från tidigare praxis, och därför kan det betraktas som motiverat att behålla gällande rättsläge. Det kan anses motiverat att i enlighet med nuläget utse den åklagare eller domstol som utfärdat beslutet om frysning till utfärdande myndighet enligt punkt 8 led a och ta in en bestämmelse om detta i tillämpningslagen (5 § 1 mom.). Till följd av det förslaget saknar regleringen i led ii nationell betydelse när Finland är utfärdande stat, eftersom det godkännande som avses i ledet inte behövs när en åklagare eller domstol är behörig myndighet.

Den i förordningen avsedda behöriga myndighet som har behörighet att i straffrättsliga frågor verkställa ett beslut om förverkande som har utfärdats av en domstol i enlighet med nationell rätt är i Finland Rättsregistercentralen. 3 § i lagen om förverkandepåföljd anger Rättsregistercentralen som behörig myndighet. Det är motiverat att även för förordningens del utse Rättsregistercentralen till den myndighet som avses i punkt 8 led b och ta in en bestämmelse om detta i tillämpningslagen (13 §).

Enligt *punkt 9* avses med *verkställande myndighet* en myndighet som har behörighet att erkänna ett beslut om frysning eller ett beslut om förverkande och säkerställa att det verkställs i enlighet med förordningen och med de förfaranden som enligt nationell rätt är tillämpliga på frysning och förverkande av egendom. När sådana förfaranden kräver att en domstol registrerar beslutet och ger tillstånd till dess verkställighet, innefattar den verkställande myndigheten den myndighet som har behörighet att begära sådan registrering och sådant tillstånd. Med tanke på punkten är artikel 24 i förordningen väsentlig, där det i punkt 1 sägs att senast den 19 december 2020 ska varje medlemsstat underrätta kommissionen om vilken eller vilka myndigheter enligt definitionerna i artikel 2.8 och 2.9 som enligt dess rätt är behöriga, när denna medlemsstat är respektive utfärdande stat eller verkställande stat.

Förordningen förutsätter således uttryckligen också nationellt behöriga verkställande myndigheter. Enligt 5 § i frysningenslagen är åklagarna inom domkretsen för Helsingfors tingsrätt behöriga att sköta åklagaruppgifter i samband med verkställandet av frysningsbeslut. Av särskilda skäl kan också någon annan åklagare vara behörig åklagare. Den nya lagen om Åklagarmyndigheten (32/2019) har trätt i kraft den 1 oktober 2019. Enligt 10 § är varje åklagare behörig i åklagaruppgifter i hela landet. Av denna orsak kan det anses motiverat i fråga om förordningen att åklagare anges som behörig verkställande myndighet utan geografiska begränsningar. En bestämmelse om saken föreslås i tillämpningslagen (5 § 2 mom.). Det är motiverat att företa motsvarande ändring i 5 § i frysningenslagen. Åklagarmyndigheten kan internt förordna vilka åklagare som i praktiken verkställer beslut om frysning. Ett sådant förordnande gör det möjligt för åklagarna att specialisera sig. Dessutom möjliggör förfarandet att myndigheterna i en annan medlemsstat entydigt vet vart beslut om frysning ska översändas.

I fråga beslut om förverkande kan som i förordningen avsedd behörig myndighet, som har behörighet att erkänna ett beslut om förverkande och säkerställa att det verkställs i enlighet med förordningen och med de förfaranden som enligt nationell rätt är tillämpliga på förverkande av egendom, betraktas den behöriga myndigheten enligt 3 § i lagen om förverkandepåföljd, dvs. Rättsregistercentralen. Det kan anses motiverat att i enlighet med nuläget utse Rättsregistercentralen till den myndighet som avses i punkt 9 i fråga om beslut om förverkande och att ta in en bestämmelse om detta i tillämpningslagen (13 §).

Enligt *punkt 10* avses med *berörd person* en fysisk eller juridisk person som är föremål för ett beslut om frysning eller ett beslut om förverkande eller en fysisk eller juridisk person som äger den egendom som beslutet avser samt tredje man vars rättigheter angående den egendom beslutet avser blir direkt negativt påverkade av det beslutet, enligt den verkställande statens rätt. Definitionen saknar självständig betydelse, men den ska beaktas i fråga om artikel 4.7, artikel 11.2 och 11.3, artikel 14.6, artikel 19.1 f, artikel 29.2 c och artiklarna 32–34 i förordningen.

Någon motsvarande definition finns inte i rambesluten om frysning och konfiskation. I dessa rambeslut hänvisas till parter främst i artiklarna om rättsmedel i samband med ändringssökande. Dessutom förutsätts det i bägge rambeslutens ingresser att hänsyn tas till parternas eller godtroende tredjeparters rättigheter. I praktiken kan berörda personer i stor utsträckning jämföras med parter eller godtroende tredjeparter.

### Artikel 3 **Brott**

Artikeln reglerar uppfyllandet av villkoret om dubbel straffbarhet när beslut verkställs. Enligt *punkt 1* ska beslut om frysning eller beslut om förverkande verkställas utan kontroll av dubbel straffbarhet om de gärningar som föranleder sådana beslut i den utfärdande staten är belagda med ett högsta frihetsstraff på minst tre år och utgör ett eller flera av de brott som nämns i punkten enligt den utfärdande statens rätt.

I punkten nämns följande brott 1) deltagande i en kriminell organisation, 2) terrorism, 3) människohandel, 4) sexuellt utnyttjande av barn samt barnpornografi, 5) olaglig handel med narkotika och psykotropa ämnen, 6) olaglig handel med vapen, ammunition och sprängämnen, 7) korruption, 8) bedrägeri, inbegripet bedrägeri och andra brott som riktar sig mot unionens finansiella intressen enligt definitionen i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/1371, 9) penningtvätt, 10) penningförfalskning, inklusive förfalskning av euron, 11) it-brottslighet, 12) miljöbrott, inbegripet olaglig handel med hotade djurarter och hotade växtarter och växtsorter, 13) hjälp till olovlig inresa och olovlig vistelse, 14) mord eller grov misshandel, 15) olaglig handel med mänskliga organ och vävnader, 16) människorov, olaga frihetsberövande eller tagande av gisslan, 17) rasism och främlingsfientlighet, 18) organiserad stöld eller väpnat rån, 19) olaglig handel med kulturföremål, inbegripet antikviteter och konstverk, 20) svindleri, 21) beskyddarverksamhet och utpressning, 22) förfalskning och piratkopiering, 23) förfalskning av administrativa dokument och handel med sådana förfalskningar, 24) förfalskning av betalningsmedel, 25) olaglig handel med hormonsubstanser och andra tillväxsubstanser, 26) olaglig handel med nukleära eller radioaktiva ämnen, 27) handel med stulna fordon, 28) våldtäkt, 29) mordbrand, 30) brott som omfattas av Internationella brottmålsdomstolens behörighet, 31) kapning av flygplan eller fartyg och 32) sabotage.

De förtecknade brotten är desamma som de brott som gäller en motsvarande situation i 3 § 3 mom. i frysningsslagen när det gäller frysningsbeslut och i artikel 6.1 i rambeslutet om konfiskation, som med stöd av 1 § i lagen om förverkandepåföljd ska iakttas som lag, när det gäller beslut om förverkande. Den enda innehållsmässiga skillnaden jämfört med dessa förteckningar är hänvisningen i punkt 1 led 8 till brott enligt definitionen i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/1371 om bekämpande genom straffrättsliga bestämmelser av bedrägeri som riktar sig mot unionens finansiella intressen. Saken kan ändå inte anses ha någon innehållsmässig betydelse, eftersom punkten med stöd av både förordningen och nuvarande reglering täcker även andra bedrägerier än de som nämns i ledet. Förteckningens innehåll och tillämpning motiveras närmare i regeringens propositioner som gäller genomförande av rambeslutet om frysning och rambeslutet om konfiskation (RP 56/2005 rd, s. 17 och RP 47/2007 rd, s. 19 och 20). Punkt 1 i artikeln motsvarar de gällande bestämmelserna, och den förutsätter inte kompletterande nationell lagstiftning.

Enligt *punkt 2* i artikeln får den verkställande staten för andra brott än de som avses i punkt 1 låta erkännande och verkställighet av ett beslut om frysning eller ett beslut om förverkande vara villkorat av om de gärningar som föranleder beslutet om frysning eller beslutet om förverkande



utgör ett brott enligt den verkställande statens rätt, oberoende av brottsrekvisit eller brottets rättsliga rubricering enligt den utfärdande statens rätt.

Punkten motsvarar i stor utsträckning gällande bestämmelser i 3 § 1 mom. i frysninglagen och artikel 6.3 i rambeslutet om konfiskation. I rambeslutet om konfiskation ska det emellertid vara fråga om uttryckligen ett sådant brott som möjliggör förverkande enligt den verkställande statens rätt. Förordningen förutsätter alltså däremot inte att det måste vara fråga om ett brott som möjliggör förverkande i den verkställande staten, utan det räcker som villkor att den gärning som föranleder beslutet om förverkande utgör ett brott enligt den verkställande statens rätt. Saken kan inte anses vara av någon särskild betydelse när Finland är verkställande stat, för bestämmelserna om förverkandepåföljder i 10 kap. i strafflagen är tillämpliga på alla brott. Formuleringen i förordningen kan dock ha betydelse när ett beslut om förverkandepåföljd överlämnas till en annan medlemsstat för verkställighet, eftersom förverkandepåföljder inte kan användas i fråga om alla brott i vissa medlemsstater. I detta avseende förpliktar förordningen till mer omfattande samarbete i fråga om förverkandepåföljder än rambeslutet om konfiskation.

Enligt artikel 3.4 andra stycket i rambeslutet om frysning får den verkställande staten, när det gäller andra brott än de som omfattas av förteckningen, som villkor för erkännande och verkställighet av ett beslut om frysning för att senare förverka egendom ställa att de gärningar för vilka beslutet har utfärdats ska utgöra ett brott som enligt den statens lagstiftning möjliggör sådan frysning. Enligt första stycket får det ändå inte ställas som villkor för att säkra bevismaterial att ett beslut om frysning får utfärdas i ärendet, utan endast att de gärningar för vilka beslutet har utfärdats ska utgöra ett brott enligt den verkställande statens lagstiftning. Regleringen har gjort det möjligt för den verkställande staten att, i fråga om sådana beslut om frysning som har utfärdats för att säkra egendom som ska förverkas, förutsätta att de gärningar för vilka beslutet utfärdas är sådana att det är möjligt att utfärda ett nationellt beslut om frysning. Förordningen förutsätter alltså däremot inte att det ska vara fråga om ett brott som gör det möjligt att utfärda ett beslut om frysning i den verkställande staten, utan det räcker att den gärning som ledde till beslutet om frysning i den utfärdande medlemsstaten är definierad som ett brott i den verkställande staten. Inte heller när det gäller beslut om frysning kan saken anses vara av central betydelse när Finland är verkställande stat, eftersom bestämmelserna om kvarstad i 6 kap. i tvångsmedelslagen är tillämpliga på alla brott. I 7 kap. 5 § 1 mom. i tvångsmedelslagen, som gäller beslag, ingår en strafftröskel. Enligt momentet får brev, paket och andra motsvarande försändelser till och från den som är misstänkt för brott tas i beslag eller kopieras innan de anländer till mottagaren, om det föreskrivna strängaste straffet för brottet är fängelse i minst ett år och försändelserna kan enligt denna lag tas i beslag eller kopieras hos mottagaren. Man kan anta att det mycket sällan blir aktuellt att tillämpa den nämnda bestämmelsen eftersom förordningen är tillämplig endast på beslut om frysning som utfärdats för förverkande. Strafftröskeln kan ändå inte användas som grund för vägran när förordningen tillämpas.

En ytterligare central skillnad mellan 3 § 1 mom. i frysninglagen och förordningen är att regleringen i artikel 3.2 tillåter prövning, så det finns ingen skyldighet att villkora dubbel straffbarhet till skillnad från 3 § 1 mom. i frysninglagen. Det är således beroende av den verkställande myndighetens prövning om en grund för vägran tillämpas, och det ska inte finnas någon skyldighet till vägran. En annan skillnad jämfört med 3 § 1 mom. är att i förordningen regleras undantag som gäller skatter och andra avgifter, tullar och valutatransaktioner i artikel 8.1 e, som gäller grunder för vägran.

Eftersom det är fråga om en direkt tillämplig förordning, ska också bestämmelserna i artikel 3 tillämpas direkt. Till exempel sådan kompletterande nationell reglering där det föreskrivs att en

grund för vägran som enligt artikel 2.2 i förordningen är beroende av prövning ska vara ovillkorlig i Finland, på det sätt som gjorts i frysninglagen, kan anses strida mot förordningen. Artikeln förutsätter inte kompletterande nationell lagstiftning.

## Kapitel II Översändande, erkännande och verkställighet av beslut om frysning

### Artikel 4 Översändande av beslut om frysning

Artikeln reglerar översändandet av beslut om frysning till den verkställande staten. Enligt *punkt 1* ska ett beslut om frysning enligt förordningen översändas genom ett intyg om frysning. Den utfärdande myndigheten ska översända intyget om frysning som föreskrivs i artikel 6 direkt till den verkställande myndigheten eller, i tillämpliga fall, till den centrala myndighet som avses i artikel 24.2, på ett sätt som möjliggör framställning av en skriftlig uppteckning och som gör det möjligt för den verkställande staten att fastställa äktheten av intyget om frysning.

I motiveringen som gäller artikel 24.2 utreds varför det inte nationellt anses motiverat att utse en central myndighet för den uppgift som avses i denna artikel. När beslut översänds till andra stater ska man dock beakta kommissionens förteckning enligt artikel 24.3 över de centrala myndigheter som andra medlemsstater har kunnat utse att svara för det administrativa mottagandet av intyg om frysning.

I punkterna 2 och 3 i artikeln ges medlemsstaterna möjlighet att också förutsätta att beslutet om frysning i original ska översändas tillsammans med intyget om frysning enligt punkt 1. Enligt *punkt 2* får medlemsstaterna lämna en förklaring i vilken det anges att den utfärdande myndigheten tillsammans med intyget om frysning ska översända beslutet om frysning i original eller en bestyrkt kopia av detta när ett intyg om frysning översänds till en medlemsstat för erkännande och verkställighet av ett beslut om frysning. I punkten klarläggs dock att endast intyget om frysning behöver översättas, i enlighet med artikel 6.2.

Enligt *punkt 3* får medlemsstaterna lämna den förklaring som avses i punkt 2 före den dag då denna förordning börjar tillämpas eller vid en senare tidpunkt. Medlemsstaterna får när som helst dra tillbaka en sådan förklaring. Medlemsstaterna ska underrätta kommissionen när de lämnar eller drar tillbaka en sådan förklaring. Kommissionen ska göra sådan information tillgänglig för samtliga medlemsstater och för det europeiska rättsliga nätverket.

I propositionen har det inte ansetts motiverat lämna den förklaring som avses i punkt 2. Effektivt ömsesidigt samarbete i brottmål förutsätter för det första förtroende för att intygen om frysning motsvarar besluten om frysning i original och ger tillräcklig information om dem. Ett beslut om frysning på originalspråket hjälper inte nödvändigtvis alltid till att klarlägga det närmare innehållet i beslutet, om Finland inte börjar låta översätta besluten, vilket orsakar kostnader och dröjsmål.

I punkterna 4 och 5 regleras till vilken medlemsstat intyget om frysning ska översändas. I *punkt 4* sägs att om ett beslut om frysning avser ett penningbelopp, när den utfärdande myndigheten har rimliga skäl att anta att den person som beslutet om frysning avser har egendom eller inkomster i en medlemsstat, ska den utfärdande myndigheten översända intyget om frysning till den medlemsstaten. I *punkt 5* sägs att om ett beslut om frysning åter avser specifik egendom, när den utfärdande myndigheten har rimliga skäl att anta att sådan egendom är belägen i en medlemsstat, ska den utfärdande myndigheten översända intyget om frysning till den medlemsstaten. Punkterna kompletteras av skäl 25 i förordningens ingress, enligt vilket intyget kan till

exempel översändas till den medlemsstat där den fysiska person som beslutet avser är bosatt eller, när den personen inte har någon fast adress, stadigvarande vistas. När beslutet är utfärdat med avseende på en juridisk person kan intyget översändas till den medlemsstat i vilken den juridiska personen har sin hemvist.

I 6 § i frysningsslagen finns bestämmelser om översändande av en begäran om frysning från en annan medlemsstat till Finland och i 20 § bestämmelser om översändande av en begäran om frysning från Finland till en annan medlemsstat. En väsentlig skillnad mellan regleringen i förordningen och frysningsslagen är att enligt förordningen ska beslutet om frysning i original eller en bestyrkt kopia av detta översändas bara om en medlemsstat har förutsatt detta förfarande genom att underrätta kommissionen i enlighet med punkt 3. Trots att endast ett intyg om frysning översänds från Finland till en annan medlemsstat i förfarandet enligt förordningen, kan förordningen anses förutsätta att den behöriga myndigheten alltid också utfärdar ett nationellt beslut om frysning. Intyget om frysning kan inte betraktas som ett sådant nationellt beslut. Dessutom har regleringen i punkterna 4 och 5 preciserats i någon mån jämfört med nuläget beträffande till vilken stat intyget om frysning ska översändas. Punkterna 1–5 förutsätter inte kompletterande nationell lagstiftning.

Enligt *punkt 6* i artikeln ska intyget om frysning a) åtföljas av ett intyg om förverkande som översänts i enlighet med artikel 14, eller b) innehålla en instruktion om att egendomen ska förbli fryst i den verkställande staten i avvaktan på översändandet och verkställigheten av beslutet om förverkande i enlighet med artikel 14. I det senare fallet ska den utfärdande myndigheten i intyget om frysning ange beräknad dag för detta översändande. Punkten motsvarar i sak bestämmelserna i 8 § 1 mom. 2 och 3 punkten i frysningsslagen i fråga om begäran om frysning som översänds till Finland samt i 22 § 2 och 3 punkten i den lagen i fråga om begäran om frysning som översänds från Finland. Punkt 6 förutsätter inte kompletterande nationell lagstiftning.

Enligt *punkt 7* i artikeln ska den utfärdande myndigheten underrätta den verkställande myndigheten ifall den har vetskap om några berörda personer. Den utfärdande myndigheten ska också tillhandahålla, på begäran, den verkställande myndigheten all eventuell information av relevans för eventuella anspråk som sådana berörda personer kan ha med avseende på egendomen, däribland all information för identifiering av dessa personer. Berörd person definieras i artikel 2.10 i enlighet med vad som nämns ovan. Punkt 7 förutsätter inte kompletterande nationell lagstiftning.

I *punkt 8* i artikeln sägs att om det, trots den information som har gjorts tillgänglig i enlighet med artikel 24.3, inte är känt för den utfärdande myndigheten vilken myndighet som är behörig verkställande myndighet ska den utfärdande myndigheten göra de efterforskningar som krävs, inklusive via det europeiska rättsliga nätverkets kontaktpunkter, för att bestämma vilken myndighet som är behörig i fråga om erkännande och verkställighet av beslutet om frysning. I *punkt 9* sägs att om den myndighet i den verkställande staten som tar emot ett intyg om frysning inte är behörig att erkänna beslutet om frysning eller vidta de åtgärder som krävs för att verkställa det ska den myndigheten omedelbart översända intyget om frysning till den behöriga verkställande myndigheten i sin medlemsstat och underrätta den utfärdande myndigheten om detta. I 6 § 2 mom. i frysningsslagen ingår en bestämmelse som i sak motsvarar punkt 9 i artikeln. Punkterna 8 och 9 förutsätter inte kompletterande nationell lagstiftning.

När det gäller beslut om frysning som översänts till en annan medlemsstat innehåller 6 kap. 3 § 4 mom. i tvångsmedelslagen en specialbestämmelse om beslut om tillfällig kvarstad som översänds av åklagaren, enligt vilken åtgärden dock upphör att gälla endast i det fall att yrkande på kvarstad inte har framställts hos domstolen inom en vecka från det att åklagaren informerades

om verkställigheten av den tillfälliga åtgärden. Myndigheten i den medlemsstat där verkställighet av den tillfälliga åtgärden begärts ska utan dröjsmål av åklagaren underrättas om att åtgärden har upphört att gälla. Bestämmelsen förlänger tidsfristen enligt 3 § 2 mom., enligt vilket yrkande på kvarstad i nationella fall ska framställas hos domstol inom en vecka från det att det tillfälliga föreläggandet meddelades. Specialbestämmelsen har motiverats med att den tid som anges i 2 mom. kan tänkas vara alltför kort i situationer, där beslutet om tillfälliga åtgärder har översänts till annan EU-medlemsstat (RP 56/205 rd, s. 35). I propositionen har det ansetts nödvändigt att det nämnda 4 mom. ändras så att det förfarande som avses där lämpar sig också för beslut om tillfällig kvarstad som avses i förordningen och tillämpningslagen.

### Artikel 5 **Översändande av ett beslut om frysning till en eller flera verkställande stater**

Enligt *punkt 1* i artikeln får ett intyg om frysning endast översändas enligt artikel 4 till en verkställande stat åt gången, såvida inte punkterna 2 eller 3 i den här artikeln är tillämpliga.

I *punkt 2* i artikeln sägs att när ett beslut om frysning avser specifik egendom får intyget om frysning översändas till fler än en verkställande stat samtidigt när a) den utfärdande myndigheten har rimliga skäl att anta att olika delar av den egendom som omfattas av beslutet om frysning är belägna i olika verkställande stater, eller b) frysningen av en specifik egendom som omfattas av beslutet om frysning skulle kräva åtgärder i fler än en verkställande stat.

I *punkt 3* i artikeln sägs att när ett beslut om frysning avser ett penningbelopp får intyget om frysning översändas till fler än en verkställande stat samtidigt om den utfärdande myndigheten anser att det finns ett specifikt behov av detta, särskilt om det uppskattade värdet på den egendom som får frysas i den utfärdande staten och i en verkställande stat förmodligen inte räcker för att frysa hela det belopp som omfattas av beslutet om frysning.

Frysningens bestämmelser tar inte särskild hänsyn till en situation där egendom finns i flera medlemsstater än en, så förordningens bestämmelser är mera exakta. Vid tillämpningen av artikel 5 i förordningen är det skäl att beakta också artikel 4.4 och 4.5, där det anges till vilken medlemsstat ett intyg om frysning ska översändas. Artikel 5 i förordningen förutsätter inte kompletterande nationell lagstiftning.

### Artikel 6 **Standardintyg om frysning**

I artikeln regleras formen för intyget om frysning. Enligt *punkt 1* ska den utfärdande myndigheten för att översända ett beslut om frysning fylla i det intyg om frysning som fastställs i bilaga I, underteckna det och intyga att dess innehåll är riktigt och korrekt.

Enligt *punkt 2* i artikeln ska den utfärdande myndigheten tillhandahålla den verkställande myndigheten en översättning av intyget om frysning på ett officiellt språk i den verkställande staten eller på ett annat språk som den verkställande staten kommer att godta i enlighet med punkt 3.

Enligt *punkt 3* i artikeln får varje medlemsstat när som helst genom en förklaring som ges in till kommissionen ange att den kommer att godta översättningar av intyg om frysning på ett eller flera av unionens officiella språk som inte är på det officiella språket eller de officiella språken i den medlemsstaten. Kommissionen ska göra förklaringarna tillgängliga för alla medlemsstater och det europeiska rättsliga nätverket. Artikeln kompletteras av skäl 28 i ingressen, enligt vilket

medlemsstaterna bör uppmuntras att lämna en förklaring i vilken det anges att de, i egenskap av verkställande stater, kommer att godta intyg om frysning, intyg om förverkande, eller bådadera, på ett eller flera av unionens officiella språk som inte är ett officiellt språk i respektive medlemsstat.

Punkt 2 i artikeln förutsätter kompletterande nationell lagstiftning om översättning av intyg om frysning samt om vilken myndighet som svarar för översättning till främmande språk av intyg om frysning som utfärdats i Finland. För närvarande är praxis i straffrättsligt rättshjälpssamarbete att den myndighet som begär rättshjälp själv sköter översättningen. En bestämmelse om saken finns i bland annat 24 § i utredningsorderlagen. Det kan betraktas som motiverat att omfatta samma lösning också i fråga om den nu föreliggande förordningen så att en motsvarande bestämmelse tas in i tillämpningslagen (3 § 1 mom.).

Punkt 3 i artikeln förutsätter kompletterande nationell lagstiftning beträffande till vilka språk Finland godkänner översättningar av intyg om frysning. Enligt lagar om genomförande av EU-akter om ömsesidigt erkännande godtar Finland traditionellt ordrar eller begäranden på finska, svenska och engelska. I bestämmelserna har dessutom medgetts flexibilitet att godta handlingar även på andra språk, om det inte finns något annat hinder för godtagandet. Lösningen har senast tillämpats i 21 § 1 mom. i utredningsorderlagen. Regleringen motsvarar också innehållet i 8 § i lagen om internationell rättshjälp i straffrättsliga ärenden (4/1994, nedan *internationella rättshjälpslagen*), där det föreskrivs om de språk som ska användas i rättshjälpsförfarandet. Således tillämpar Finland redan i det nuvarande samarbetet flexibla språkarrangemang i enlighet med rekommendationen i skäl 28 i ingressen. I 21 § 2 mom. i utredningsorderlagen finns dessutom en bestämmelse enligt vilken den verkställande myndigheten ska vid behov se till att utredningsordern översätts till finska eller svenska. Det kan anses motiverat att en motsvarande bestämmelse tas in i tillämpningslagen (3 § 2 mom.).

Lösningen förutsätter att en förklaring enligt punkt 3 i artikeln om att Finland också godtar översättningar av intyg om frysning till engelska ges in till kommissionen. Det kan ändå inte anses ändamålsenligt att Finland förklarar att man kan godta även handlingar på andra språk, om det inte finns något annat hinder för godtagandet, eftersom länderna i förordningen ombes ange endast de språk som de entydigt godtar.

## Artikel 7 Erkännande och verkställighet av beslut om frysning

Enligt *punkt 1* i artikeln ska den verkställande myndigheten erkänna ett beslut om frysning överlämnat i enlighet med artikel 4 och vidta nödvändiga åtgärder för att verkställa det på samma sätt som för ett inhemskt beslut om frysning som utfärdats av en myndighet i den verkställande staten, såvida inte den verkställande myndigheten åberopar någon av de grunder för att vägra erkännande och verkställighet som anges i artikel 8 eller någon av de grunder för uppskov som anges i artikel 10.

Enligt *punkt 2* i artikeln ska den verkställande myndigheten rapportera till den utfärdande myndigheten om verkställigheten av beslutet om frysning, inklusive en beskrivning av den frysta egendomen och, där en sådan är tillgänglig, tillhandahålla en uppskattning av dess värde. Denna rapportering ska ske på ett sätt som möjliggör framställning av en skriftlig uppteckning, utan onödigt dröjsmål efter att den verkställande myndigheten har underrättats om att beslutet om frysning har verkställts. Rapporteringen gäller den slutliga verkställigheten, eftersom det ska ges en beskrivning av den frysta egendomen och, om möjligt, en uppskattning av dess värde.

Skyldigheten i punkt 1 motsvarar skyldigheten enligt principen om ömsesidigt erkännande att erkänna och verkställa ett beslut om frysning som översänts från en annan medlemsstat, om ingen grund för vägran eller uppskov är tillämplig på situationen. Punkt 1 ska tillämpas tillsammans med artiklarna 8 och 10 i förordningen, som det hänvisas till. Ordalydelsen i 1 tycks betyda att den verkställande myndigheten fattar beslut om erkännande och verkställighet av ett beslut om frysning. Även av ordalydelsen i artikel 9 i förordningen framgår att den verkställande myndigheten ska fatta beslut om erkännande och verkställighet av ett beslut om frysning.

Enligt ordalydelsen i punkt 1 ska ett beslut om frysning verkställas på samma sätt som ett inhemskt beslut om frysning som utfärdats av en myndighet i den verkställande staten. Förordningen innehåller till exempel inte något i artikel 10 i utredningsorderdirektivet tillåtet villkor om att det inte föreligger skyldighet att vidta en utredningsåtgärd, om den inte skulle vara tillgänglig i ett liknande inhemskt ärende. Dessutom bör det påpekas att artikel 3.2 i förordningen på ovannämnt sätt inte tillåter att nationella straffrösklar tillämpas. Förordningen kan anses förplikta till att beslut om frysning verkställs i enlighet med nationella bestämmelser.

I 9 § 1 mom. i frysningsslagen finns bestämmelser om beslut om verkställighet av frysningsbeslut. Enligt paragrafen beslutar den behöriga åklagaren om huruvida ett frysningsbeslut ska verkställas med stöd av lagen. Åklagaren ska förordna att ett frysningsbeslut inom tillämpningsområdet för lagen verkställs i den ordning som föreskrivs om kvarstad eller beslag, om inte åklagaren beslutar att vägra verkställighet på grundval av 3 eller 4 § eller att uppskjuta verkställigheten med stöd av 13 §. I 2 mom. ingår en underrättelseskyldighet som gäller fattande av beslut enligt 1 mom. Enligt 3 mom. ska åklagaren innan han eller hon fattar sitt beslut meddela centralkriminalpolisen och Tullstyrelsen att frysningsbeslutet har inkommit. Dessa myndigheter ska utan ogrundat dröjsmål underrätta åklagaren om förekomsten av en sådan grund för att skjuta upp verkställigheten som de känner till.

Bestämmelser om verkställighet av frysningsbeslut finns i 10 § 1 mom. i frysningsslagen. Enligt paragrafen ska den behöriga åklagaren utan dröjsmål ge in sitt i 9 § 1 mom. avsedda beslut till häradsfogden för verkställighet av frysningsbeslutet i den ordning som föreskrivs om kvarstad i tillämpliga delar på det sätt som föreskrivs i 8 kap. i utskökningsbalken eller till förundersökningsmyndigheten för verkställighet av frysningsbeslutet i den ordning som föreskrivs om beslag i tillämpliga delar på det sätt som föreskrivs i 7 kap. 1 § 3 mom. samt i 3, 5, 6, 8, 9, 11–13, 23 och 25 § i tvångsmedelslagen.

Början av 10 § 1 mom. i frysningsslagen motsvarar 6 kap. 10 § 1 mom. i tvångsmedelslagen, enligt vilket utskökningsmyndigheterna sköter verkställigheten av kvarstad, med iakttagande i tillämpliga delar av vad som i 8 kap. i utskökningsbalken bestäms om verkställighet av beslut om säkringsåtgärder.

I propositionen har det ansetts motiverat att ta in bestämmelser om beslut om verkställighet av beslut om frysning och om verkställighet av beslut om frysning i tillämpningslagen (6 § och 7 § 1 mom.). En effektiv tillämpning av förordningen kan anses förutsätta att bestämmelserna tas in i tillämpningslagen.

I 6 kap. 8 § i tvångsmedelslagen föreskrivs om beslut om kvarstad när en främmande stat har begärt rättslig hjälp. Enligt 4 mom. ska förfarandet enligt paragrafen inte tillämpas på begäran om frysning som avses i frysningsslagen, utan då ska förfarandet enligt frysningsslagen gälla. På motsvarande sätt föreskrivs i 7 kap. 21 § i tvångsmedelslagen om beslut om beslag när en främmande stat har begärt rättslig hjälp. Enligt 5 mom. ska förfarandet enligt paragrafen inte tillämpas på begäran om frysning som avses i frysningsslagen, utan då ska förfarandet enligt frysningsslagen tillämpas. I paragrafen föreslås det att nämnda bestämmelser i tvångsmedelslagen ändras

så att inte heller förfarandet enligt 6 kap. 8 § eller 7 kap. 21 § i frysninglagen tillämpas på beslut om frysning enligt förordningen.

När det gäller inhemska beslut är det inte möjligt att inom det finländska systemet besluta om nya frysningsåtgärder efter det att ett beslut om förverkande har vunnit laga kraft, utan verkställighetsåtgärderna vidtas i den ordning som föreskrivs i lagen om verkställighet av böter. När det gäller internationellt samarbete gör dock nämnda 6 kap. 9 § och 7 kap. 21 § i tvångsmedelslagen det möjligt att använda kvarstad och beslag också i sådana situationer där en förverkandepåföljd redan har dömts ut genom ett lagakraftvunnet beslut av en domstol i en främmande stat. För att samarbetet med EU-staterna inte ska vara mera begränsat än samarbetet med andra stater föreslås det i propositionen att en bestämmelse, enligt vilken ett beslut om erkännande och verkställighet av ett beslut om frysning kan fattas också för att trygga verkställigheten av ett beslut om förverkande, tas in i tillämpningslagen (6 §). Enligt definitionen i artikel 2.2 i förordningen avses med beslut om förverkande ett slutligt straff eller en slutlig åtgärd, dvs. ett lagakraftvunnet beslut. I praktiken torde det vara vanligt att en medlemsstat först översänder ett beslut om frysning, som verkställs, och därefter i den andra faser ett beslut om förverkande. Också enligt artikel 2.1 i förordningen avses med beslut om frysning ett avgörande som utfärdas för eventuellt senare förverkande. Sålunda finns det sällan behov av nya frysningsåtgärder när beslutet om förverkande översänds. Om frysningsåtgärder inte har vidtagits i detta skede, möjliggör den föreslagna regleringen det ändå med stöd av den andra medlemsstatens beslut om frysning.

I propositionen har det dessutom betraktats som motiverat att den behöriga åklagaren på samma sätt som enligt 9 § 3 mom. i frysninglagen meddelar centralkriminalpolisen och Tullstyrelsen att frysningsbeslutet har inkommit innan han eller hon fattar sitt beslut om verkställighet. Dessa myndigheter ska utan ogrundat dröjsmål underrätta åklagaren om förekomsten av en sådan grund för att skjuta upp verkställigheten som de känner till. Med tanke på att Gränsbevakningsväsendets förundersökningsuppgifter har utvidgats efter frysningens ikraftträdande, kan det anses motiverat att åklagaren meddelar även Gränsbevakningsväsendet samma sak. Det kan dessutom anses motiverat att de nämnda myndigheterna ska underrätta åklagaren också om en grund för att vägra verkställighet som de känner till, så även en sådan skyldighet föreslås ingå i tillämpningslagen (8 §).

I propositionen har det ansetts motiverat att åklagaren utöver ovannämnda underrättelser ska meddela Rättsregistercentralen att ett beslut om frysning har verkställts. Detta är motiverat för att trygga verkställigheten av ett beslut om förverkandepåföljd som eventuellt följer på beslutet. I propositionen föreslås en bestämmelse om underrättelseskyldighet i tillämpningslagen (8 §). I propositionen har det ansetts motiverat att alla ovannämnda utvidgningar av underrättelseskyldigheterna tas in även i 9 § 3 mom. och 11 § i frysninglagen.

När det gäller punkt 2 har åklagarna i praktiken enligt det förfarande som gäller i Finland instruerats att meddela Rättsregistercentralen att ett beslut om frysning har översänts till en annan medlemsstat, när åklagarna har underrättats av den verkställande myndigheten i den andra medlemsstaten om att frysningsbeslutet verkställts. I propositionen har det ansetts motiverat att nämnda underrättelseskyldighet tas in i tillämpningslagen (12 §).

I övrigt ska bestämmelserna i artikel 7 i förordningen tillämpas direkt.

## Artikel 8 Grunder för att vägra erkännande och verkställighet av beslut om frysning

I artikeln föreskrivs om så kallade grunder för vägran, så att när de föreligger får den verkställande myndigheten besluta att inte erkänna eller verkställa ett beslut om frysning. Grund för vägran föreligger enligt *punkt 1* när a) verkställighet av beslutet om frysning skulle strida mot principen om *ne bis in idem*, b) det enligt den verkställande statens rätt föreligger privilegier eller immunitet som skulle förhindra frysningen av den berörda egendomen eller det finns regler om fastställande eller begränsning av straffrättsligt ansvar som hänför sig till tryckfrihet eller yttrandefrihet i andra medier och som förhindrar verkställigheten av beslutet om frysning, c) intyget om frysning är ofullständigt eller uppenbart felaktigt och inte har fyllts i efter samråd som avses i punkt 2, d) beslutet om frysning avser ett brott som helt eller delvis har begåtts utanför den utfärdande statens territorium och helt eller delvis inom den verkställande statens territorium och den gärning för vilken beslutet om frysning utfärdats inte utgör ett brott enligt den verkställande statens rätt, e) i något av de fall som omfattas av artikel 3.2 den gärning som i samband med att beslutet om frysning utfärdades inte utgör något brott enligt den verkställande statens rätt; i fall som inbegriper skatter eller avgifter, eller tull- och valutatransaktionsbestämmelser, får dock erkännande eller verkställighet av beslutet om frysning inte vägras på grund av att den verkställande statens rätt inte föreskriver samma slags skatter eller avgifter eller att den inte föreskriver samma slags regler om skatter och avgifter eller samma slags tull- och valutatransaktionsbestämmelser som den utfärdande statens rätt, eller f) det i undantagsfall, på grundval av precisa och objektiva uppgifter, finns grundad anledning att anta att verkställighet av beslutet om frysning, mot bakgrund av ärendets särskilda omständigheter, skulle innebära ett uppenbart åsidosättande av en relevant grundläggande rättighet som anges i stadgan, i synnerhet rätten till ett effektivt rättsmedel, rätten till en rättvis rättegång eller rätten till försvar.

Enligt *punkt 2* i artikeln ska den verkställande myndigheten i samtliga fall som avses i punkt 1, innan den beslutar att helt eller delvis inte erkänna eller verkställa ett beslut om frysning, på lämpligt sätt samråda med den utfärdande myndigheten och om lämpligt anmoda den utfärdande myndigheten att utan dröjsmål tillhandahålla alla nödvändiga uppgifter.

Enligt *punkt 3* i artikeln ska varje beslut om att vägra erkännande eller verkställighet av beslutet om frysning fattas utan dröjsmål och omedelbart meddelas den utfärdande myndigheten på ett sätt som möjliggör framställning av en skriftlig uppteckning.

I *punkt 4* i artikeln sägs att om den verkställande myndigheten har erkänt ett beslut om frysning men vid verkställandet får vetskap om att någon av grunderna för att vägra erkännande eller verkställighet är tillämplig ska myndigheten omedelbart på lämpligt sätt kontakta den utfärdande myndigheten för diskussioner om vilka åtgärder som är lämpliga att vidta. På grundval av detta får den utfärdande myndigheten besluta att återkalla beslutet om frysning. Om ingen lösning har funnits efter sådana diskussioner får den verkställande myndigheten besluta att avbryta verkställandet av beslutet om frysning.

Skälen 31, 33 och 34 i förordningens ingress innehåller preciseringar som är väsentliga med tanke på punkt 1. Utgångspunkten för punktens tillämpning förtydligas i skäl 31, enligt vilket erkännande och verkställighet av ett beslut om frysning eller ett beslut om förverkande bör inte vägras på andra grunder än de som anges i denna förordning. Enligt skäl 33 i ingressen bör det vara möjligt endast under exceptionella omständigheter att inte erkänna eller verkställa ett beslut om frysning eller ett beslut om förverkande, om ett sådant erkännande eller en sådan verkställighet skulle hindra den verkställande staten från att tillämpa sina konstitutionella regler om tryckfrihet eller yttrandefrihet i andra medier. Skäl 34 i ingressen gäller grunden för vägran enligt punkt 1 led f (människorättsgrund för vägran). Enligt skälet är skapandet av ett område med frihet, säkerhet och rättvisa inom unionen grundat på ömsesidigt förtroende och presumtionen om andra medlemsstaters efterlevnad av unionsrätten och, i synnerhet, av de grundläggande rättigheterna. I undantagsfall, när det på grundval av precisa och objektiva uppgifter finns



grundad anledning att anta att verkställighet av ett beslut om frysning eller ett beslut om förverkande, mot bakgrund av ärendets särskilda omständigheter, skulle innebära ett uppenbart åsidosättande av en relevant grundläggande rättighet som anges i stadgan, bör det emellertid vara möjligt för den verkställande myndigheten att besluta att inte erkänna och verkställa det berörda beslutet. De grundläggande rättigheter som bör vara relevanta i detta avseende är i synnerhet rätten till ett effektivt rättsmedel, rätten till en rättvis rättegång och rätten till försvar. Äganderätten bör i princip inte vara relevant, eftersom frysning och förverkande av tillgångar nödvändigtvis innebär ett intrång i en persons äganderätt och eftersom de nödvändiga skyddsåtgärderna i detta avseende redan har fastställts i unionsrätten, inbegripet i förordningen.

Principen om *ne bis in idem* innebär ett förbud mot att rannsaka eller straffa någon på nytt för ett brott, för vilket han redan blivit slutligt frikänd eller dömd. Förbudet ingår både i artikel 4 i tilläggsprotokoll nr 7 till Europarådets konvention om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna (FördrS 85/1998) och i artikel 50 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, liksom i artikel 14.7 i konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter (FördrS 7/1976).

I frysningsslagen finns bestämmelser som berör artikeln för det första i 4 §, där det i 1 mom. sägs att verkställighet ska förvägras, om 1) intyget enligt 6 § saknas eller är ofullständigt eller uppenbart inte motsvarar frysningsbeslutet, 2) det föreligger immunitet eller privilegier som gör det omöjligt att verkställa frysningsbeslutet, 3) det av uppgifterna i intyget omedelbart framgår att senare rättslig hjälp enligt 8 § inte är möjlig eftersom saken redan är slutligt avgjord i fråga om det brott som utgör grunden för frysningsbeslutet (*ne bis in idem*), 4) beslag av en handling, en postförsändelse eller ett telegram inte är tillåtet enligt 7 kap. 3 eller 5 § i tvångsmedelslagen. Dessutom sägs det i 2 mom. att med avvikelse från vad som föreskrivs i 1 mom. 1 punkten får för den utfärdande myndigheten utsättas en tidsfrist inom vilken den ska ge in eller komplettera eller korrigera intyget. En grund för vägran som gäller s.k. dubbel straffbarhet och som motsvarar punkt 1 led e ingår i 3 § 1 mom. i frysningsslagen. Nya grunder för vägran enligt förordningen är således i första hand grunderna i led d och led f.

Eftersom det är fråga om en direkt tillämplig förordning ska också bestämmelserna om grunder för vägran i artikel 8 tillämpas direkt. Till exempel sådana nationella bestämmelser, genom vilka det skulle föreskrivas att grunder för vägran som enligt förordningen är beroende av prövning är ovillkorliga i Finland, som det gjorts i frysningsslagen, kan anses strida mot förordningen. Artikeln förutsätter inte kompletterande nationell lagstiftning.

Till denna del kan man beakta att i utredningsorderlagen, som nationellt genomför utredningsorderdirektivet, har det inte ansetts motiverat att ta in separata bestämmelser om grunder för vägran, utan artikel 11 i utredningsorderdirektivet, som innehåller bestämmelser om grunder för vägran med i hög grad motsvarande innehåll, iakttas som sådan som lag.

På motsvarande sätt kan man i fråga om bestämmelser som gäller vägran att erkänna eller verkställa förverkandepåföljder och som är väsentliga för artikel 19 i förordningen beakta att i lagen om förverkandepåföljd, som vad verkställighetstekniken beträffar motsvarar utredningsorderlagen, finns inga bestämmelser som preciserar artikel 8 i rambeslutet om konfiskation, utan regleringen i detta avseende är beroende av rambeslutets bestämmelser.

En skillnad mellan verkställigheten av direktivet eller rambeslutet jämfört med den föreliggande situationen är att förordningen gäller som sådan och den får inte ens förklaras eller preciseras med nationella bestämmelser och inte heller annars i onödan tas in i nationell lagstiftning.

## Artikel 9 Tidsfrister för erkännande och verkställighet av beslut om frysning

Enligt *punkt 1* i artikeln ska den verkställande myndigheten fatta beslutet om erkännande och verkställighet av beslutet om frysning och utan dröjsmål verkställa det beslutet lika skyndsamt och med samma prioritet som för liknande inhemska ärenden, efter det att den verkställande myndigheten har mottagit intyget om frysning.

I *punkt 2* i artikeln sägs att om den utfärdande myndigheten i intyget om frysning har angett att verkställigheten av beslutet om frysning ska vidtas en särskild dag ska den verkställande myndigheten i möjligaste mån ta hänsyn till detta. Om den utfärdande myndigheten har angett att samordning mellan de berörda medlemsstaterna behövs, ska den verkställande myndigheten och den utfärdande myndigheten samordna sinsemellan för att komma överens om datumet för verkställighet av beslutet om frysning. När ingen överenskommelse kan nås, ska den verkställande myndigheten besluta om datumet för verkställighet av beslutet om frysning, med största möjliga hänsyn till den utfärdande myndighetens intressen.

I *punkt 3* i artikeln sägs att om den utfärdande myndigheten i intyget om frysning har angett att omedelbar frysning är nödvändig eftersom det finns berättigade skäl att anta att egendomen i fråga omedelbart kommer att flyttas eller förstöras, eller på grund av eventuella behov i utredningen eller i förfarandet i den utfärdande staten, ska den verkställande myndigheten, utan att det påverkar tillämpningen av punkt 5, senast 48 timmar efter det att den mottagit beslutet om frysning fatta beslut om erkännande av beslutet. Senast 48 timmar efter det att ett sådant beslut fattats ska den verkställande myndigheten vidta de konkreta åtgärder som krävs för att verkställa beslutet.

Punkten förtydligas i skäl 29 i ingressen, och enligt den sista meningen där bör den verkställande myndigheten vad gäller beslut om frysning inleda de konkreta åtgärder som krävs för att verkställa sådana beslut senast 48 timmar efter det att ett beslut om erkännande och verkställighet därav har fattats. Förordningen förutsätter således inte att åtgärderna ska vara vidtagna inom den tiden, utan det väsentliga är att verkställighetsåtgärderna inleds inom den utsatta tiden.

Väsentligt med tanke på beräkningen av tidsfrister är dessutom den tredje meningen i samma skäl, enligt vilken tidsfristerna bör beräknas i enlighet med rådets förordning (EEG, Euratom) nr 1182/71 om regler för bestämning av perioder, datum och frister. Till skillnad från lagen om beräkning av laga tid (150/1930) innehåller den nämnda förordningen också bestämmelser om tidsfrister uttryckta i timmar. I artikel 3.1 i den nämnda förordningen sägs att om en tidsfrist uttryckt i timmar ska räknas från det ögonblick då en händelse eller en handling äger rum, ska den timme då händelsen eller handlingen äger rum inte ingå i tidsfristen. I artikel 3.2 a sägs att om inte annat följer av bestämmelserna i punkterna 1 och 4 ska en tidsfrist uttryckt i timmar inledas vid början av fristens första timme och upphöra vid utgången av den sista timmen. Enligt punkt 3 i artikeln ska i tidsfristerna medräknas helgdagar, söndagar och lördagar, utom då dessa uttryckligen är undantagna eller tidsfristerna är uttryckta i arbetsdagar. I punkt 4 sägs att om sista dagen av en tidsfrist som inte uttrycks i timmar infaller på en helgdag, söndag eller lördag, ska tidsfristen upphöra vid utgången av påföljande arbetsdags sista timme. Den nämnda förordningen innehåller också definitioner av helgdag och arbetsdag.

Enligt *punkt 4* i artikeln ska den verkställande myndigheten, utan dröjsmål och på ett sätt som möjliggör framställning av en skriftlig uppteckning, meddela den utfärdande myndigheten beslutet om erkännande och verkställighet av beslutet om frysning.

I *punkt 5* i artikeln sägs att om det i ett enskilt fall inte är möjligt att iaktta tidsfristerna i punkt 3 ska den verkställande myndigheten på valfritt sätt omedelbart underrätta den utfärdande myndigheten, ange skälen till varför det inte var möjligt att iaktta dessa tidsfrister samt samråda med den utfärdande myndigheten om en lämplig tidsplan för erkännande eller verkställighet av beslutet om frysning.

Att tidsfristerna enligt punkt 3 löpt ut fritar enligt *punkt 6* i artikeln inte den verkställande myndigheten från skyldigheten att, utan dröjsmål, fatta ett beslut om erkännande och verkställighet av beslutet om frysning och verkställa det beslutet.

Frysningsslagen innehåller inga motsvarande detaljerade bestämmelser om tidsfristerna för verkställighet. I den mån som det finns motsvarande bestämmelser ingår de i 9 § 2 mom.

Artikeln förutsätter inte kompletterande nationell lagstiftning. Utgångspunkten när det gäller tidsfrister och även i övrigt borde vara att ett beslut om erkännande och verkställighet av ett beslut om frysning samt verkställigheten av beslutet om frysning ska skötas i enlighet med den utfärdande statens önskemål, bland annat med hänsyn till hur brådsakande saken är. Förordningens bestämmelser om tidsfrister bör inte tolkas så att de åtgärder som krävs på grund av beslutet regelmässigt vidtas först när tidsfristen är på väg att gå ut.

#### Artikel 10 Uppskov av verkställigheten av beslut om frysning

Enligt *punkt 1* i artikeln får den verkställande myndigheten skjuta upp verkställigheten av ett beslut om frysning som översänts i enlighet med artikel 4 när a) verkställigheten kan skada en pågående brottsutredning, i vilket fall verkställighet av beslutet om frysning får skjutas upp till den tidpunkt den verkställande myndigheten anser vara rimlig, b) egendomen redan är föremål för ett tidigare beslut om frysning, i vilket fall verkställighet av beslutet om frysning får skjutas upp till dess att det tidigare beslutet har återkallats, eller c) egendomen redan är föremål för ett tidigare beslut som utfärdats inom ramen för andra förfaranden i den verkställande staten, i vilket fall verkställighet av beslutet om frysning får skjutas upp till dess att det tidigare beslutet har återkallats; detta led ska dock tillämpas endast om detta tidigare beslut skulle ha företräde, enligt nationell rätt, framför senare nationella beslut om frysning i straffrättsliga frågor.

Enligt *punkt 2* i artikeln ska den verkställande myndigheten, omedelbart och på ett sätt som möjliggör framställning av en skriftlig uppteckning, rapportera till den utfärdande myndigheten om uppskovet av verkställigheten av beslutet om frysning, med angivande av grunderna för uppskovet och, när möjligt, uppskovets förväntade varaktighet.

Enligt *punkt 3* i artikeln ska den verkställande myndigheten, så snart grunderna för uppskovet inte längre föreligger, vidta nödvändiga åtgärder för att verkställa beslutet om frysning och underrätta den utfärdande myndigheten om detta på ett sätt som möjliggör framställning av en skriftlig uppteckning.

I frysningsslagen finns bestämmelser om uppskov av verkställighet i 13 §, som i huvudsak innehåller bestämmelser som motsvarar artikel 10 i förordningen. En central skillnad är att frysningsslagen inte innehåller bestämmelser som motsvarar led b och led c i punkt 1 i artikeln.

Den verkställande myndigheten enligt artikeln är den behöriga åklagaren enligt 5 § 2 mom. i tillämpningslagen. Artikeln förutsätter inte kompletterande nationell lagstiftning.

## Artikel 11 **Konfidentialitet**

Enligt *punkt 1* i artikeln ska den utfärdande myndigheten och den verkställande myndigheten vid verkställigheten av ett beslut om frysning på vederbörligt sätt beakta den konfidentialitet som gäller för utredningen i vars sammanhang beslutet om frysning utfärdades. Punkten har förtydligats i skäl 30 i förordningens ingress, enligt vilket den verkställande myndigheten bör särskilt garantera konfidentialitet för beslutet om frysning och dess innehåll. Detta påverkar inte skyldigheten att underrätta berörda personer om verkställigheten av ett beslut om frysning i enlighet med denna förordning.

Enligt *punkt 2* i artikeln ska den verkställande myndigheten i enlighet med sin nationella rätt garantera konfidentialitet för beslutet om frysning och dess innehåll, utom i den utsträckning som behövs för att verkställa beslutet om frysning. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 11.3, ska så snart beslutet om frysning har verkställts den verkställande myndigheten underrätta berörda personer om detta i enlighet med artikel 32.

Enligt *punkt 3* i artikeln får den utfärdande myndigheten för att skydda pågående utredningar begära att den verkställande myndigheten skjuter upp underrättandet av berörda personer om verkställigheten av beslutet om frysning enligt artikel 32. Så snart det inte längre är nödvändigt att skjuta upp underrättandet av berörda personer för att skydda pågående utredningar ska den utfärdande myndigheten underrätta den verkställande myndigheten om detta, så att den verkställande myndigheten kan underrätta berörda personer om verkställigheten av beslutet om frysning i enlighet med artikel 32.

I *punkt 4* i artikeln sägs att om den verkställande myndigheten inte kan iaktta konfidentialitets-skyldigheterna enligt denna artikel ska den omedelbart, om möjligt innan beslutet om frysning verkställs, underrätta den utfärdande myndigheten.

Några motsvarande bestämmelser ingår inte i rambeslutet om frysning eller i frysningsslagen, som stiftats med stöd av det. Artikel 19 i utredningsorderdirektivet innehåller emellertid i stor utsträckning motsvarande bestämmelser för situationer enligt direktivet. I utredningsorderlagen, som stiftats med stöd av direktivet, har på grund av bestämmelserna föreskrivits i 25 § 1 mom. att på en utredningsorder som en behörig myndighet i en annan medlemsstat i Europeiska unionen översänt till Finland och på verkställigheten av ordern i Finland tillämpas vad som föreskrivs om hemlighållande, tystnadsplikt och rätt att få information i ett motsvarande ärende i Finland. I 2 mom. föreskrivs på motsvarande sätt att på bevis, handlingar och uppgifter som överlämnats till Finland med stöd av en utredningsorder som utfärdats av en behörig finsk myndighet tillämpas vad som föreskrivs om hemlighållande, tystnadsplikt och rätt att få information i ett motsvarande ärende i Finland. I 3 mom. sägs att utöver vad som föreskrivs i 1 och 2 mom. ska även de villkor och förfaranden iakttas som myndigheten i en annan medlemsstat har ställt för hemlighållande, tystnadsplikt eller begränsningar i användningen av uppgifterna. I 4 mom. sägs att när en åklagare får en utredningsorder för fastställelse tillämpas på åklagarens tystnadsplikt och tystnadsrätt vad som föreskrivs om tystnadsplikt och tystnadsrätt för förundersökningsmyndigheten. En klar utgångspunkt i motsvarande situationer enligt utredningsorderlagen är således att man ska agera enligt den gällande nationella lagstiftningen om hemlighållande, tystnadsplikt och rätt att få information. Också 27 § i rättshjälpslagen innehåller bestämmelser om saken.

Med beaktande av hänvisningen till nationell rätt i punkt 2 kan det betraktas som motiverat att i tillämpningslagen (9 §) ta in en bestämmelse som motsvarar 25 § i utredningsorderlagen (9 §).

Tillämpliga bestämmelser ingår i synnerhet i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999), lagen om offentlighet vid rättegång i allmänna domstolar (370/2007) samt förundersökningslagen (805/2011) och polislagen (872/2011). I övrigt förutsätter artikeln inte kompletterande nationell lagstiftning.

## Artikel 12 Varaktighet för beslut om frysning

Enligt *punkt 1* i artikeln ska den egendom som är föremål för ett beslut om frysning förbli fryst i den verkställande staten till dess att den behöriga myndigheten i den staten har lämnat ett definitivt svar på ett beslut om förverkande som översänts i enlighet med artikel 14 eller till dess att den utfärdande myndigheten har underrättat den verkställande myndigheten om varje beslut eller åtgärd som innebär att beslutet inte är verkställbart eller orsakar att det i enlighet med artikel 27.1 ska återkallas.

Enligt *punkt 2* får den verkställande myndigheten med beaktande av alla omständigheter i ärendet ställa en motiverad begäran till den utfärdande myndigheten om att begränsa den tidsperiod under vilken egendomen ska vara fryst. En sådan begäran, inbegripet all relevant information till stöd för begäran, ska översändas på ett sätt som möjliggör framställning av en skriftlig uppteckning och som gör det möjligt för den utfärdande myndigheten att fastställa begärens äkthet. Vid behandlingen av en sådan begäran ska den utfärdande myndigheten ta hänsyn till alla intressen, däribland den verkställande myndighetens. Den utfärdande myndigheten ska besvara begäran så snart som möjligt. Om den utfärdande myndigheten inte samtycker till begränsningen ska den underrätta den verkställande myndigheten om skälen till detta. I ett sådant fall ska egendomen förbli fryst i enlighet med punkt 1. Om den utfärdande myndigheten inte svarar inom sex veckor från mottagandet av begäran ska den verkställande myndigheten inte längre vara skyldig att verkställa beslutet om frysning. Punkten har förtydligats i skäl 36 i ingressen, där det sägs att vid prövning av en begäran från den verkställande myndigheten om att begränsa den tidsperiod under vilken egendomen ska vara fryst bör den utfärdande myndigheten beakta alla omständigheterna i ärendet, i synnerhet huruvida fortsatt verkställighet av beslutet om frysning skulle kunna orsaka oberättigad skada i den verkställande staten. Den verkställande myndigheten uppmanas att samråda i ärendet med den utfärdande myndigheten innan en formell begäran framställs.

Bestämmelserna i punkt 1 i artikeln motsvarar artikel 6.1 i rambeslutet om frysning, enligt vilken egendomen ska förbli fryst i den verkställande staten tills denna har svarat slutgiltigt på en ansökan. Skillnaden jämfört med förordningens bestämmelser är emellertid att enligt artikel 6.2 i rambeslutet får den verkställande staten, efter samråd med den utfärdande staten, i enlighet med sin nationella lagstiftning och praxis fastställa lämpliga villkor mot bakgrund av omständigheterna i ärendet för att begränsa den tid under vilken egendomen ska vara fryst, medan avgörande enligt artikel 12.2 i förordningen är i enlighet med vad som konstaterats ovan den utfärdande myndighetens ståndpunkt. Förordningen innehåller inte heller någon hänvisning till nationell lagstiftning eller praxis till den del den verkställande myndigheten enligt den kan framställa en motiverad begäran om att begränsa den tidsperiod under vilken egendomen ska vara fryst.

I frysningsslagen föreskrivs på det sätt som artikel 6.2 i rambeslutet om frysning tillåter i den nationella lagstiftningen om frysningens varaktighet och utsättande av en giltighetstid för verkställighetsåtgärderna (12 §). Eftersom förordningen inte på ovan konstaterat sätt innehåller någon hänvisning till nationell rätt eller praxis, kan utgångspunkten anses vara att förordningen även till denna del ska tillämpas direkt.

Artikeln förutsätter inte kompletterande nationell lagstiftning.

### Artikel 13 Omöjlighet att verkställa ett beslut om frysning

I *punkt 1* i artikeln sägs att om den verkställande myndigheten anser att det är omöjligt att verkställa ett beslut om frysning ska den utan dröjsmål underrätta den utfärdande myndigheten om detta.

Enligt *punkt 2* i artikeln ska den verkställande myndigheten innan den underrättar den utfärdande myndigheten i enlighet med punkt 1, när det är lämpligt, samråda med den utfärdande myndigheten.

Enligt *punkt 3* i artikeln är vägran att verkställa ett beslut om frysning enligt artikeln endast berättigad när egendomen a) redan har förverkats, b) har försvunnit, c) har förstörts, d) inte kan återfinnas på den plats som anges i intyget om frysning, eller e) inte kan återfinnas på grund av att platsen för egendomen inte har angetts tillräckligt exakt, trots de samråd som avses i punkt 2.

I *punkt 4* i artikeln sägs att vad gäller de situationer som avses i punkt 3 b, d och e får den verkställande myndigheten, när den senare erhåller information som gör det möjligt för den att lokalisera egendomen, verkställa beslutet om frysning utan att ett nytt intyg om frysning måste översändas, förutsatt att den verkställande myndigheten innan den verkställer beslutet om frysning har fått bekräftat av den utfärdande myndigheten att beslutet om frysning fortfarande är giltigt.

I *punkt 5* i artikeln sägs att utan hinder av punkt 3, när den utfärdande myndigheten har angett att egendom av motsvarande värde kan frysas, får det inte krävas att den verkställande myndigheten ska verkställa ett beslut om frysning när en av de omständigheter som anges i punkt 3 föreligger och det inte finns någon egendom av motsvarande värde som kan frysas.

Bestämmelser som i stor utsträckning motsvarar artikeln finns i artikel 7.4 i rambeslutet om frysning. I frysningsslagen regleras saken i 14 §. Regleringen skiljer sig från förordningen särskilt på så sätt att enligt 1 mom. ska den behöriga åklagaren upphäva ett beslut om verkställighet av ett frysningsbeslut bland annat om det framgår att frysningsbeslutet inte kan verkställas i Finland eller om egendom inte påträffas. Dessutom sägs det i 3 mom. att om beslutet om verkställighet av frysningsbeslutet upphävs, ska de redan vidtagna verkställighetsåtgärderna återkallas. Enligt artikel 13.3 i förordningen är förfarandet enligt förordningen däremot att beslutet om frysning inte verkställs.

Artikeln förutsätter inte komplettande nationell lagstiftning.

## Kapitel III Översändande, erkännande och verkställighet av beslut om förverkande

### Artikel 14 Översändande av beslut om förverkande

Artikeln reglerar översändandet av beslut om förverkande till den verkställande staten. Enligt *punkt 1* i artikeln ska ett beslut om förverkande översändas genom ett intyg om förverkande. Den utfärdande myndigheten ska översända intyget om förverkande som föreskrivs i artikel 17

direkt till den verkställande myndigheten eller, i tillämpliga fall, till den centrala myndighet som avses i artikel 24.2, på ett sätt som möjliggör framställning av en skriftlig uppteckning och som gör det möjligt för den verkställande myndigheten att fastställa äktheten av intyget om förverkande.

Nedan i motiveringen som gäller artikel 24.2 utreds det varför det inte anses nationellt motiverat att utse en central myndighet för den uppgift som avses i artikeln. När beslut översänds till andra medlemsstater måste man emellertid beakta kommissionens förteckning enligt artikel 24.3 över de centrala myndigheter som medlemsstaterna har kunnat utse att vara ansvariga för administrativt mottagande av intyg om förverkande.

Enligt *punkt 2* i artikeln får medlemsstaterna lämna en förklaring i vilken det anges att den utfärdande myndigheten tillsammans med intyget om förverkande ska översända beslutet om förverkande i original eller en bestyrkt kopia av detta när ett intyg om förverkande översänds till en medlemsstat för erkännande och verkställighet av ett beslut om förverkande. Endast intyget om förverkande behöver dock översättas, i enlighet med artikel 17.2.

Enligt *punkt 3* i artikeln får medlemsstaterna lämna den förklaring som avses i punkt 2 före den dag då förordningen börjar tillämpas eller vid en senare tidpunkt. Medlemsstaterna får när som helst dra tillbaka en sådan förklaring. Medlemsstaterna ska underrätta kommissionen när de lämnar eller drar tillbaka en sådan förklaring. Kommissionen ska göra sådan information tillgänglig för samtliga medlemsstater och det europeiska rättsliga nätverket.

På det sätt som konstaterats ovan i motiveringen som gäller artikel 4.2 kan det på motsvarande grunder inte anses nationellt motiverat att lämna en sådan förklaring som avses i punkt 2.

I punkterna 4 och 5 i artikeln regleras till vilken medlemsstat ett intyg om förverkande ska översändas. I *punkt 4* sägs att om ett beslut om förverkande avser ett penningbelopp, när den utfärdande myndigheten har rimliga skäl att anta att den person som beslutet om förverkande avser har egendom eller inkomster i en medlemsstat, ska den utfärdande myndigheten översända intyget om förverkande till den medlemsstaten. I *punkt 5* sägs att om ett beslut om förverkande avser specifik egendom, när den utfärdande myndigheten har rimliga skäl att anta att sådan egendom är belägen i en medlemsstat, ska den utfärdande myndigheten översända intyget om förverkande till den medlemsstaten. På samma sätt som konstaterats i fråga om frysningssituationer enligt artikel 4 kompletteras punkterna av skäl 25 i förordningens ingress, enligt vilket intyget kan till exempel översändas till den medlemsstat där den fysiska person som beslutet avser är bosatt eller, när den personen inte har någon fast adress, stadigvarande vistas. När beslutet är utfärdat med avseende på en juridisk person kan intyget översändas till den medlemsstat i vilken den juridiska personen har sin hemvist.

När det kommer till gällande lag ingår bestämmelser som i sak motsvarar punkterna 1–5 i artikel 4 i rambeslutet om konfiskation, som ska iakttas som lag. En väsentlig skillnad är att enligt förordningen räcker det att sända enbart ett intyg om beslutet, med beaktande av undantaget från detta i punkt 2 i artikeln. Punkterna 1–5 förutsätter inte kompletterande nationell lagstiftning.

Enligt *punkt 6* i artikeln ska den utfärdande myndigheten underrätta den verkställande myndigheten ifall den har vetskap om några berörda personer. Förordningens begränsning att det räcker med att meddela personer som man har vetskap om för att uppfylla förpliktelsen är väsentlig. Formuleringen kan inte anses förutsätta någon särskild tilläggsförklaring. I praktiken kan sådana personer vara till exempel personer som framgår av domen i ärendet. Den utfärdande myndig-

heten ska också tillhandahålla, på begäran, den verkställande myndigheten all eventuell information av relevans för eventuella anspråk som sådana berörda personer kan ha med avseende på egendomen, däribland all information för identifiering av dessa personer. Berörd person definieras på ovannämnt sätt i artikel 2.10. Punkt 6 förutsätter inte kompletterande nationell lagstiftning.

I *punkt 7* i artikeln sägs att om det, trots den information som har gjorts tillgänglig i enlighet med artikel 24.3, inte är känt för den utfärdande myndigheten vilken myndighet som är behörig verkställande myndighet ska den utfärdande myndigheten göra de efterforskningar som krävs, inklusive via det europeiska rättsliga nätverkets kontaktpunkter, för att bestämma vilken myndighet som är behörig i fråga om erkännande och verkställighet av beslutet om förverkande. I *punkt 8* i artikeln sägs att om den myndighet i den verkställande staten som tar emot ett intyg om förverkande inte är behörig att erkänna beslutet om förverkande eller vidta de åtgärder som krävs för att verkställa det ska den myndigheten omedelbart översända intyget om förverkande till den behöriga verkställande myndigheten i sin medlemsstat och underrätta den utfärdande myndigheten om detta. När det kommer till gällande lag ingår bestämmelser som motsvarar punkterna 7 och 8 i artikel 4.4 och 4.5 i rambeslutet om konfiskation, som ska iakttas som lag. Punkterna 7 och 8 förutsätter inte kompletterande nationell lagstiftning.

#### **Artikel 15 Översändande av ett beslut om förverkande till en eller flera verkställande stater**

Enligt *punkt 1* i artikeln får ett intyg om förverkande endast översändas, enligt artikel 14, till en verkställande stat åt gången, såvida inte punkterna 2 eller 3 i artikeln är tillämpliga.

I *punkt 2* i artikel sägs att när ett beslut om förverkande avser specifik egendom får intyget om förverkande översändas till fler än en verkställande stat samtidigt när a) den utfärdande myndigheten har rimliga skäl att anta att olika delar av den egendom som omfattas av beslutet om förverkande är belägna i olika verkställande stater, eller b) förverkandet av en specifik egendom som omfattas av beslutet om förverkande skulle kräva åtgärder i fler än en verkställande stat.

I *punkt 3* i artikeln sägs att när ett beslut om förverkande avser ett penningbelopp får intyget om förverkande översändas till fler än en verkställande stat samtidigt om den utfärdande myndigheten anser att det finns ett specifikt behov av detta, särskilt om a) den berörda egendomen inte har frysts enligt denna förordning, eller b) det uppskattade värdet på den egendom som får förverkas i den utfärdande staten och i en verkställande stat förmodligen inte räcker för att förverka hela det belopp som omfattas av beslutet om förverkande.

När det kommer till gällande lag ingår bestämmelser som motsvarar lagen i artikel 5 i rambeslutet om konfiskation, som ska iakttas som lag. I praktiken ligger en liten skillnad främst i att artikel 15.2 i förordningen inte innehåller den uttryckliga bestämmelsen i artikel 5.2 i rambeslutet om att ett beslut om förverkande som avser specifik egendom får översändas till flera än en verkställande stat åt gången också om den behöriga myndigheten i den utfärdande staten har tillräckliga skäl att anta att en specifik egendom som omfattas av beslutet om förverkande är belägen i en av två eller fler angivna verkställande stater. När artikel 5 i förordningen tillämpas är det också skäl att beakta innehållet i artikel 14.4 och 14.5, där det anges till vilken medlemsstat ett intyg om förverkande ska översändas. Artikeln förutsätter inte kompletterande nationell lagstiftning.



## Artikel 16 Följder av översändande av beslut om förverkande

Enligt *punkt 1* i artikeln får översändandet av ett beslut om förverkande i enlighet med artiklarna 14 och 15 inte begränsa den utfärdande statens rätt att verkställa beslutet.

Enligt *punkt 2* i artikeln får det totala belopp som erhållits vid verkställigheten av ett beslut om förverkande avseende ett penningbelopp inte överstiga det maximala belopp som anges i det beslutet oavsett om det beslutet översänts till en eller flera verkställande stater.

Enligt *punkt 3* i artikeln ska den utfärdande myndigheten omedelbart underrätta den verkställande myndigheten på ett sätt som möjliggör framställning av en skriftlig uppteckning om a) den anser att det finns risk för förverkande utöver det maximala beloppet, särskilt på grundval av information som mottagits från den verkställande myndigheten enligt artikel 21.1 b, b) beslutet om förverkande helt eller delvis har verkställts i den utfärdande staten eller i en annan verkställande stat, i vilket fall det ska anges det belopp beträffande vilket beslutet om förverkande ännu inte har verkställts, eller c) en myndighet i den utfärdande staten, efter det att ett intyg om förverkande har översänts i enlighet med artikel 14, tar emot ett penningbelopp som har betalats med avseende på beslutet om förverkande. Om första stycket led a är tillämpligt ska den utfärdande myndigheten så snart som möjligt underrätta den verkställande myndigheten när den berörda risken som avses i det ledet har upphört.

När det kommer till gällande lag ingår motsvarande bestämmelser i artikel 14 i rambeslutet om konfiskation, som ska iakttas som lag. Artikel 16 i förordningen förutsätter inte kompletterande nationell lagstiftning.

## Artikel 17 Standardintyg om förverkande

I artikeln regleras utformningen av intyget om förverkande. Enligt *punkt 1* ska den utfärdande myndigheten för att översända ett beslut om förverkande fylla i det intyg om förverkande som fastställs i bilaga II, underteckna det och intyga att dess innehåll är riktigt och korrekt.

Enligt *punkt 2* i artikeln ska den utfärdande myndigheten tillhandahålla den verkställande myndigheten en översättning av intyget om förverkande på ett officiellt språk i den verkställande staten eller på ett annat språk som den verkställande staten kommer att godta i enlighet med punkt 3.

Enligt *punkt 3* i artikeln får varje medlemsstat när som helst genom en förklaring som ges in till kommissionen ange att den kommer att godta översättningar av intyg om förverkande på ett eller flera av unionens officiella språk som inte är på det officiella språket eller de officiella språken i den medlemsstaten. Kommissionen ska göra förklaringarna tillgängliga för alla medlemsstater och det europeiska rättsliga nätverket.

På det sätt som konstaterats ovan i motiveringen som gäller artikel 6 i fråga om intyg om frysning, förutsätter också punkt 2 kompletterande nationell lagstiftning i fråga om intyg om förverkande vilken gäller översättning av beslut och att den utfärdande myndigheten ombesörjer översättningen av intyg (3 § 1 mom. i tillämpningslagen).

På motsvarande sätt som konstaterats ovan i motiveringen som gäller artikel 6 i fråga om intyg om frysning förutsätter också punkt 3 om förfarandet för intyg om förverkande kompletterande

nationell lagstiftning om de språk som ska användas. Det kan anses motiverat att i tillämpningsslagen inta en motsvarande bestämmelse som i fråga om intyg om frysning, enligt vilken ett intyg om förverkande ska översändas till Finland på finska, svenska eller engelska eller så ska det åtföljas av en översättning till något av dessa språk. Det ska också vara möjligt att använda något annat språk, om det inte finns något annat hinder för godtagandet. Den behöriga myndigheten ser vid behov till att intyget översätts till finska eller svenska (3 § 2 mom.).

På motsvarande sätt som konstaterats ovan i motiveringen som gäller artikel 6 i fråga om intyg om frysning, kan det anses motiverat att Finland i fråga om intyg om förverkande ger in en motsvarande förklaring till kommissionen, enligt vilken Finland godtar översättningar också till engelska. På det sätt som konstaterats ovan i fråga om intyg om frysning anses det inte nödvändigt att inge en separat förklaring om användning av andra språk, något som vore möjligt enligt den föreslagna lagstiftningen.

### Artikel 18 Erkännande och verkställighet av beslut om förverkande

Enligt *punkt 1* i artikeln ska den verkställande myndigheten erkänna ett beslut om förverkande översänt i enlighet med artikel 14 och vidta nödvändiga åtgärder för att verkställa det på samma sätt som för ett inhemskt beslut om förverkande som utfärdats av en myndighet i den verkställande staten, såvida inte den verkställande myndigheten åberopar någon av de grunder för att vägra erkännande och verkställighet som anges i artikel 19 eller någon av de grunder för uppskov som anges i artikel 21.

På det sätt som konstaterats ovan i motiveringen som gäller artikel 7 motsvarar skyldigheten i punkt 1 skyldigheten enligt principen om ömsesidigt erkännande att erkänna och verkställa ett beslut om förverkande som översänts från en annan medlemsstat, om ingen grund för vägran eller uppskov är tillämplig. Punkt 1 ska tillämpas tillsammans med artiklarna 19 och 21, som det hänvisas till. Ordalydelsen i punkt 1 tycks innebära att den verkställande myndigheten fattar beslut om erkännande och verkställighet av ett beslut om förverkande. Även av ordalydelsen i artikel 20 i förordningen framgår att den verkställande myndigheten ska fatta beslut om erkännande och förverkligande av ett beslut om förverkande.

På motsvarande sätt som konstaterats ovan i motiveringen som gäller artikel 7 i fråga om beslut om frysning, ska ett beslut om förverkande enligt ordalydelsen i punkt 1 verkställas på samma sätt som ett inhemskt beslut om förverkande som utfärdats av en myndighet i den verkställande staten. Förordningen kan anses förplikta till att beslut om förverkande ska verkställas i enlighet med nationella bestämmelser.

När det kommer till gällande lag ingår bestämmelser som i stor utsträckning motsvarar punkt 1 i artikel 7.1 och artikel 12.1 i rambeslutet om konfiskation. När det gäller artikel 7.1 i rambeslutet har inga bestämmelser med sakinhåll tagits in i lagen om förverkandepåföljd, men när det gäller artikel 12.1 har en förtydligande bestämmelse om tillämpningen av finsk lag tagits in i lagen om förverkandepåföljd. Enligt 4 § 1 mom. i lagen om förverkandepåföljd verkställs ett i 2 § avsett beslut som fattats av en domstol i en annan medlemsstat i enlighet med finsk lag och i den ordning som föreskrivs i lagen om verkställighet av böter. Med ett beslut enligt 2 § avses ett beslut som avses i rambeslutet om konfiskation och som översänts i enlighet med rambeslutet.

Ovan i motiveringen som gäller artikel 7 har man i fråga om beslut om frysning ansett att en effektiv tillämpning av motsvarande bestämmelse som gäller dem förutsätter bestämmelser i

tillämpningslagen (6 och 7 § 1 mom.). Också i fråga om beslut om förverkande kan man anse att förordningen skulle tillämpas effektivare om tillämpningslagen skulle innehålla motsvarande bestämmelser om beslut om verkställighet av besluten och om verkställigheten av besluten (14 och 15 § 1 mom.). I propositionen har man dessutom ansett att för att förordningen ska tillämpas effektivt är det motiverat att komplettera 1 § 1 mom. 9 punkten i lagen om verkställighet av böter så att beslut om förverkande enligt förordningen tillfogas som en påföljd som ska verkställas i den ordning som föreskrivs i den lagen.

I *punkt 2* i artikeln sägs att när ett beslut om förverkande avser en specifik egendom får den utfärdande myndigheten och verkställande myndigheten, när det föreskrivs i den utfärdande statens rätt, träffa överenskommelse om att förverkandet i den verkställande staten kan utföras genom förverkande av ett penningbelopp som motsvarar värdet på den egendom som skulle förverkas.

När det kommer till gällande lag ingår motsvarande bestämmelser i stor utsträckning i artikel 7.2 i rambeslutet om konfiskation samt i 4 § 2 mom. i lagen om förverkandepåföljd. En skillnad mellan bestämmelserna i förordningen och i rambeslutet är att enligt förordningen är en förutsättning att förfarandet är möjligt enligt den utfärdande statens rätt, medan rambeslutet förutsätter att bägge staternas rätt möjliggör förfarandet. Enligt 4 § 2 mom. i lagen om förverkandepåföljd kan förfarandet vidtas endast, om den utfärdande staten uppger vilket penningbelopp som enligt domstolen motsvarar egendomens värde. Verkställigheten i fråga om ett föremål upphör då i Finland. I regeringens proposition om genomförande av rambeslutet om konfiskation konstateras att förfarandet ska vara möjligt endast i sådana fall när den främmande staten uppger vilket belopp som enligt beslutet av domstolen i staten i fråga ska förverkas (RP 47/2007 rd, s. 45 och 46). I förordningen regleras inte hur den verkställande statens lagstiftning ska beaktas. I enlighet med bestämmelsen i förordningen ska man kunna komma överens om förfarandet, om det är möjligt enligt den utfärdande statens rätt. Bestämmelsens ordalydelse är ändå inte förpliktande, så när Finland är verkställande stat finns ingen skyldighet att komma överens om ett förfarande enligt punkt 2 i artikeln.

I *punkt 3* i artikeln sägs att när ett beslut om förverkande avser ett penningbelopp, och den verkställande myndigheten inte erhåller betalning av den summan, ska den verkställande myndigheten verkställa beslutet om förverkande i enlighet med punkt 1 på all egendom som finns att tillgå för detta ändamål. När det är nödvändigt ska den verkställande myndigheten räkna om det penningbelopp som ska förverkas till den verkställande statens valuta enligt eurons dagskurs som offentliggörs i C-serien av Europeiska unionens officiella tidning för den dag när beslutet om förverkande utfärdades.

När det kommer till gällande lag ingår bestämmelser som motsvarar den första meningen i artikel 7.3 i rambeslutet om konfiskation samt i 15 § 2 mom. i lagen om förverkandepåföljd. Enligt nämnda 2 mom. beslutar utskökningsmyndigheten om vilken egendom ett beslut ska verkställas på i en situation som avses i artikel 7.3 i rambeslutet. I regeringens proposition som gäller genomförande av rambeslutet om konfiskation konstateras att i sak förutsätter bestämmelsen i punkt 3 inte reglering i genomförandelagen. De åtgärder som avses här vidtas emellertid av utskökningsmyndigheterna också när det gäller förverkandepåföljder som har dömts ut i Finland (RP 47/2007 rd, s. 51 och 52), och inte av Rättsregistercentralen, som utsetts till verkställande myndighet. Av denna orsak har en bestämmelse som anger den behöriga myndigheten tagits in i lagen om förverkandepåföljd. I propositionen har det ansett motiverat att en motsvarande bestämmelse tas in även i tillämpningslagen för att förordningen ska kunna tillämpas effektivt (25 §).

## RP 102/2020 rd

När det kommer till gällande lag ingår bestämmelser som i sak motsvarar den andra meningen i punkt 3 i artikel 7.4 i rambeslutet om konfiskation, som tillämpas direkt. Inte heller för förordningens del förutsätter bestämmelsen i den andra meningen kompletterande nationella bestämmelser.

I *punkt 4* i artikeln sägs att varje del av det penningbelopp som drivits in enligt beslutet om förverkande i en annan stat än den verkställande staten ska i sin helhet dras av från det belopp som ska förverkas i den verkställande staten.

När det kommer till gällande lag ingår bestämmelser som motsvarar punkt 4 i den andra meningen i artikel 12.2 i rambeslutet om konfiskation, som tillämpas direkt. Inte heller för förordningens del förutsätter bestämmelsen kompletterande nationella bestämmelser.

I *punkt 5* i artikeln sägs att när den utfärdande myndigheten har utfärdat ett beslut om förverkande men inte har utfärdat ett beslut om frysning, får den verkställande myndigheten, som en del av de åtgärder som föreskrivs i punkt 1 på eget initiativ i enlighet med sin nationella rätt besluta att frysa den berörda egendomen, inför senare verkställighet av beslutet om förverkande. I ett sådant fall ska den verkställande myndigheten utan dröjsmål underrätta den utfärdande myndigheten, och när det är möjligt innan den berörda egendomen fryses.

Den gällande lagen innehåller inga bestämmelser som motsvarar punkt 5. Punktens ordalydelse är inte förpliktande och förfarandet innehåller en hänvisning till innehållet i nationell rätt. Finlands nationella lagstiftning innehåller inga bestämmelser om sådan frysning på eget initiativ som avses i punkten. På det sätt som konstaterats i motiveringen som gäller artikel 7 är det enligt systemet i Finland inte möjligt att besluta om nya frysningsåtgärder i fråga om inhemska beslut efter att ett lagakraftvunnet beslut om förverkande har utfärdats, utan verkställighetsåtgärderna ska vidtas i den ordning som anges i lagen om verkställighet av böter. I motiveringen som gäller artikel 7 har det emellertid föreslagits att det i tillämpningslagen ska tas in en bestämmelse där det på motsvarande sätt som i 6 kap. 8 § och 7 kap. 21 § i tvångsmedelslagen görs möjligt att utfärda ett beslut om erkännande och verkställighet av ett beslut om frysning också för att trygga verkställigheten av lagakraftvunnet beslut om förverkande (6 §). I propositionen har det ansetts att förordningen kan tillämpas effektivare om det i tillämpningslagen tas in bestämmelser som gör det möjligt att använda kvarstad och beslut på eget initiativ på det sätt som avses i artikel 18.5 i förordningen (17 och 18 §). I bestämmelserna anges dessutom att behörig myndighet är då åklagaren, och inte Rättsregistercentralen som är verkställande myndighet. Enligt förslaget ska domstolen besluta om kvarstad.

För att förfarandet ska fungera bör det i tillämpningslagen också tas in en bestämmelse enligt vilken Rättsregistercentralen utan dröjsmål ska underrätta den behöriga åklagaren om att ett beslut om förverkande har inkommit (16 §). Underrättelsen ska lämnas i en situation där Rättsregistercentralen inte i enlighet med 8 § i tillämpningslagen har underrättats om ett verkställt beslut om frysning som gäller beslutet. Utifrån den erhållna informationen kan den behöriga åklagaren bedöma om det finns behov av att framställa yrkande på kvarstad på eget initiativ med stöd av 17 § eller besluta om beslag med stöd av 18 §.

I *punkt 6* i artikeln sägs att så snart beslutet om förverkande har verkställts ska den verkställande myndigheten underrätta, på ett sätt som möjliggör framställning av en skriftlig uppteckning, den utfärdande myndigheten om resultatet av verkställigheten.

När det kommer till gällande lag ingår motsvarande bestämmelser i artikel 17 d i rambeslutet om konfiskation, som ska iakttas som lag. Inte heller när det gäller förordningen förutsätter bestämmelsen kompletterande nationella bestämmelser.

## Artikel 19 Grunder för att vägra erkännande och verkställighet av beslut om förverkande

I artikeln föreskrivs om så kallade grunder för vägran, så att när de föreligger får den verkställande myndigheten besluta att inte erkänna eller verkställa beslut om förverkande. Grund för vägran föreligger enligt *punkt 1* när a) verkställighet av beslutet om förverkande skulle strida mot principen om *ne bis in idem*, b) det enligt den verkställande statens rätt föreligger privilegier eller immunitet som skulle förhindra förverkande av den berörda egendomen eller det finns regler om fastställande eller begränsning av straffrättsligt ansvar som hänför sig till tryckfrihet eller yttrandefrihet i andra medier och som förhindrar verkställigheten av beslutet om förverkande, c) intyget om förverkande är ofullständigt eller uppenbart felaktigt och inte har fyllts i efter samråd som avses i punkt 2, d) beslutet om förverkande avser ett brott som helt eller delvis har begåtts utanför den utfärdande statens territorium och helt eller delvis inom den verkställande statens territorium och den gärning för vilken beslutet om förverkande utfärdats inte utgör ett brott enligt den verkställande statens rätt, e) rättigheterna för berörda personer skulle göra det omöjligt enligt den verkställande statens rätt att verkställa beslutet om förverkande, inbegripet när denna omöjlighet är en konsekvens av tillämpningen av rättsmedel i enlighet med artikel 33, f) i något av de fall som avses i artikel 3.2, den gärning som i samband med att beslutet om förverkande utfärdades inte utgör ett brott enligt den verkställande statens rätt; i fall som inbegriper skatter eller avgifter, eller tull- och valutatransaktionsbestämmelser, får dock erkännande av verkställighet av beslutet om förverkande inte vägras på den grunden att den verkställande statens rätt inte föreskriver samma slags skatter eller avgifter eller att den inte föreskriver samma slags regler om skatter och avgifter eller samma slags tull- och valutatransaktionsbestämmelser som den utfärdande statens rätt, h) det i undantagsfall, på grundval av precisa och objektiva uppgifter, finns grundad anledning att anta att verkställighet av beslutet om förverkande, mot bakgrund av ärendets särskilda omständigheter, skulle innebära ett uppenbart åsidosättande av en relevant grundläggande rättighet som anges i stadgan, i synnerhet rätten till ett effektivt rättsmedel, rätten till en rättvis rättegång eller rätten till försvar.

Dessutom föreligger en grund för vägran enligt punkt 1 led g när den person som beslutet om förverkande avser, enligt intyget om förverkande, inte var personligen närvarande vid den förhandling som ledde till beslutet om förverkande som är kopplat till en slutlig fällande dom, om det inte i intyget om förverkande anges att personen, i enlighet med ytterligare processuella krav enligt den utfärdande statens rätt i) kallades personligen i god tid och därigenom underrättades om tid och plats för den förhandling som ledde till beslutet om förverkande, eller på annat sätt faktiskt mottog officiell underrättelse om tid och plats för den förhandlingen på ett sådant sätt att det otvetydigt kunde fastställas att personen hade vetskap om den planerade förhandlingen, och underrättades i god tid om att ett beslut om förverkande kunde meddelas även om personen inte var närvarande vid förhandlingen, ii) med vetskap om den planerade förhandlingen hade gett i uppdrag åt en jurist som antingen utsetts av den berörda personen eller av staten att försvara personen vid förhandlingen och faktiskt försvarades av den juristen vid förhandlingen, eller iii) efter att ha delgivits beslutet om förverkande och uttryckligen underrättats om rätten till förnyad prövning eller överklagande, med rätt att delta och få sakfrågan prövad på nytt, inklusive en prövning av nytt bevismaterial, vilket skulle kunna leda till att det ursprungliga beslutet om förverkande upphävs, uttryckligen förklarade att han eller hon inte bestred beslutet om förverkande, eller inte begärde förnyad prövning eller överklagande inom de tillämpliga tidsfristerna.

Enligt *punkt 2* i artikeln ska den verkställande myndigheten i samtliga fall som avses i punkt 1, innan den beslutar att helt eller delvis inte erkänna eller verkställa ett beslut om förverkande, på

lämpligt sätt samråda med den utfärdande myndigheten och om lämpligt anmoda den utfärdande myndigheten att utan dröjsmål tillhandahålla alla nödvändiga uppgifter.

Enligt *punkt 3* i artikeln ska varje beslut om att inte erkänna eller verkställa beslutet om förverkande fattas utan dröjsmål och omedelbart meddelas den utfärdande myndigheten på ett sätt som möjliggör framställning av en skriftlig uppteckning.

Skälen 31–34 i förordningens ingress innehåller väsentliga preciseringar av punkt 1. Utgångspunkten för punktens tillämpning har förtydligats i skäl 31, enligt vilket erkännande och verkställighet av ett beslut om förverkande bör inte vägras på andra grunder än de som anges i förordningen.

Den grund för vägran enligt punkt 1 led g som gäller utevaro från rättegång preciseras på ett med tanke på Finlands nationella system väsentligt sätt i skäl 32 i ingressen, där det sägs att för att en sådan grund ska kunna tillämpas bör emellertid en eller flera förhandlingar hållas. Grunden bör inte vara tillgänglig om relevanta nationella processrättsliga regler inte föreskriver förhandling. Detta gäller till exempel fall där det är fråga om ett förenklat förfarande, som föregås av helt eller delvis skriftligt förfarande eller ett förfarande som inte innehåller muntlig förhandling. Dessutom ska grunden vara tillämplig endast på rättegångar som resulterar i ett beslut om förverkande som grundar sig på en slutlig dom och inte på rättegångar som resulterar i ett beslut om förverkande som inte grundar sig på en dom.

Enligt 5 kap. 15 § 1 mom. i lagen om rättegång i brottmål ska bland annat svaranden kallas till huvudförhandlingen. Enligt 3 mom. ska en part i samband med kallelsen underrättas om vilken dag och vid vilket klockslag samt var sammanträdet hålls samt vilken påföljden kan vara om han inte infinner sig till sammanträdet. Enligt lagens förarbeten (RP 82/1995 rd, s. 74) ska tidpunkten för sammanträdet bestämmas så att parterna har tillräckligt med tid på sig att förbereda sig inför rättegången. Vid delgivningen av kallelsen iaktas vid sidan av lagen om rättegång i brottmål också bestämmelserna i 11 kap. i rättegångsbalken. Enligt 8 kap. 1 § 1 mom. i lagen om rättegång i brottmål ska en part vid vite åläggas att infinna sig personligen till huvudförhandling i tingsrätten, om inte domstolen anser att hans personliga närvaro inte behövs för utredningen av målet. I 4 mom. sägs att om ett mål kan avgöras i svarandens frånvaro ska detta uppges i kallelsen. Likaså ska det uppges om svaranden ska vara personligen närvarande.

Enligt 8 kap. 11 § 1 mom. i samma lag kan målet prövas och avgöras trots svarandens utevaro, om svarandens närvaro inte är behövlig för utredningen av målet och svaranden har kallats till domstolen vid äventyr av sådan påföljd. Svaranden kan i så fall dömas till ordningsbot, böter eller fängelse i högst tre månader och till en förverkandepåföljd på högst 10 000 euro. Enligt 12 § i det kapitlet kan målet med svarandens samtycke prövas och avgöras trots svarandens utevaro, om svaranden har kallats till domstolen vid äventyr av sådan påföljd och svarandens närvaro inte är behövlig för utredningen av målet. Svaranden kan då inte dömas till strängare straff än fängelse i nio månader.

I de nationella bestämmelserna har man således säkerställt förutsättningen enligt punkt 1 g i att personens kallades personligen i god tid och därigenom underrättades om tid och plats för den förhandling som ledde till beslutet om förverkande, eller på annat sätt faktiskt mottog officiell underrättelse om tid och plats för den förhandlingen på ett sådant sätt att det otvetydigt kunde fastställas att personen hade vetskap om den planerade förhandlingen, och underrättades i god tid om att ett beslut om förverkande kunde meddelas även om personen inte var närvarande vid förhandlingen. Det nationella förfarandet vid förhandlingar trots utevara kan av denna orsak betraktas som oproblematiskt med tanke på ledets grund för vägran.

Bestämmelser om skriftligt förfarande finns i 5 a kap. i lagen om rättegång i brottmål. I 1 § föreskrivs om de villkor som ska vara uppfyllda för att ett ärende ska kunna avgöras i skriftligt förfarande utan huvudförhandling. För att skriftligt förfarande ska användas förutsätts bland annat att svaranden var myndig när gärningen begicks, erkänner gärningen och uttryckligt samtycker till förfarandet. I förfarandet kan dessutom handläggas bara gärningar som underskrider en viss allvarlighetsgrad och det straff som döms ut får vara fängelse i högst nio månader. Enligt förarbetena till lagen om saken finns det inga kvantitativa eller kvalitativa begränsningar när det gäller bestämmande av andra offentlighetsrättsliga påföljder för brott, t.ex. förverkandepåföljder (RP 271/2004 rd, s. 42). Också skriftligt förfarande kan enligt förtydligandet i skäl 32 i ingressen betraktas som oproblematiskt med tanke på grunden för vägran i punkt 1 g.

Enligt skäl 33 i ingressen bör det vara möjligt endast under exceptionella omständigheter att inte erkänna eller verkställa ett beslut om frysning eller ett beslut om förverkande, om ett sådant erkännande eller en sådan verkställighet skulle hindra den verkställande staten från att tillämpa sina konstitutionella regler om tryckfrihet eller yttrandefrihet i andra medier.

Skäl 34 i ingressen gäller grunden för vägran i punkt 1 led h (människorättsgrund för vägran). Enligt skälet är skapandet av ett område med frihet, säkerhet och rättvisa inom unionen grundat på ömsesidigt förtroende och presumptionen om andra medlemsstaters efterlevnad av unionsrätten och, i synnerhet, av de grundläggande rättigheterna. I undantagsfall, när det på grundval av precisa och objektiva uppgifter finns grundad anledning att anta att verkställighet av ett beslut om frysning eller ett beslut om förverkande, mot bakgrund av ärendets särskilda omständigheter, skulle innebära ett uppenbart åsidosättande av en relevant grundläggande rättighet som anges i stadgan, bör det emellertid vara möjligt för den verkställande myndigheten att besluta att inte erkänna och verkställa det berörda beslutet. De grundläggande rättigheter som bör vara relevanta i detta avseende är i synnerhet rätten till ett effektivt rättsmedel, rätten till en rättvis rättegång och rätten till försvar. Äganderätten bör i princip inte vara relevant, eftersom frysning och förverkande av tillgångar nödvändigtvis innebär ett intrång i en persons äganderätt och eftersom de nödvändiga skyddsåtgärderna i detta avseende redan har fastställts i unionsrätten, inbegripet i förordningen.

Såsom konstaterats i motiveringen som gäller artikel 8 innebär principen om *ne bis in idem* ett förbud mot att rannsaka eller straffa någon på nytt för ett brott, för vilket han redan blivit slutligt frikänd eller dömd.

När det kommer till gällande lag ingår bestämmelser om grunder för vägran först och främst i artikel 8 i rambeslutet om konfiskation, som innehåller grunder för vägran som i stor utsträckning överensstämmer med artikel 19 i förordningen vad gäller så väl innehåll som regleringens noggrannhet. En betydande skillnad är att de grunder för vägran som gäller utvidgad vinning av brott och preskription har strukits i förordningen. Rambeslutet innehåller å andra sidan ingen bestämmelse enligt artikel 19.1 h i förordningen om människorättsgrunden för vägran. I samband med det nationella genomförandet av rambeslutet har man ansett att bestämmelserna i artikel 8 är så detaljerade att de kan tillämpas direkt (RP 47/2007 rd, s. 28). I lagen om förverkandepåföljd, enligt vilken de bestämmelser i rambeslutet som hör till området för lagstiftningen i princip ska iakttas som lag, har det således inte tagits in separata bestämmelser som motsvarar bestämmelserna i artikel 8. I 5 § i lagen om förverkandepåföljd ingår dock en ovillkorlig grund för vägran som baserar sig på skäl 14 i ingressen i rambeslutet om konfiskation och artikel 1.2 i rambeslutet, enligt vilken verkställighet av ett beslut ska förvägras, om det finns grundad anledning att misstänka att garantierna för en rättvis rättegång har kränkts i beslutsförfarandet och verkställigheten bedömd som en helhet skulle vara oskälig.

Såsom konstaterats ovan i motiveringen som gäller artikel 8 i fråga om beslut om frysning kan det på motsvarande sätt konstateras i fråga om artikel 19 att, eftersom det är fråga om direkt tillämplig förordning, också bestämmelserna om grunder för vägran i artikel 19 ska tillämpas direkt, på det sätt som de har preciserats i förordningens ingress. Artikel 19 förutsätter inte kompletterande nationell lagstiftning.

#### Artikel 20 Tidsfrister för erkännande och verkställighet av beslut om förverkande

Enligt *punkt 1* i artikeln ska den verkställande myndigheten fatta beslutet om erkännande och verkställighet av beslutet om förverkande utan dröjsmål och, utan att det påverkar tillämpningen av *punkt 4*, senast 45 dagar efter det att den verkställande myndigheten har mottagit intyget om förverkande.

Enligt *punkt 2* i artikeln ska den verkställande myndigheten, utan dröjsmål och på ett sätt som möjliggör framställning av en skriftlig uppteckning, meddela den utfärdande myndigheten beslutet om erkännande och verkställighet av beslutet om förverkande.

I *punkt 3* i artikeln sägs att såvida det inte finns skäl för uppskov enligt artikel 21 ska den verkställande myndigheten vidta de konkreta åtgärder som är nödvändiga för att verkställa beslutet om förverkande utan dröjsmål och minst lika skyndsamt och med samma prioritet som ett liknande inhemskt ärende.

I *punkt 4* i artikeln sägs att om det, i ett enskilt fall, inte är möjligt att iaktta tidsfristen i *punkt 1*, ska den verkställande myndigheten utan dröjsmål på något sätt underrätta den utfärdande myndigheten, ange skälen till varför det inte var möjligt att iaktta dessa tidsfrister samt samråda med den utfärdande myndigheten om en lämplig tidsplan för erkännande och verkställighet av beslutet om förverkande.

Att tidsfristen enligt *punkt 1* löpt ut fritar enligt *punkt 5* inte den verkställande myndigheten från skyldigheten att, utan dröjsmål, fatta ett beslut om erkännande och verkställighet av beslutet om förverkande och verkställa det beslutet.

På det sätt som konstaterats i motiveringen som gäller artikel 9 bör enligt skäl 29 i ingressen tidsfristerna beräknas i enlighet med rådets förordning (EEG, Euratom) nr 1182/71 om regler för bestämning av perioder, datum och frister. Den nämnda förordningen innehåller till vissa delar noggrannare bestämmelser om tidsfrister uttryckta i dagar än lagen om beräkning av laga tid. I artikel 3.1 i den nämnda förordningen sägs att om en tidsfrist uttryckt i dagar, veckor, månader eller år ska räknas från det ögonblick då en händelse eller en handling äger rum, ska den dag då händelsen eller handlingen äger rum inte ingå i tidsfristen. I artikel 3.2 b i förordningen sägs att om inte annat följer av bestämmelserna i punkterna 1 och 4 ska en tidsfrist uttryckt i dagar inledas vid början av första dagens första timme och upphöra vid utgången av sista dagens sista timme. Enligt *punkt 3* i artikeln ska i tidsfristerna medräknas helgdagar, söndagar och lördagar, utom då dessa uttryckligen är undantagna eller tidsfristerna är uttryckta i arbetsdagar. I *punkt 4* sägs att om sista dagen av en tidsfrist som inte uttrycks i timmar infaller på en helgdag, söndag eller lördag, ska tidsfristen upphöra vid utgången av påföljande arbetsdags sista timme. Den nämnda förordningen innehåller också definitioner av helgdag och arbetsdag.

När det kommer till gällande lag innehåller rambeslutet om konfiskation inga motsvarande bestämmelser om tidsfrister. Utgångspunkten när det gäller tidsfrister och allmänt borde vara att



ett beslut om erkännande och verkställighet av ett beslut om förverkande samt verkställigheten av beslutet om förverkande ska skötas i enlighet med den utfärdande statens önskemål, bland annat med hänsyn till hur brådskande saken är. Bestämmelserna om tidsfrister bör inte tolkas så att de åtgärder som krävs på grund av beslut regelmässigt vidtas först när tidsfristen är på väg att gå ut. Artikelns förutsätter inte kompletterande nationell lagstiftning.

#### Artikel 21 Uppskov av verkställigheten av beslut om förverkande

Enligt *punkt 1* i artikeln får den verkställande myndigheten skjuta upp erkännandet eller verkställigheten av ett beslut om förverkande som översänts i enlighet med artikel 14 när a) verkställigheten kan skada en pågående brottsutredning, i vilket fall verkställighet av beslutet om förverkande får skjutas upp till den tidpunkt den verkställande myndigheten anser vara rimlig, b) den verkställande myndigheten, vad gäller ett beslut om förverkande avseende ett penningbelopp, anser att det finns risk för att det belopp som erhållits av verkställigheten av det beslutet om förverkande skulle kunna avsevärt överstiga det belopp som anges i beslutet om förverkande på grund av samtidig verkställighet av beslutet om förverkande i fler än en medlemsstat, c) egendomen redan är föremål för pågående förfaranden för förverkande i den verkställande staten, eller d) ett rättsmedel som avses i artikel 33 har åberopats.

I *punkt 2* i artikeln sägs att trots vad som sägs i artikel 18.5 ska, under uppskovet av verkställigheten av ett beslut om förverkande, den behöriga myndigheten i den verkställande staten vidta alla åtgärder som den skulle vidta i ett liknande inhemskt ärende för att undvika att egendomen inte längre står till förfogande för verkställighet av beslutet om förverkande. I nämnda artikel 18.5 föreskrivs om den verkställande myndighetens frysning av egendom på eget initiativ. Såsom konstaterats i motiveringen till punkt 5 föreslås det i propositionen att frysning på eget initiativ ska vara möjlig (17 och 18 § i tillämpningslagen). Dessutom föreslås det på det sätt som konstaterats i motiveringen som gäller artikel 7 att det ska vara möjligt att utfärda ett beslut om erkännande och verkställighet av ett beslut om frysning, trots att ett lagakraftvunnet beslut om förverkande har utfärdats i en annan medlemsstat. Punkt 2 i artikeln förutsätter att alla åtgärder ska vidtas som skulle vidtas i ett liknande inhemskt ärende. Detta betyder i synnerhet åtgärder enligt lagen om verkställighet av böter.

Enligt *punkt 3* i artikeln ska den verkställande myndigheten, utan dröjsmål och på ett sätt som möjliggör framställning av en skriftlig uppteckning, rapportera till den utfärdande myndigheten om uppskovet för verkställigheten av beslutet om förverkande, med angivande av grunderna för uppskovet och, när möjligt, uppskovets förväntade varaktighet.

I *punkt 4* i artikeln sägs att så snart grunderna för uppskovet inte längre föreligger ska den verkställande myndigheten utan dröjsmål vidta nödvändiga åtgärder för att verkställa beslutet om förverkande och underrätta den utfärdande myndigheten om detta på ett sätt som möjliggör framställning av en skriftlig uppteckning.

När det kommer till gällande lag ingår motsvarande bestämmelser i stor utsträckning i artikel 10 i rambeslutet om konfiskation. Artikelns förutsätter inte kompletterande nationell lagstiftning.

#### Artikel 22 Omöjlighet att verkställa ett beslut om förverkande

## RP 102/2020 rd

I *punkt 1* i artikeln sägs att om den verkställande myndigheten anser att det är omöjligt att verkställa ett beslut om förverkande ska den utan dröjsmål underrätta den utfärdande myndigheten om detta.

Enligt *punkt 2* i artikeln ska den verkställande myndigheten innan den underrättar den utfärdande myndigheten i enlighet med punkt 1 om lämpligt samråda med den utfärdande myndigheten, även med beaktande av de möjligheter som föreskrivs i artikel 18.2 eller 18.3. I de nämnda punkterna 2 och 3 föreskrivs det om verkställighet som riktas mot ett penningbelopp i stället för egendom eller mot egendom i stället för ett penningbelopp.

Enligt *punkt 3* i artikeln är vägran att verkställa ett beslut om förverkande enligt artikeln endast berättigad när egendomen a) redan har förverkats, b) har försvunnit, c) har förstörts, d) inte kan återfinnas på den plats som anges i intyget om förverkande, eller e) inte kan återfinnas på grund av att platsen för egendomen inte har angetts tillräckligt exakt, trots de samråd som avses i punkt 2.

I *punkt 4* i artikeln sägs att vad gäller de situationer som avses i punkt 3 b, d och e får den verkställande myndigheten, när denna senare erhåller information som gör det möjligt för den att lokalisera egendomen, verkställa beslutet om förverkande utan att ett nytt intyg om förverkande måste översändas, förutsatt att den verkställande myndigheten innan den verkställer beslutet om förverkande har fått bekräftat av den utfärdande myndigheten att beslutet om förverkande fortfarande är giltigt.

I *punkt 5* i artikeln sägs att utan hinder av punkt 3, när den utfärdande myndigheten har angett att egendom av motsvarande värde kan förverkas, får det inte krävas att den verkställande myndigheten ska verkställa ett beslut om förverkande när en av de omständigheter som fastställs i punkt 3 föreligger, och det inte finns någon egendom av motsvarande värde som kan förverkas.

När det kommer till gällande lag ingår bestämmelser som i stor utsträckning motsvarar artikeln i artikel 8.5 i rambeslutet om konfiskation, som ska iakttas som lag. Artikelns förutsätter inte kompletterande nationell lagstiftning.

### Kapitel IV Allmänna bestämmelser

#### Artikel 23 Tillämplig lag för verkställighet

Enligt *punkt 1* i artikeln ska verkställigheten av beslutet om frysning eller beslutet om förverkande regleras av rätten i den verkställande staten, och dess myndigheter ska ha ensam behörighet att besluta om förfarandena för verkställighet av beslutet och om alla åtgärder i samband därmed.

När det kommer till gällande lag ingår bestämmelser som motsvarar punkt 1 i fråga om beslut om förverkande i artikel 12.1 i rambeslutet om konfiskation, som ska iakttas som lag. Dessutom ingår en bestämmelse som klarlägger tillämpningen av finsk lag i 4 § 1 mom. i lagen om förverkandepåföljd, enligt vilket ett beslut om förverkande som fattats av en domstol i en annan medlemsstat verkställs i enlighet med finsk lag och i den ordning som föreskrivs i lagen om verkställighet av böter.

## RP 102/2020 rd

Rambeslutet om frysning innehåller däremot inte någon fullständigt motsvarande bestämmelse. Principen enligt artikel 5 där är emellertid att beslut om frysning verkställs på samma sätt som inhemska beslut, dvs. enligt den verkställande statens lagstiftning.

Såsom konstaterats i motiveringen som gäller artiklarna 7 och 18 föreslås det i propositionen att bestämmelser om den lagstiftning som ska vara tillämplig på verkställande av såväl beslut om frysning som beslut om verkställande tas in i tillämpningslagen (7 § 1 mom. och 15 § 1 mom.).

Enligt *punkt 2* i artikeln ska ett beslut om frysning eller ett beslut om förverkande som avser en juridisk person verkställas även när den verkställande staten inte erkänner principen om juridiska personers straffrättsliga ansvar.

När det kommer till gällande lag ingår bestämmelser som motsvarar punkt 2 i fråga om beslut om förverkande i artikel 12.3 i rambeslutet om konfiskation, som ska iakttas som lag. Rambeslutet om frysning innehåller däremot inte någon motsvarande bestämmelse. I Finland föreskrivs det om straffansvar för juridiska personer i 9 kap. i strafflagen. Förverkandepåföljd enligt 10 kap. i strafflagen kan i Finland riktas mot även en juridisk person (RP 80/2000 rd, s. 22 och RP 47/2007 rd, s. 35), liksom kvarstad enligt 6 kap. i tvångsmedelslagen samt beslag enligt 7 kap. i samma lag. Punkt 2 förutsätter inte kompletterande nationell lagstiftning.

I *punkt 3* sägs att utan hinder av artikel 18.2 och 18.3 får den verkställande staten inte utan den utfärdande statens samtycke föreskriva alternativa åtgärder till det beslut om frysning som översänts enligt artikel 4 eller det beslut om förverkande som översänts enligt artikel 14. I nämnda artikel 18.2 och 18.3 föreskrivs det om verkställighet som riktas mot ett penningbelopp i stället för egendom eller mot egendom i stället för ett penningbelopp.

När det kommer till gällande lag ingår bestämmelser som motsvarar punkt 3 i fråga om beslut om förverkande i artikel 12.4 i rambeslutet om konfiskation, som ska iakttas som lag. Där konstateras dessutom att alternativa åtgärder kan vara till exempel frihetsstraff eller någon annan åtgärd som begränsar en persons frihet. Den andra meningen i 4 § 1 mom. i lagen om förverkandepåföljd innehåller dessutom en kompletterande bestämmelse, enligt vilken de alternativa åtgärder som avses i artikel 12.4 i rambeslutet kan inte förordnas i stället för ett beslut om förverkande. Också 15 § 1 mom. i lagen om förverkandepåföljd innehåller en bestämmelse som kompletterar punkt 4 och enligt vilken en förverkandepåföljd som har dömts ut i Finland får inte förvandlas till en alternativ påföljd i en annan medlemsstat.

Enligt gällande finsk lag får en förverkandepåföljd inte förvandlas till en alternativ påföljd, till exempel fängelse. När Finland är verkställande stat ska således alternativa påföljder inte tillämpas i Finland i stället för en förverkandepåföljd. När Finland är utfärdande medlemsstat för ett beslut om förverkande får Rättsregistercentralen inte utfärda samtycke till föreskrivande av alternativa åtgärder enligt artikel 23.3 i förordningen. I propositionen har det med tanke på en effektiv tillämpning av förordningen ansetts motiverat att motsvarande bestämmelser som i 4 § 1 mom. och 15 § 1 mom. i lagen om förverkandepåföljd tas in i tillämpningslagen (15 § 1 mom. och 26 §), eftersom detta kan anses effektivisera tillämpningen av förordningen.

Rambeslutet om frysning innehåller däremot inte någon bestämmelse som motsvarar punkt 3, så i fråga om kvarstad och beslag som ska verkställas i Finland är bestämmelserna i punkt 3 nya. Tvångsmedelslagens övriga tvångsmedel torde inte kunna tolkas som att de skulle vara alternativa åtgärder enligt punkt 3 till kvarstad och beslag. Enligt 6 kap. 10 § i tvångsmedelslagen verkställer utökningsmyndigheterna kvarstad med iakttagande i tillämpliga delar av bestämmelserna om verkställighet av beslut om säkringsåtgärder i 8 kap. i utökningsbalken. I 8

kap. 3 § i utökningsbalken ingår en bestämmelse om av svaranden ställd säkerhet. I fråga om beslag innehåller 7 kap. 24 § i tvångsmedelslagen en bestämmelse om en åtgärd om vidtas i stället för beslag, där föremål av ringa värde eller föremål vars innehav är straffbart kan genom beslut av en anhållningsberättigad tjänsteman i stället för att tas i beslag förstöras, tas i bruk av staten eller säljas, om det är uppenbart att föremålen skulle dömas förverkade till staten och om de inte behövs som bevis i rättegång. Det torde kunna gå att tolka dessa åtgärder som att de inte är sådana som avses i punkt 3. Punkt 3 ska tillämpas direkt i fråga om beslut om frysning.

#### Artikel 24 Underrättelse om behöriga myndigheter

Enligt *punkt 1* i artikeln ska varje medlemsstat senast den 19 december 2020 underrätta kommissionen om vilken eller vilka myndigheter enligt definitionerna i artikel 2.8 och 2.9 som enligt dess rätt är behöriga, när denna medlemsstat är respektive utfärdande stat eller verkställande stat. I motiveringen som gäller artikel 2.8 har det konstaterats att den myndighet som utfärdar ett beslut om frysning ska vara den åklagare eller domstol som fattat beslutet om frysning (5 § 1 mom. i tillämpningslagen). I fråga om förverkandepåföljder har det anförts i motiveringen att Rättsregistercentralen ska vara den myndighet som utfärdar beslutet (13 § i tillämpningslagen). I motiveringen som gäller artikel 2.9 har det ansetts att verkställande myndighet i fråga om beslut om frysning ska vara åklagaren (5 § 2 mom. i tillämpningslagen). I fråga om förverkandepåföljder har det anförts i motiveringen att Rättsregistercentralen ska vara verkställande myndighet (13 § i tillämpningslagen). Dessa myndigheter ska meddelas kommissionen senast den 19 december 2020 för att uppfylla förpliktelsen i punkt 1.

I *punkt 2* i artikeln sägs att när strukturen för en medlemsstats interna rättssystem gör detta nödvändigt får varje medlemsstat utse en eller flera centrala myndigheter som ska vara ansvariga för administrativt översändande och mottagande av intyg om frysning och intyg om förverkande och för att bistå medlemsstatens behöriga myndigheter. Varje medlemsstat ska underrätta kommissionen om alla sådana myndigheter som den utser på detta sätt. Punkten kompletteras av skäl 26 i ingressen, enligt vilket dessa centrala myndigheter kan även tillhandahålla administrativt stöd, ha en samordningsroll och bistå vid insamling av statistik och på så sätt underlätta och främja ömsesidigt erkännande av beslut om frysning och beslut om förverkande.

Det kan inte anses motiverat att utse en sådan i punkten avsedd central myndighet via vilken intyg om frysning och intyg om förverkande borde översändas på det sätt som möjliggörs i artikel 4.1 och artikel 14.1 i förordningen. Det kan däremot betraktas som motiverat att utse justitieministeriet till central myndighet, med uppgift att i enlighet med punkten och det förtydligande skäl 26 i ingressen bistå vid kontakt i anslutning till översändande av beslut. Motsvarande lösning har tillämpats i fråga om många andra bestämmelser som gäller EU-samarbete, såsom 4 § i utredningsorderlagen. En bestämmelse om saken föreslås också i tillämpningslagen (2 §).

Enligt *punkt 3* i artikeln ska kommissionen göra den mottagna informationen enligt denna artikel tillgänglig för samtliga medlemsstater och för det europeiska rättsliga nätverket.

#### Artikel 25 Kommunikation

## RP 102/2020 rd

Enligt *punkt 1* i artikeln ska den utfärdande myndigheten och den verkställande myndigheten vid behov, med hjälp av lämpligt kommunikationssätt, utan dröjsmål samråda med varandra för att säkerställa en effektiv tillämpning av denna förordning.

Enligt *punkt 2* i artikeln ska all kommunikation, inbegripet sådan som avser att lösa svårigheter rörande översändandet eller autentiseringen av de handlingar som behövs för att verkställa beslutet om frysning eller beslutet om förverkande, ske direkt mellan den utfärdande myndigheten och den verkställande myndigheten och, om en medlemsstat har utsett en central myndighet i enlighet med artikel 24.2, om lämpligt genom denna centrala myndighet.

Artikeln förutsätter inte kompletterande nationell lagstiftning

### Artikel 26 **Flera beslut**

I *punkt 1* i artikeln sägs att om den verkställande myndigheten mottar två eller flera beslut om frysning eller beslut om förverkande från olika medlemsstater som utfärdats avseende samma person och den personen inte har tillräcklig egendom i den verkställande staten för att alla beslut ska kunna verkställas, eller om den verkställande myndigheten mottar två eller flera beslut om frysning eller beslut om förverkande avseende samma specifika egendom, ska den verkställande myndigheten besluta vilket av besluten som ska verkställas i enlighet med rätten i den verkställande staten, utan att det påverkar möjligheten att skjuta upp verkställigheten av ett beslut om förverkande i enlighet med artikel 21.

I *punkt 2* i artikeln sägs att när den verkställande myndigheten fattar sitt beslut ska den prioritera brottsoffrens intressen när så är möjligt. Den ska också beakta alla andra relevanta omständigheter, inbegripet a) huruvida tillgångarna redan är frysta, b) datum för respektive beslut och tidpunkt då respektive beslut översändes, c) det berörda brottets svårhetsgrad, och d) den plats där brottet begicks.

Bestämmelser som i stor utsträckning motsvarar artikeln ingår i fråga om förverkandepåföljder i artikel 11 i rambeslutet om konfiskation. I förordningen betonas dessutom målsägandens ställning. Det har inte ansetts nödvändigt att ta in nationell lagstiftning som kompletterar artikel 11 i rambeslutet om konfiskation i lagen om förverkandepåföljd. Varken rambeslutet om frysning eller frysningsslagen, genom vilken rambeslutet genomförts, innehåller några motsvarande bestämmelser.

Artikeln förutsätter inte kompletterande nationell lagstiftning. När Finland är verkställande stat ska Rättsregistercentralen med beaktande av kriterierna i punkt 2 besluta vilka beslut som ska verkställas.

### Artikel 27 **Inställande av verkställigheten av ett beslut om frysning eller ett beslut om förverkande**

I *punkt 1* i artikeln sägs att när beslutet om frysning eller beslutet om förverkande inte längre kan verkställas eller inte längre är giltigt ska den utfärdande myndigheten återkalla beslutet om frysning eller beslutet om förverkande utan dröjsmål.

Enligt *punkt 2* i artikeln ska den utfärdande myndigheten omedelbart underrätta den verkställande myndigheten, på ett sätt som möjliggör framställning av en skriftlig uppteckning, om återkallandet av ett beslut om frysning eller ett beslut om förverkande, samt om varje beslut eller åtgärd som leder till att ett beslut om frysning eller ett beslut om förverkande återkallas.

Enligt *punkt 3* i artikeln ska den verkställande myndigheten inställa verkställigheten av beslutet om frysning eller beslutet om förverkande, i den mån som verkställigheten ännu inte har slutförts, så snart den har underrättats av den utfärdande myndigheten i enlighet med punkt 2. Den verkställande myndigheten ska, utan onödigt dröjsmål och på ett sätt som möjliggör framställning av en skriftlig uppteckning, skicka en bekräftelse till den utfärdande staten av att verkställigheten ställts in.

Bestämmelser som i stor utsträckning motsvarar artikeln ingår i fråga om förverkandepåföljder i artikel 15 i rambeslutet om konfiskation. Det har inte ansetts nödvändigt att ta in nationell lagstiftning som kompletterar artikel 15 i rambeslutet om konfiskation i lagen om förverkandepåföljd. Varken rambeslutet om frysning eller frysninglagen, genom vilken rambeslutet genomförts, innehåller några motsvarande bestämmelser.

Artikeln förutsätter inte kompletterande nationell lagstiftning.

## Artikel 28 Förvaltning av och förfogande över fryst och förverkad egendom

Enligt *punkt 1* i artikeln ska förvaltningen av fryst och förverkad egendom regleras av rätten i den verkställande staten.

Enligt *punkt 2* ska den verkställande staten förvalta den frysta eller förverkade egendomen i syfte att förhindra att den minskar i värde. För detta ändamål ska den verkställande staten, med beaktande av artikel 10 i det materiella konfiskationsdirektivet, kunna sälja eller överföra fryst egendom.

Väsentligt med tanke på förvaltningen av fryst egendom är 7 kap. 13 § 3 mom. i tvångsmedelslagen, enligt vilket det beslagtagna ska förvaras sådant det är och vårdas omsorgsfullt. Chefen för polisinspektionen eller chefen för polisens riksomfattande enhet får bestämma att det beslagtagna omedelbart ska säljas när det framgår att det lätt förfärs eller förflyktigas, snabbt sjunker i värde eller är synnerligen dyrt att vårda. Väsentligt med tanke på förverkad egendom är 38 § i lagen om verkställighet av böter, där det sägs att när ett avgörande genom vilket egendom dömts förverkad till staten har blivit verkställbart, ska egendomen i enlighet med ett förordnande av en behörig statlig myndighet tas i statens bruk, säljas eller förstöras (*verkställighetsåtgärd*). Polisinspektionen sköter verkställigheten av förverkandepåföljden. På verkställighet av en förverkandepåföljd som avser ett penningbelopp tillämpas bestämmelserna i lagens 2 kap. om verkställighet av en fordran, till den del det belopp som dömts förverkat inte innehas av polismyndigheten och något annat inte bestäms i lagens 4 kap. I fråga om verkställighet av en förverkandepåföljd som bestämts i ett tullbrottmål och i ett brottmål som Gränsbevakningsväsendet utrett gäller dessutom vad som bestäms särskilt om dem. Dessutom kan man beakta lagens 39 § om brådskande åtgärder, där det sägs att om den egendom som döms förverkad är lätt förskämbar, snabbt sjunker i värde eller föranleder avsevärda skötselkostnader eller om det av andra motsvarande orsaker behövs brådskande åtgärder, kan det förordnas om verkställighetsåtgärden fastän avgörandet om förverkandepåföljden inte är verkställbart. I Finland har det materiella konfiskationsdirektivet, som avses i punkt 2, genomförts genom lagarna 356/2017 och 357/2017. Den nationella lagstiftningen anses vara förenlig med direktivet och artikel 10 i det.

Enligt *punkt 3* i artikeln ska fryst egendom och penningbelopp som erhållits efter försäljning av sådan egendom i enlighet med *punkt 2*, utan att detta påverkar möjligheten till återställande av egendom enligt artikel 29, förbli i den verkställande staten till dess att ett intyg om förverkande har översänts och beslutet om förverkande har verkställts.

Enligt *punkt 4* i artikeln ska den verkställande staten inte vara skyldig att sälja eller återlämna specifika föremål som omfattas av ett beslut om förverkande, när dessa föremål utgörs av kulturföremål enligt definitionen i artikel 2.1 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/60/EU om återlämnande av kulturföremål som olagligen förts bort från en medlemsstats territorium och om ändring av förordning (EU) nr 1024/2012. Förordningen ska inte påverka skyldigheten att återlämna kulturföremål enligt det direktivet. Enligt artikel 2.1 i direktivet, som det hänvisas till i punkten, avses med kulturföremål ett föremål som, före eller efter dess olagliga bortförande från en medlemsstats territorium, av den medlemsstaten klassas eller definieras som tillhörande nationella skatter av konstnärligt, historiskt eller arkeologiskt värde enligt nationell lagstiftning eller administrativa förfaranden, i enlighet med artikel 36 i EUF-fördraget.

Artikeln förutsätter inte kompletterande nationell lagstiftning.

#### Artikel 29 Återställande av fryst egendom till brottsoffret

I *punkt 1* i artikeln sägs att om den utfärdande myndigheten eller en annan behörig myndighet i den utfärdande staten har utfärdat ett beslut i enlighet med dess nationella rätt om att återställa fryst egendom till brottsoffret ska den utfärdande myndigheten lämna information om det beslutet i intyget om frysning, eller lämna information om det beslutet till den verkställande myndigheten i ett senare skede.

I *punkt 2* i artikeln sägs att när den verkställande myndigheten har informerats om ett beslut om återställande av fryst egendom till brottsoffret som avses i *punkt 1* ska den verkställande myndigheten vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa att, när den berörda egendomen har blivit fryst, den återställs till brottsoffret så snart som möjligt i enlighet med de processrättsliga reglerna i den verkställande staten, vid behov via den utfärdande staten, förutsatt att a) brottsoffrets äganderätt till egendomen inte är bestridd, b) egendomen inte krävs som bevis i straffrättsliga förfaranden i den verkställande staten, och c) rättigheterna för berörda personer inte påverkas negativt. Den verkställande myndigheten ska informera den utfärdande myndigheten när egendom överförs direkt till brottsoffret. Punkten har förtydligats i skäl 46 i förordningens ingress, enligt vilket den verkställande myndigheten bör kunna överföra egendomen antingen till den utfärdande staten, så att denna skulle kunna återställa egendomen till brottsoffret, eller direkt till brottsoffret förutsatt att den utfärdande staten har gett sitt samtycke.

I *punkt 3* i artikeln sägs att om den verkställande myndigheten inte anser att villkoren i *punkt 2* är uppfyllda ska den utan dröjsmål på lämpligt sätt samråda med den utfärdande myndigheten i syfte att finna en lösning. Om ingen lösning går att finna får den verkställande myndigheten besluta att inte återställa den frysta egendomen till brottsoffret.

Innehållet i artikeln är nytt jämfört med rambeslutet om frysning och rambeslutet om konfiskation. Av betydelse i förhållande till rambeslutens bestämmelser är att målsägandens ställning framhävs. Ett beslut enligt *punkt 1* får utfärdas av vilken som helst behörig myndighet i den utfärdande staten i enlighet med den nationella lagstiftningen. Nationellt torde man kunna anse att det i första hand är fråga om beslagssituationer, där beslag hävs antingen delvis eller helt med stöd av 7 kap. 17 § i tvångsmedelslagen. Det torde kunna anses möjligt att situationen kan

gälla också hävning av kvarstad med stöd av 6 kap. 4 § i tvångsmedelslagen. Beslut om att återställa egendom fattas av den behöriga myndighet som har fattat beslutet om frysning.

Artikeln förutsätter inte kompletterande nationell lagstiftning.

### **Artikel 30 Förfogande över förverkad egendom eller penningbelopp som erhållits efter försäljning av sådan egendom**

I *punkt 1* i artikeln sägs att om den utfärdande myndigheten eller en annan behörig myndighet i den utfärdande staten har utfärdat ett beslut i enlighet med sin nationella rätt, antingen om återställande av förverkad egendom till brottsoffret eller om ersättning till brottsoffret, ska den utfärdande myndigheten lämna information om det beslutet i intyget om förverkande, eller lämna information i ett senare skede om det beslutet till den verkställande myndigheten.

I *punkt 2* i artikeln sägs att när den verkställande myndigheten har informerats om ett beslut om återställande av förverkad egendom till brottsoffret som avses i punkt 1 ska den verkställande myndigheten vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa att, när den berörda egendomen har blivit förverkad, den återställs så snart som möjligt till brottsoffret, vid behov via den utfärdande staten. Den verkställande myndigheten ska informera den utfärdande myndigheten när egendom överförs direkt till brottsoffret. Punkten har förtydligats i skäl 46 i förordningens ingress, enligt vilket den verkställande myndigheten bör kunna överföra egendomen antingen till den utfärdande staten, så att denna skulle kunna återställa egendomen till brottsoffret, eller direkt till brottsoffret förutsatt att den utfärdande staten har gett sitt samtycke. Det nämnda skälet gäller egentligen artikel 29, men det kan anses vara tillämpligt även på artikel 30.

I *punkt 3* i artikeln sägs att om det inte är möjligt för den verkställande myndigheten att återställa egendomen till brottsoffret i enlighet med punkt 2, men penningbelopp har erhållits till följd av verkställigheten av ett beslut om förverkande vad gäller den egendomen, ska motsvarande belopp överföras för återställande till brottsoffret, vid behov via den utfärdande staten. Den verkställande myndigheten ska informera den utfärdande myndigheten när penningbelopp överförs direkt till brottsoffret. Eventuell återstående egendom ska förfogas över i enlighet med punkt 7.

I *punkt 4* i artikeln sägs att när den verkställande myndigheten har informerats om ett beslut om ersättning till brottsoffret som avses i punkt 1, och penningbelopp har erhållits till följd av verkställigheten av ett beslut om förverkande, ska motsvarande belopp såvida det inte överstiger det belopp som anges i intyget överföras för ersättning till brottsoffret, vid behov via den utfärdande staten. Den verkställande myndigheten ska informera den utfärdande myndigheten ifall penningbelopp överförs direkt till brottsoffret. Eventuell återstående egendom ska förfogas över i enlighet med punkt 7.

I *punkt 5* i artikeln sägs att när ett förfarande för återställande av egendom eller ersättning till brottsoffret pågår i den utfärdande staten ska den utfärdande myndigheten underrätta den verkställande myndigheten om detta. Den verkställande staten ska avstå från förfogandet över den förverkade egendomen till dess att den verkställande myndigheten har underrättats om beslutet om återställande av egendom eller ersättning till brottsoffret, även i de fall när beslutet om förverkande redan har verkställts.

Innehållet i punkterna 1–5 är nytt jämfört med rambeslutet om konfiskation. Av betydelse i förhållande till rambeslutets bestämmelser är att brottsoffrets ställning framhävs. Väsentligt med tanke på punkterna är i synnerhet 10 kap. 2 § 6 mom. i strafflagen. Enligt bestämmelsen



döms vinning inte förverkad till den del den har återburits eller dömts eller döms att betalas till den kränkta i form av skadestånd eller återbäring av obehörig vinst. Om yrkande på skadestånd eller återbäring av obehörig vinst inte har framställts eller om ett sådant yrkande ännu inte har avgjorts när avgörande meddelas med anledning av yrkandet på förverkande, ska förverkandepåföljden dömas ut. Momentet gäller att en enskilds rättighet går före en förverkandepåföljd. På de villkor som anges i momentet ska skadestånd eller återbäring av obehörig vinst ges företräde framför en förverkandepåföljd (RP 4/2016 rd, s. 37). Skadestånd åsidosätter i allmänhet konfiskation, eftersom ingen faktisk vinning uppstår när den som beretts vinning genom brottet måste återbetala vinningen till den som lidit skada (RP 80/2000 rd, s. 22).

På grund av bestämmelserna i 6 mom. har det vid internationellt samarbete i praktiken visat sig vara ett problem då egendom som blivit fryst i en annan medlemsstat i syfte att trygga en förverkandepåföljd inte döms förverkad till staten vid en senare rättegång, utan det bestäms att egendomen ska återlämnas eller betalas som skadestånd till den kränkta (RP 4/2016 rd, s. 38). EU:s instrument för straffrättsligt samarbete, såsom rambeslutet om frysning och rambeslutet om konfiskation, reglerar inte frysning av egendom eller överföring av egendom till en annan medlemsstat i syfte att trygga verkställigheten av en privaträttslig fordran, utan på sådana situationer lämpar sig i princip instrument som gäller civilrättsligt samarbete. Något som skulle förbättra målsägandens ställning i en sådan situation är att egendomen döms förverkad här, och den egendom som blivit fryst i en annan stat skulle då kunna användas för verkställande av förverkandepåföljden (RP 4/2016 rd, s. 38).

På ovannämnda grunder har ett nytt 7 mom. fogats till 10 kap. 2 § i strafflagen genom lag 356/2016, enligt vilket domstolen, trots bestämmelserna i 6 mom., ska på begäran av den som framställt ett yrkande på skadestånd eller återbäring av obehörig vinst avgöra yrkandet på förverkande och lämna över yrkandet på skadestånd eller återbäring för behandling på det sätt som förskrivs i rättegång i tvistemål, om egendom har frysts eller är föremål för en jämställbar åtgärd i en främmande stat i syfte att trygga ett yrkande på förverkande som döms ut i Finland. Domstolen ska då också på begäran av den som framställt yrkandet på skadestånd eller återbäring av obehörig vinst genom en mellandom avgöra frågan om skadeståndsskyldighet eller skyldighet i fråga om återbäring av obehörig vinst. Genom nämnda bestämmelse avvek man från den tidigare undantagslösa bestämmelsen enligt vilken förverkandepåföljd inte döms ut, om skadestånd eller återbäring döms ut vid samma rättegång. I sak är det fråga om att ett yrkande på förverkande avgörs samtidigt som ett privaträttsligt anspråk får vänta. (RP 4/2016 rd, s. 38).

När det gäller detta förfarande har det ansetts motiverat att vänta att rättegången och verkställigheten gällande förverkandepåföljden blir klar (RP 4/2016 rd, s. 39). Efter detta kunde målsäganden ty sig till ett förfarande enligt 10 kap. 11 § 2 mom. i strafflagen och få sina privaträttsliga fordringar täckta genom den verkställda förverkandepåföljden (RP 4/2016 rd, s. 38). I 10 kap. 11 § 2 mom. i strafflagen sägs att om förverkandepåföljden redan har verkställts, kan Rättsregistercentralen efter en skriftlig ansökan av den berörda personen besluta att motsvarande belopp ska betalas av statens medel. Om det görs flera än en ansökan som grundar sig på samma brott, ska ansökningarna avgöras samtidigt, om inte detta orsakar de sökande oskäligt men. Om inte den verkställda förverkandepåföljden räcker till för att betala alla fordringar, sker betalning i förhållande till fordringarnas storlek, med iakttagande av 17 och 18 kap. i konkurslagen (120/2004). I det avsedda förfarandet översänds således inte en dom som gäller skadestånd eller återbäring inte till en annan medlemsstat för verkställande, utan skadeståndet betalas i enlighet med nämnda 11 § 2 mom. av statens medel.

Den situation som beskrevs ovan i lagberedningsarbetena har förändrats på grund av förordningens innehåll, eftersom det i artikel 30.1 uttryckligen förutsätts att den verkställande myn-

digheten ska lämnas information om ett beslut i enlighet med nationell rätt, antingen om återställande av förverkad egendom till brottsoffret eller om ersättning till brottsoffret. I punkterna 2–4 åläggs den verkställande myndigheten att iaktta dessa beslut.

I propositionen har det ansetts att en effektiv tillämpning av artikel 30 förutsätter att den nationella lagen ändras så att beslut som avses i punkt 1 i artikeln kan utfärdas i Finland så att information om dem kan lämnas till den verkställande medlemsstaten, samtidigt som information lämnas om ett beslut om förverkande. Det har ansetts motiverat att föreslå den nya regleringen, så att det nya förfarandet enligt förordningen kan tillämpas även på domar enligt rättsordningen i Finland och så att det därigenom blir möjligt att effektivisera det internationella samarbetet, något som har betraktats som nationellt viktigt.

I propositionen har det ansetts att för att Finland ska kunna utfärda beslut enligt punkt 1 om återställande av förverkad egendom till brottsoffret eller om ersättning till brottsoffret, borde den nationella lagen möjliggöra att när ett beslut om att egendom återlämnas till den kränkta eller att den kränkta tilldöms skadestånd utfärdas, borde också ett beslut om förverkandepåföljd kunna utfärdas samtidigt. I propositionen föreslås det att en bestämmelse som möjliggör ett sådant förfarande tas in i 27 § i tillämpningslagen. Det har ansetts motiverat att ta in bestämmelsen i tillämpningslagen i stället för strafflagen, eftersom förfarandet är tillämpligt endast när artikel 30 i förordningen tillämpas. Enligt propositionen fogas för tydlighetens skull ett nytt 8 mom. till 10 kap. 2 § i strafflagen, som innehåller en hänvisning till bestämmelserna i tillämpningslagen. Enligt propositionen ändras inte 10 kap. 2 § 7 mom. i strafflagen, eftersom det kan tillämpas med avseende på de medlemsstater beträffande vilka rambeslutet om frysning och rambeslutet om konfiskation fortsätter att tillämpas, samt även på andra stater. Det finns inte heller något hinder mot att tillämpa förfarandet enligt 7 mom. med avseende på medlemsstater som tillämpar förordningen.

Den reglering som föreslås i propositionen innebär att man avviker från den ovannämnda principen i 10 kap. 2 § 6 mom. i strafflagen, enligt vilken en förverkandepåföljd inte döms ut, om skadestånd eller återbäring av obehörig vinst döms ut i samma rättegång. Såsom konstaterats ovan har man redan avviker från denna princip i 2 § 7 mom. Den föreslagna regleringen avviker från bestämmelserna i 7 mom. så att enligt förfarandet väntar man inte på att verkställigheten av en förverkandepåföljd ska slutföras i en annan stat, utan den kränkta anspråk avgörs i samma rättegång.

För att samma person inte ska bli tvungen att betala både förverkandepåföljd och motsvarande skadestånd eller återbäring av obehörig vinst, ska förverkandepåföljd enligt de föreslagna bestämmelserna vara sekundär på så sätt att när domstolen godkänner den kränkta yrkande ska domstolen samtidigt besluta att förverkandepåföljden verkställs till den del som egendomen inte i enlighet med artikel 30.2 eller annars har återställts till den kränkta eller att förverkandepåföljden förfaller till den del som ett penningbelopp som motsvarar det belopp som har erhållits till följd av verkställigheten av förverkandepåföljden har överfört till den kränkta i enlighet med artikel 30.3 eller 30.4 eller till den del som skadestånd annars har betalats.

Tillämpningen av artikel 30.1–30.5 i förordningen förutsätter sålunda att förverkandepåföljden döms ut. Den föreslagna ändringen av den nationella lagstiftningen gör det möjligt för den utfärdande myndigheten enligt artikeln, dvs. Rättsregistercentralen, att i enlighet med punkt 1 lämna den verkställande myndigheten information om inte bara förverkandepåföljden utan också om ett beslut om återställande av förverkad egendom till den kränkta, eller om att den kränkta tilldöms skadestånd. I propositionen har det ansetts motiverat att Rättsregistercentralen, i en situation där den i enlighet med punkt 1 lämnar information om en dom enligt 27 § i till-

lämpningslagen som meddelats i samma rättegång, kan basera sin information direkt på domstolens dom, och att informationen inte kräver särskilda utredningar. Det har dessutom betraktats som motiverat att den kränkta skriftligen begär att Rättsregistercentralen lämnar informationen. På detta sätt får Rättsregistercentralen kännedom om vilken information borde lämnas. Det föreslås att en bestämmelse om saken som kan anses effektivisera tillämpningen av förordningen tas in i tillämpningslagen (28 § 1 mom.).

Punkt 5 kan anses betyda att artikelns tillämpningsområde kan anses omfatta även domar som gäller återställande av egendom eller skadestånd eller återbäring av obehörig vinst, och som har meddelats i en särskild tvistemålsrättegång efter det att ett beslut om förverkandepåföljd har utfärdats. Enligt punkt 5 ska den verkställande staten underrättas om dylika pågående förfaranden och den verkställande staten ska avstå från förfogandet över den förverkade egendomen till dess att den verkställande myndigheten har underrättats om beslutet om återställande av egendom eller ersättning till brottsoffret, även i de fall när beslutet om förverkande redan har verkställts. I propositionen har det ansetts motiverat att i tillämpningslagen ta in också en bestämmelse som klarlägger förfarandet i anslutning till Rättsregistercentralens informationsskyldighet i en situation där en dom som gäller skadestånd eller återbäring av obehörig vinst till den kränkta meddelas i en separat tvistemålsrättegång (28 § 2 mom.). Även till denna del har det ansetts motiverat att den kränkta skriftligen begär att Rättsregistercentralen ska lämna informationen. Om det är fråga om information om ett pågående förfarande, behövs ingen annan utredning. Om det åter är fråga om information om en dom, har det ansetts motiverat i propositionen att Rättsregistercentralen innan informationen lämnas utreder att det skadestånd eller den återbäring som dömts ut motsvarar den utdömda förverkandepåföljden och grundar sig på samma gärning. Villkoret har ansetts motiverat just för att det i ärendet kan vara fråga om en dom som meddelats i en separat tvistemålsrättegång.

Såsom konstaterats ovan överför den verkställande staten med stöd av skäl 46 i förordningens ingress egendom eller ett penningbelopp antingen till den utfärdande staten så att denna skulle kunna återställa egendomen till brottsoffret, eller direkt till brottsoffret förutsatt att den utfärdande staten har gett sitt samtycke. Till den del som det är fråga om ett beslut om återställande av egendom enligt punkt 2 eller 3 ska Rättsregistercentralen återställa egendom eller ett penningbelopp som den verkställande myndigheten i en annan medlemsstat överfört till Finland till den kränkta genom direkt tillämpning av förordningens bestämmelser. Detta betyder i praktiken att Rättsregistercentralen i denna situation ger den verkställande staten sitt samtycke till att egendomen kan återställas direkt till den kränkta.

Till den del som det är fråga om överföring till en kränkta av ett i punkt 4 avsett till Finland överfört penningbelopp som gäller en dom om skadestånd eller återbäring av obehörig vinst, har det i propositionen ansett motiverat att i förfarandet iaktas i tillämpliga delar 10 kap. 11 § 2 mom. i strafflagen. Det förfarande som avses i momentet är av betydelse särskilt i de situationer där en dom som gäller skadestånd eller återbäring har utfärdats efter beslutet om förverkandepåföljd i en separat tvistemålsrättegång. I förfarandet kontrollerar Rättsregistercentralen att det är motiverat att betala skadeståndet. En bestämmelse om tillämpning av förfarandet föreslås i 29 § i tillämpningslagen.

När Finland är verkställande medlemsstat enligt artikel 30, som informeras om ett beslut enligt punkt 1, ska Rättsregistercentralen, som är verkställande myndighet, tillämpa bestämmelserna i punkterna 2–4 direkt. I förfarandet ska man i enlighet med 15 § beakta förfarandet enligt lagen om verkställighet av böter.

I *punkt 6* i artikeln sägs att utan att det påverkar punkterna 1–5 ska annan egendom än penningbelopp som erhållits till följd av verkställigheten av beslutet om förverkande förfogas över i

enlighet med följande regler a) egendomen får säljas, varvid intäkterna från försäljningen ska förfogas över i enlighet med punkt 7, b) egendomen får överföras till den utfärdande staten, förutsatt att, när beslutet om förverkande omfattar ett penningbelopp, den utfärdande myndigheten har gett sitt samtycke till att egendomen överförs till den utfärdande staten, c) om det inte är möjligt att tillämpa led a eller b, får egendomen förfogas över på något annat sätt i enlighet med den verkställande statens rätt, med förbehåll för led d, d) egendomen får användas för allmännyttiga eller sociala ändamål i den verkställande staten i enlighet med dess rätt, med förbehåll för den utfärdande statens samtycke.

När det kommer till gällande lag motsvarar leden a–c bestämmelserna i artikel 16.2 i rambeslutet om konfiskation, som ska iakttas som lag. Till denna del har det inte ansetts nödvändigt att ta in kompletterande nationell lagstiftning i lagen om förverkandepåföljd. Led d innehåller en ny bestämmelse, som har preciserats i skäl 47 i ingressen, enligt vilket varje medlemsstat bör överväga att inrätta ett nationellt centralkontor med ansvar för förvaltning av fryst egendom som eventuellt ska förverkas senare samt för förvaltning av förverkad egendom. Fryst egendom och förverkad egendom kan företrädesvis användas för brottsbekämpning och projekt som syftar till att förebygga organiserad brottslighet och för andra projekt av allmänt intresse och för sociala ändamål. I propositionen har det inte ansetts motiverat att inrätta ett nytt nationellt centralkontor eller att företrädesvis använda förverkad egendom för endast vissa ändamål. Väsentligt med tanke på led d är att användningen av egendom för projekt av allmänt intresse eller för sociala ändamål förutsätter den utfärdande statens samtycke. Punkt 6 förutsätter inte kompletterande nationell lagstiftning.

I *punkt 7* i artikeln sägs att såvida inte beslutet om förverkande åtföljs av ett beslut om återställande av egendomen till brottsoffret eller om ersättning till brottsoffret i enlighet med punkterna 1–5, eller såvida inte de berörda medlemsstaterna kommit överens om annat, ska den verkställande staten förfoga över de penningbelopp som erhållits till följd av verkställigheten av ett beslut om förverkande enligt följande a) om det belopp som erhållits vid verkställigheten av beslutet om förverkande är lika med eller mindre än 10 000 euro ska beloppet tillfalla den verkställande staten, eller b) om det belopp som erhållits vid verkställigheten av beslutet om förverkande överstiger 10 000 euro ska den verkställande staten överföra 50 % av beloppet till den utfärdande staten.

När det kommer till gällande lag ingår bestämmelser som motsvarar punkt 7 i artikel 16.1 i rambeslutet om konfiskation, som ska iakttas som lag. Det har inte tagits in separata bestämmelser om saken i lagen om förverkandepåföljd. Väsentligt med tanke på punkt 7 är att den ska tillämpas bara om beslutet inte åtföljs av ett beslut om återställande av egendomen till brottsoffret eller om ersättning till brottsoffret i enlighet med punkterna 1–5 eller såvida inte de berörda medlemsstaterna kommit överens om annat. Punkt 7 förutsätter inte kompletterande nationell lagstiftning.

### Artikel 31 **Kostnader**

Enligt *punkt 1* i artikeln ska varje medlemsstat bära sina egna kostnader i samband med tillämpningen av förordningen, utan att detta påverkar tillämpningen av bestämmelserna om förfogande över förverkad egendom i artikel 28.

Enligt *punkt 2* i artikeln får den verkställande myndigheten lägga fram ett förslag för den utfärdande myndigheten om att kostnaderna ska delas om det, antingen före eller efter verkställigheten av ett beslut om frysning eller ett beslut om förverkande, framkommer att verkställigheten

av beslutet skulle medföra stora eller exceptionella kostnader. Sådana förslag ska åtföljas av en detaljerad redovisning av den verkställande myndighetens uppkomna kostnader. Efter ett sådant förslag, ska den utfärdande myndigheten och den verkställande myndigheten samråda med varandra. När så är lämpligt får Eurojust underlätta samråden. Samråden, eller åtminstone resultatet av dessa, ska dokumenteras på ett sätt som möjliggör framställning av en skriftlig upp-teckning.

Artikel 49 har förtydligats i skäl 49 i ingressen, enligt vilket medlemsstaterna bör inte kunna avkräva varandra ersättning för kostnader i samband med tillämpningen av denna förordning. Om det har uppkommit stora eller exceptionella kostnader för den verkställande staten, till exempel till följd av att egendomen har varit fryst under avsevärd tid, bör den utfärdande myndigheten dock beakta eventuella förslag från den verkställande myndigheten om att dela kostnaderna.

Utgångspunkten för straffrättsligt rättshjälpssamarbete är i enlighet med punkt 1 att kostnaderna för verkställigheten av en begäran om rättshjälp inte tas ut av den främmande stat som framställt begäran (25 § 1 mom. i internationella rättshjälpslagen). Enligt 25 § 2 mom. kan en ersättning dock tas ut för kostnaderna, om de är betydande eller exceptionella eller om det föreskrivs särskilt om det i lag eller i internationella förpliktelser som är bindande för Finland. Huvudregeln är ändå att den verkställande staten ansvarar för kostnader för uppfyllandet av en begäran om rättshjälp. Detta är huvudregeln också i de situationer som avses i förordningen. När det kommer till gällande lag ingår bestämmelser som motsvarar artikeln i artikel 20 i rambeslutet om konfiskation, som ska iakttas som lag. Bestämmelserna i den artikeln preciseras av 14 § 2 mom. i lagen om förverkandepåföljd, enligt vilket justitieministeriet beslutar om kostnader ska delas med en annan medlemsstat eller om ett förslag om delning av kostnader ska läggas fram hos en annan medlemsstat enligt artikel 20.2 i rambeslutet. Rambeslutet om frysning innehåller inga motsvarande bestämmelser. I propositionen har det inte ansetts nödvändigt att justitieministeriet ska vara behörig myndighet när det gäller delning av kostnader i enlighet med lagen om förverkandepåföljd. Inte heller lagen om internationell rättshjälp i straffrättsliga ärenden innehåller några motsvarande bestämmelser. Artikel 49 förutsätter inte kompletterande nationell lagstiftning.

### Artikel 32 Skyldighet att underrätta berörda personer

Enligt *punkt 1* i artikeln ska den verkställande myndigheten, utan att det påverkar tillämpningen av artikel 11, efter att ha verkställt ett beslut om frysning eller efter att ha fattat beslutet om att erkänna och verkställa ett beslut om förverkande, underrätta så långt det är möjligt, utan dröjsmål, kända berörda personer om verkställigheten och beslutet, i enlighet med förfaranden enligt dess nationella rätt.

Av betydelse för punkten är artikel 2.10 i förordningen, där berörda personer definieras. Det väsentliga är dock att informationen ska lämnas i enlighet med förfaranden enligt nationell rätt. Väsentlig är också förordningens begränsning att det räcker med att underrätta kända berörda personer för att fullgöra skyldigheten. Formuleringen kan inte anses förutsätta någon särskild tilläggsutredning. Särskilt med tanke på informationssättet är det dessutom väsentligt att artikeln förutsätter att information ska lämnas så långt det är möjligt. Formuleringen kan bland annat anses tillåta flexibilitet i den verkställande statens bestämmelser beträffande vilket informationssätt som ska användas i saken. Skrivningen att informationen ska lämnas i enlighet med förfaranden enligt den nationella rätten leder till motsvarande tolkning. Punkten kan således inte anses förutsätta nya nationella bestämmelser om de personer som avses eller om de informationssätt som ska iakttas.

Enligt *punkt 2* i artikeln ska det i den information som ska lämnas i enlighet med punkt 1 anges namnet på den utfärdande myndigheten och vilka rättsmedel som är tillgängliga enligt den verkställande statens rätt. I informationen ska det, åtminstone kortfattat, även anges vilka skäl som ligger till grund för beslutet. Väsentlig med tanke på punkten är artikel 33 om rättsmedel i förordningen och de nationella bestämmelser om sökande av ändring som föreslås med stöd av den. Informationen bör innehålla namnet på den utfärdande myndigheten, information om bestämmelserna om sökande av ändring enligt 10 och 11 § (beslut om frysning) eller 19–23 § (beslut om förverkande) i tillämpningslagen, som föreslås i propositionen, samt kortfattat vilka skäl som ligger till grund för beslutet.

Punkt 1 förutsätter att det åtminstone i fråga om förverkandepåföljder lämnas information om ett beslut om erkännande och verkställighet av beslutet om förverkande. Också i fråga om beslut om frysning kan det anses motiverat att information ges på motsvarande sätt om ett beslut om erkännande och verkställighet av beslutet. Båda besluten ska dessutom innehålla den information som avses i punkt 2. Information vid verkställigheten av kvarstad, beslag och förverkandepåföljder som ska verkställas i Finland lämnas i enlighet med den nationella lagstiftningen. Det kan anses motiverat att information enligt punkterna 1 och 2 lämnas samtidigt som information vid verkställigheten lämnas i enlighet med den nationella lagstiftningen. Detta säkerställer att informationen lämnas vid rätt tidpunkt med tanke på verkställighetsförfarandet. En effektiv tillämpning av förordningen kan anses förutsätta att den nationella rätt som det hänvisas till i punkt 1 klarlägger i vilket sammanhang information enligt punkterna 1 och 2 ska lämnas. I propositionen föreslås det att bestämmelser om detta tas in i tillämpningslagen (7 § 2 mom. samt 15 § 2 mom.). I praktiken lämnas information enligt punkterna 1 och 2 till exempel i fråga om beslag när förundersökningsmyndigheten lämnar underrättelse enligt 7 kap. 9 § i tvångsmedelslagen.

Enligt *punkt 3* i artikeln får den verkställande myndigheten när så är lämpligt be den utfärdande myndigheten att bistå vid utförandet av de uppgifter som avses i punkt 1. Punkten förutsätter inte kompletterande nationell lagstiftning.

Rambeslutet om frysning och rambeslutet om konfiskation innehåller inga bestämmelser som motsvarar innehållet i artikeln.

### **Artikel 33 Rättsmedel i den verkställande staten mot erkännande och verkställighet av ett beslut om frysning eller beslut om förverkande**

Enligt *punkt 1* ska berörda personer ha rätt till effektiva rättsmedel i den verkställande staten mot beslut om erkännande och verkställighet av beslut om frysning enligt artiklarna 7 och beslut om förverkande enligt artikel 18. Rätten till rättsmedel ska åberopas vid domstol i den verkställande staten i enlighet med den statens rätt. När det gäller beslut om förverkande får åberopandet av ett rättsmedel ha suspensiv verkan när rätten i den verkställande staten så föreskriver.

Gällande bestämmelser som motsvarar punkt 1 ingår i fråga om beslut om förverkande i artikel 9.1 i rambeslutet om konfiskation. Skillnaden mellan bestämmelserna kan i första anses vara att i rambeslutet gäller bestämmelserna berörda parter, inbegripet tredje part i god tro, medan rättsmedlen i förordningen gäller berörda personer, som definieras i artikel 2.10 i förordningen.

I lagen om förverkandepåföljd föreskrivs det om sökande av ändring i 3 kap., där det finns bestämmelser om behörig tingsrätt, anförande av besvär, behandlingen av ett ärende i domstol, sökande av ändring i tingsrättens beslut, hur besvär inverkar på verkställigheten och anmälningsskyldighet. En motsvarande lösning bör anses överensstämma även med förordningen. Det

är inte känt att lösningen skulle ha föranlett praktiska samarbetsproblem. Därför kan det anses motiverat att en motsvarande regleringsmodell tillämpas för förordningens del och att bestämmelser om detta tas in i tillämpningslagen (19–23 §).

Gällande bestämmelser som i stor utsträckning motsvarar punkt 1 ingår också i artikel 11.1 i rambeslutet om frysning. Den tydligaste skillnaden är att sökande av ändring i enlighet med rambeslutet om frysning kan ske också vid domstol i den utfärdande staten i enlighet med den nationella lagstiftningen i respektive stat. Enligt förordningen är det emellertid klart att rätten till rättsmedel ska återopas uttryckligen vid domstol i den verkställande staten i enlighet med den statens rätt. På samma sätt som i fråga om rambeslutet om konfiskation är skillnaden mellan bestämmelserna att i rambeslutet gäller bestämmelserna berörda parter, inbegripet tredje part i god tro, medan rättsmedlen i förordningen gäller berörda personer, som definieras i artikel 2.10 i förordningen. På samma sätt som lagen om förverkandepåföljd innehåller också frysningsslagen bestämmelser om sökande av ändring (16–18 §). En motsvarande lösning bör anses överensstämmande även med förordningen. Det är inte känt att lösningen skulle ha föranlett praktiska samarbetsproblem. Därför kan det anses motiverat att en motsvarande regleringsmodell tillämpas för förordningens del och att bestämmelser om detta tas in i tillämpningslagen (10 och 11 §).

Enligt *punkt 2* i artikeln får de materiella grunderna för utfärdandet av beslutet om frysning eller beslutet om förverkande inte prövas inför en domstol i den verkställande staten. Väsentligt med tanke på dem är den utfärdade statens bestämmelser om saken.

Bestämmelserna i punkten motsvarar innehållet i artikel 11.2 i rambeslutet om frysning och artikel 9.2 i rambeslutet om konfiskation. Dessutom innehåller både 17 § 1 mom. i frysningsslagen och 10 § 2 mom. i lagen om förverkandepåföljd bestämmelser som förtydligar saken. När det gäller punkt 2 kan det dessutom påpekas att en nästan motsvarande bestämmelse ingår i flera andra EU-akter om ömsesidigt erkännande. Bestämmelsen anses uttrycka den allmänna utgångspunkten för ömsesidigt erkännande. Dess syfte anses vara att klargöra att den verkställande staten inte ska pröva hela brottmålet när den beslutar om verkställigheten. Den verkställande staten kan pröva om den är skyldig att verkställa beslutet, men den kan inte pröva påståenden i anslutning till själva brottet. Till denna del ska den verkställande staten hänvisa personen att söka ändring i den utfärdande staten. Eftersom det är fråga om ett rättsmedel som gäller en materiell grund, torde med bestämmelsen avses i första hand rättsmedel i anslutning till behandling av huvudsaken. Bestämmelsens ordalydelse kan tolkas så att den inte förutsätter att medlemsstaterna ska föreskriva om nya rättsmedel, utan gällande nationella förfaranden kan anses tillräckliga. För att förordningen ska tillämpas effektivt kan det betraktas som motiverat att ta in en bestämmelse i fråga om både beslut om frysning och beslut om förverkande i tillämpningslagen, enligt vilken det vid behandlingen av ett ärende inte får prövas om det har funnits materiella förutsättningar för att fatta beslutet i den andra medlemsstaten (11 § och 21 § 2 mom.).

Enligt *punkt 3* i artikeln ska den behöriga myndigheten i den utfärdande staten underrättas om varje rättsmedel som återopats i enlighet med punkt 1.

Bestämmelsen i punkten motsvarar innehållet i artikel 11.3 i rambeslutet om frysning och artikel 9.3 i rambeslutet om konfiskation. Dessutom innehåller 18 § i frysningsslagen en bestämmelse om saken. Lagen om förverkandepåföljd innehåller inga bestämmelser om saken utan artikel 9.3 i rambeslutet om konfiskation tillämpas direkt. Underrättelseskyldigheten enligt punkten ska anses tillkomma den behöriga myndigheten för verkställigheten, dvs. nationellt den behöriga åklagaren i fråga om beslut om frysning och Rättsregistercentralen i fråga om beslut om förverkande. Punkten förutsätter inte kompletterande nationell lagstiftning.

Enligt *punkt 4* i artikeln ska artikeln inte påverka tillämpningen i den utfärdande staten av skyddsåtgärder och rättsmedel i enlighet med artikel 8 i det materiella konfiskationsdirektivet. I Finland har det materiella konfiskationsdirektivet genomförts genom lagarna 356/2017 och 357/2017. Den nationella lagstiftningen anses vara förenlig med direktivet och artikel 8 i det. Punkten förutsätter inte kompletterande nationell lagstiftning.

#### Artikel 34 **Ersättning**

I *punkt 1* i artikeln sägs att om den verkställande staten enligt sin rätt är ansvarig för skada för en berörd person på grund av verkställighet av ett beslut om frysning som översänts till denna enligt artikel 4 eller beslut om förverkande som översänts till denna enligt artikel 14, ska den utfärdande staten ersätta den verkställande staten för eventuella skadeståndsbelopp som betalats ut till den berörda personen. Om den utfärdande staten kan visa för den verkställande staten att skadan eller någon del av den uteslutande beror på den verkställande statens agerande, ska emellertid den utfärdande och den verkställande staten komma överens själva om ersättningsbeloppet.

Enligt *punkt 2* i artikeln påverkar punkt 1 inte tillämpningen av medlemsstaternas rätt om fysiska eller juridiska personers anspråk på skadeersättning.

När det kommer till gällande lag ingår bestämmelser som i huvudsak motsvarar artikeln i 24 § 1 mom. och 25 § 1 mom. i frysningsslagen samt i artikel 18 i rambeslutet om konfiskation, som ska iakttas som lag. När det gäller rambeslutet om frysning innehåller artikel 12 bestämmelser som i huvudsak motsvarar artikeln. Dessutom innehåller 24 § 2 mom. och 25 § 2 mom. i frysningsslagen bestämmelser enligt vilka justitieministeriet beslutar om betalning och krävande av ersättning. Också enligt 14 § 1 mom. i lagen om förverkandepåföljd beslutar justitieministeriet om ersättning ska krävas av en annan medlemsstat eller betalas till en annan medlemsstat enligt artikel 18 i rambeslutet.

I propositionen har det ansetts motiverat med tanke på en effektiv tillämpning av förordningen att motsvarande bestämmelser om justitieministeriets ställning tas in i tillämpningsslagen (30 §).

### **Kapitel V Slutbestämmelser**

#### Artikel 35 **Statistik**

Enligt *punkt 1* i artikeln ska medlemsstaterna regelbundet samla in uttömmande statistik från de relevanta myndigheterna. De ska bevara denna statistik samt översända denna till kommissionen varje år. Denna statistik ska utöver den information som avses i artikel 11.2 i det materiella konfiskationsdirektivet inbegripa antalet beslut om frysning och beslut om förverkande som mottagits av en medlemsstat från andra medlemsstater som erkänts och verkställt, och vars erkännande och verkställighet vägrats.

Den statistik som avses i punkt 1 ska vara nationellt tillgänglig. Från Rättsregistercentralen ska fås antalet beslut om förverkande som Finland mottagit från andra medlemsstater och som har erkänts och verkställande, och vars erkännande och verkställighet vägrats. I fråga om beslut om frysning ska de behöriga verkställande myndigheterna se till att motsvarande information som förordningen förutsätter finns tillgänglig från och med december 2020 i fråga om beslut om



frysning. I motiveringen som gäller artikel 2.9 har det angetts att åklagarna ska vara verkställande myndigheter för beslut om frysning. På det sätt som konstaterats i motiveringen som gäller artikel 2 kan åklagarmyndigheten besluta internt vilka åklagare som i praktiken verkställer beslut om frysning.

Enligt *punkt 2* i artikeln ska medlemsstaterna varje år översända följande statistik till kommissionen, när den är tillgänglig på central nivå i den berörda medlemsstaten a) antalet ärenden där ett brottsoffer har fått ersättning eller har beviljats återställande av egendom som erhållits genom verkställigheten av ett beslut om förverkande enligt denna förordning, b) den genomsnittliga perioden som krävs för verkställigheten av beslut om frysning och beslut om förverkande enligt denna förordning. Väsentligt med tanke på den skyldighet som ålagts i punkten är att endast statistik som är tillgänglig på central nivå ska översändas. Punkten förutsätter således inte lagändringar. Från Rättsregistercentralen fås den information som begärs i punkten i fråga om beslut om förverkande. I fråga om beslut om frysning finns denna information inte tillgänglig på central nivå, och den behöver därför inte översändas med stöd av förordningen.

### Artikel 36 **Ändringar av intyget och av formuläret**

Enligt artikeln ges kommissionen befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 37 med avseende på ändringar av de intyg som fastställs i bilagorna I och II. Sådana ändringar ska vara förenliga med denna förordning och ska inte påverka den. Artikeln förutsätter inte kompletterande nationell lagstiftning.

### Artikel 37 **Utövande av delegeringen**

Enligt *punkt 1* i artikeln ges befogenheten att anta delegerade akter till kommissionen med förbehåll för de villkor som anges i artikeln.

Enligt *punkt 2* i artikeln ska den befogenhet att anta delegerade akter som avses i artikel 36 ges till kommissionen tills vidare från och med den 19 december 2020.

Enligt *punkt 3* i artikeln får den delegering av befogenhet som avses i artikel 36 när som helst återkallas av Europaparlamentet eller rådet. Ett beslut om återkallelse innebär att delegeringen av den befogenhet som anges i beslutet upphör att gälla. Beslutet får verkan dagen efter det att det offentliggörs i Europeiska unionens officiella tidning, eller vid ett senare i beslutet angivet datum. Det påverkar inte giltigheten av delegerade akter som redan har trätt i kraft.

Enligt *punkt 4* i artikeln ska kommissionen innan den antar en delegerad akt samråda med experter som utsetts av varje medlemsstat i enlighet med principerna i det interinstitutionella avtalet av den 13 april 2016 om bättre lagstiftning.

Enligt *punkt 5* i artikeln ska kommissionen så snart den antar en delegerad akt samtidigt delge Europaparlamentet och rådet denna.

Enligt *punkt 6* i artikeln ska en delegerad akt som antas enligt artikel 36 träda i kraft endast om varken Europaparlamentet eller rådet har gjort invändningar mot den delegerade akten inom en period på två månader från den dag då akten delgavs Europaparlamentet och rådet, eller om

både Europaparlamentet och rådet, före utgången av den perioden, har underrättat kommissionen om att de inte kommer att invända. Denna period ska förlängas med två månader på Europaparlamentets eller rådets initiativ. Artikelns förutsätter inte kompletterande nationell lagstiftning.

### **Artikel 38 Rapportering och översyn**

Enligt artikeln ska kommissionen senast den 20 december 2025, och därefter vart femte år, lägga fram en rapport om tillämpningen av förordningen för Europaparlamentet, rådet och Europeiska ekonomiska och sociala kommittén, bland annat om a) medlemsstaternas möjlighet att lämna och dra tillbaka förklaringar enligt artiklarna 4.2 och 14.2, b) växelverkan mellan respekten för grundläggande rättigheter och det ömsesidiga erkännandet av beslut om frysning och beslut om förverkande, c) tillämpningen av artiklarna 28, 29 och 30 när det gäller förvaltning av och förfogande över fryst och förverkad egendom, återställande av egendom till brottsoffer och ersättning till brottsoffer. Artikelns förutsätter inte kompletterande nationell lagstiftning.

### **Artikel 39 Ersättande**

Enligt artikeln ersätter förordningen bestämmelserna i rambeslutet om frysning 2003/577/RIF vad gäller frysning av egendom samt rambeslutet om konfiskation 2006/783/RIF mellan de medlemsstater som är bundna av förordningen från och med den 19 december 2020.

I artikeln konstateras dessutom att för de medlemsstater som är bundna av förordningen, ska hänvisningar till rambeslutet om frysning 2003/577/RIF vad gäller frysning av egendom och hänvisningar till rambeslutet om konfiskation 2006/783/RIF anses som hänvisningar till denna förordning.

I enlighet med skälen 56 och 57 i ingressen är förordningen inte bindande för Irland och Danmark. Rambesluten om frysning och om konfiskation som nämns i artikel 39 fortsätter att gälla för Irland och Danmark.

Situationen preciseras av skäl 52 i ingressen, enligt vilket de bestämmelser i rambeslutet om frysning 2003/577/RIF som gäller frysning av egendom, samt bestämmelserna i rambeslutet om konfiskation 2006/783/RIF, bör fortsätta att tillämpas inte bara mellan de medlemsstater som inte är bundna av denna förordning utan också mellan varje medlemsstat som inte är bunden av denna förordning och varje medlemsstat som är bunden av denna förordning. Således ska bestämmelserna i de nämnda rambesluten fortfarande tillämpas mellan till exempel Finland och Irland. Härav följer att inte heller frysningsslagen och lagen om förverkandepåföljd, som gäller tillämpning av de nämnda rambesluten, inte bör upphävas. I stället för att upphäva lagarna är det motiverat att ändra dem så att de börjar motsvara bestämmelserna i artikel 39 i förordningen.

Till denna del bör man emellertid beakta att bestämmelserna i rambeslutet om frysning 2003/577/RIF i enlighet med det som konstaterats ovan har ersätts av utredningsorderdirektivet 2014/41/EU vad gäller frysning av bevismaterial för de medlemsstater som är bundna av direktivet. När direktivet genomfördes togs en bestämmelse in i 2 § 1 mom. i frysningsslagen enligt vilket i förhållande till republiken Irland och Konungariket Danmark avses med frysningsbeslut dessutom ett beslut som riktar sig mot egendom som kan utgöra bevismaterial. Motiveringen

kan anses vara att frysninglagen och lagen om förverkandepåföljd ändras med hjälp av motsvarande lagstiftningsteknik så att bestämmelserna i dem också i fortsättningen gäller endast samarbete med Irland och Danmark.

EU:s lagstiftning om straffrättsligt samarbete innehåller i regel bestämmelser om den nya regleringens förhållande till andra rättsliga instrument, avtal och överenskommelser än de som upphävs. Den vanliga är att enligt EU-lagstiftningens bestämmelser påverkar den nya regleringen inte tillämpningen av medlemsstaternas bilaterala eller multilaterala avtal eller överenskommelser, i den mån de ytterligare förenklar eller underlättar samarbetet enligt den nya regleringen. I artikel 21 i rambeslutet om konfiskation ingår en bestämmelse med detta innehåll. Rambeslutet om frysning innehåller inte någon motsvarande bestämmelse, men i Finland har det inte ansetts utesluta möjligheten att tillämpa gamla förfaringsätt (RP 56/2005 rd, s. 9). Också utredningsorderdirektivet innehåller en bestämmelse om saken (artikel 34.3), enligt vilken medlemsstaterna får ingå eller även fortsättningsvis tillämpa bilaterala eller multilaterala avtal eller överenskommelser med andra medlemsstater endast i den mån dessa gör det möjligt att ytterligare stärka syftena med direktivet och bidra till att förenkla eller ytterligare underlätta förfarandena för bevisinhämtning och under förutsättning att de skyddsnivåer som anges i direktivet respekteras.

Förordningen innehåller däremot inga bestämmelser om förhållandet mellan den och andra bestämmelser mellan medlemsstaterna än de EU-bestämmelser som upphävs. Förordningen förbjuder således inte att andra bestämmelser tillämpas, men den tillåter det inte heller uttryckligen. En sådan tolkning torde kunna betraktas som motiverad enligt vilken det ska vara möjligt att tillämpa bilaterala eller multilaterala avtal eller överenskommelser mellan medlemsstaterna på normalt sätt i EU-samarbetet, åtminstone i en situation där de ytterligare förenklar eller underlättar samarbetet enligt förordningen. När det gäller det nordiska samarbetet är tolkningen av betydelse särskilt i förhållande till Sverige, eftersom förordningen inte tillämpas i förhållande till Danmark.

När det gäller rambeslutet om konfiskation har man i Finland ansett att den nordiska samarbetslagen som helhet kan anses bidra till att underlätta förfarandena för att verkställa förverkandepåföljder, och sålunda ska den nordiska samarbetslagen fortfarande i huvudsak tillämpas i förhållande till de andra nordiska länderna (RP 47/2007 rd, s. 40 och 41). Det torde kunna anses motiverat att denna tolkning fortsätter när förordningen börjar tillämpas. Sålunda ska den nordiska samarbetslagen tillämpas i första hand i förhållande till Sverige. Å andra sidan kan betraktas som motiverat att förordningens bestämmelser kan tillämpas också i förhållande till Sverige, om det är ändamålsenligt med tanke på samarbetet.

När det gäller samarbetslagen och penningtvättskonventionen från 1990 har man dock i samband med genomförandet av rambeslutet om konfiskation i Finland ansett att de dock inte som helhet kan anses vara fördelaktigare än EU:s bestämmelse på så sätt att de borde tillämpas i första hand. Sålunda ansåg man att utgångspunkten är att förfarandet enligt rambeslutet ska tillämpas i första hand i verkställighetssamarbetet med de EU-medlemsstater som inte är nordiska länder (RP 47/2007 rd, s. 41). Till skillnad från rambeslutet om konfiskation tar förordningen på ovannämnt sätt alltså inte ställning till om förfarandet enligt andra avtal eller överenskommelse kan tillämpas. Av denna orsak är också en sådan tolkning möjligt som i tiden omfattades i fråga om rambeslutet om frysning att förordningen inte är på så sätt uteslutande att inte också andra bestämmelser kan tillämpas vid sidan av den.

#### Artikel 40 Övergångsbestämmelser

Enligt *punkt 1* i artikeln ska förordningen tillämpas på intyg om frysning och intyg om förverkande som har översänts den 19 december 2020 eller senare.

Enligt *punkt 2* i artikeln ska Intyg om frysning och intyg om förverkande som har översänts före den 19 december 2020 fortsätta att regleras av rambesluten om frysning och om konfiskation 2003/577/RIF och 2006/783/RIF, mellan de medlemsstater som är bundna av denna förordning till och med den slutliga verkställigheten av beslutet om frysning eller beslutet om förverkande. I propositionen föreslås att övergångsbestämmelsen enligt artikeln beaktas i övergångsbestämmelser som gäller tillämpningslagen samt frysningenslagen och lagen om förverkandepåföljd.

#### Artikel 41 **Ikraftträdande**

Enligt artikeln träder förordningen i kraft den tjugonde dagen efter det att den har offentliggjorts i Europeiska unionens officiella tidning. Den ska tillämpas från och med den 19 december 2020.

Artikel 24 om underrättelse om behöriga myndigheter ska emellertid tillämpas från och med den 18 december 2018. I artikel 24 på ovan konstaterat sätt fråga om att varje medlemsstat ska senast den 19 december 2020 underrätta kommissionen om vilken eller vilka myndigheter enligt definitionerna i artikel 2.8 och 2.9 som enligt dess rätt är behöriga. Skyldigheten enligt artikel 41 kan således anses bli fullgjord genom att kommissionen senast den 19 december 2020 underrättas om vilka myndigheter som är behöriga enligt finsk lagstiftning.

## **2 Lagförslag**

### **2.1 Lag om tillämpning av förordningen om ömsesidigt erkännande av beslut om frysning och beslut om förverkande i Europeiska unionen**

#### **1 kap. Allmänna bestämmelser**

**1 §. Tillämpningsområde.** I paragrafen föreslås en bestämmelse om lagens tillämpningsområde. Förordningen sätts inte i kraft, eftersom förordningen är redan som sådan gällande rätt. Genom den föreslagna lagen utfärdas endast de bestämmelser som behövs för att komplettera förordningen.

**2 §. Central myndighet.** I Finland är enligt paragrafen justitieministeriet central myndighet enligt artikel 24.2 i förordningen. Dess uppgift är att bistå de behöriga myndigheterna vid kommunikation som rör översändande av beslut om frysning och beslut om förverkande. Syftet är ändå inte att besluten utan undantag ska översändas via justitieministeriet, utan utgångspunkten är till denna del att de behöriga myndigheterna ska ha direkt kontakt.

Bestämmelsens ändamålsenlighet har motiverats i motiveringen som gäller artikel 24 i förordningen.

Om myndigheten i en annan medlemsstat undantagsvis skickar ett beslut om frysning eller ett beslut om förverkande till justitieministeriet, ska justitieministeriet översända beslutet till den behöriga verkställande myndigheten enligt 5 eller 13 § och underrätta den utfärdande myndigheten om detta, på det sätt som förutsätts i artiklarna 4.9 och 14.8 i förordningen.

I enlighet med artiklarna 4.1 och 14.1 i förordningen ska besluten översändas genom ett intyg. De medlemsstater som har lämnat en förklaring enligt artikel 4.2 eller 14.2 förutsätter att till dem översänds även beslutet i original eller en bestyrkt kopia av detta.

**3 §. Språk och översättningar.** Paragrafen innehåller en bestämmelse om språk och översättningar som motsvarar de bestämmelser som ingår i andra lagar om genomförande av rättsakter om straffrättsligt samarbete.

Enligt *1 mom.* ska ett intyg om frysning enligt artikel 6.1 i förordningen och ett intyg om förverkande enligt 17.1 i förordningen översättas till ett officiellt språk i den verkställande staten. Om medlemsstaten i fråga har meddelat att den godtar också en översättning till något annat språk, kan intyget översättas till ett sådant annat språk som medlemsstaten godtar. Den utfärdande myndigheten ska se till att intyget översätts, om inte något annat överenskomms. Man kan komma överens om något annat antingen nationellt med en annan myndighet eller med den verkställande statens myndighet.

Enligt *2 mom.* ska ett intyg om frysning enligt artikel 6.1 i förordningen och ett intyg om förverkande enligt 17.1 i förordningen översändas till Finland på finska, svenska eller engelska eller så ska intyget åtföljas av en översättning till något av dessa språk. Den behöriga myndigheten kan också godta ett intyg på något annat språk än finska, svenska eller engelska, om det inte finns något annat hinder för godtagandet. Den behöriga myndigheten ska dessutom vid behov se till att intyget översätts till finska eller svenska. Bestämmelsen motsvarar motsvarande bestämmelser i andra lagar om genomförandet av rättsakter om straffrättslig rättshjälp och ömsesidigt erkännande.

Paragrafen har motiverats mera ingående i motiveringen som gäller artiklarna 6 och 17 i förordningen.

## **2 kap. Verkställighet och utfärdande av beslut om frysning**

**4 §. Beslut om frysning som utfärdas i Finland.** I paragrafen definieras beslut om frysning som utfärdas i Finland för att översändas till en annan medlemsstat på ett sätt som motsvarar innehållet i 2 § 2 mom. i frysningsslagen, så att när Finland är den stat där ett beslut om frysning utfärdas avses med beslut om frysning, som definieras i artikel 2.1 i förordningen, en domstols beslut om kvarstad enligt 6 kap. i tvångsmedelslagen, en åklagarens beslut om tillfällig kvarstad enligt det kapitlet och en domstolens eller en åklagares beslut om beslag enligt 7 kap. i den lagen i ärenden som avses i artikel 2.1 i förordningen.

När Finland är den stat där ett beslut om frysning utfärdas bör den behöriga myndigheten sålunda fatta ett nationellt beslut om frysning, dvs. ett beslut om antingen kvarstad, tillfällig kvarstad eller beslag. Ett intyg om frysning kan inte betraktas som ett sådant nationellt beslut.

Bestämmelsens ändamålsenlighet har motiverats i motiveringen som gäller artikel 2 i förordningen.

**5 §. Behöriga myndigheter.** I *1 mom.* definieras den åklagare eller domstol som har fattat beslutet om frysning som Finlands nationellt behöriga utfärdande myndighet enligt artikel 2.8 a i förordningen. Domstolen beslutar om översändande av beslutet om frysning till en annan medlemsstat på begäran av den åklagare som är behörig att utföra åtal i det aktuella brottmålet. I praktiken tillställer åklagaren domstolen de uppgifter och handlingar som behövs för begäran

om frysning. I 6 § 4 mom. i frysningsförordningen ingår en bestämmelse med motsvarande sakinhåll om översändande av uppgifter och handlingar.

Den behöriga åklagaren ser dessutom i praktiken till, i samarbete med förundersökningsmyndigheterna, att de uppgifter som behövs för att översända beslutet om frysning till en annan medlemsstat skaffas om egendom som finns i den verkställande staten samt om den person som är föremål för beslutet om frysning eller om den person som äger den egendom som beslutet om frysning avser. I 6 § 1 mom. i frysningsförordningen ingår en bestämmelse med motsvarande sakinhåll om förfarandet.

I 2 mom. definieras en åklagare som den nationellt behöriga verkställande myndighet i Finland enligt artikel 2.9 i förordningen i fråga om beslut om frysning. På det sätt som konstaterats i motiveringen som gäller artikel 2 kan Åklagarmyndigheten internt förordna vilka åklagare som i praktiken verkställer beslut om frysning. Detta gör det möjligt för åklagarna att specialisera sig och sålunda att tillräckligt erfarna och sakkunniga åklagare sköter verkställigheten.

Paragrafens ändamålsenlighet har motiverats mera ingående i motiveringen som gäller artikel 2 i förordningen.

**6 §. Beslut om verkställighet av ett beslut om frysning.** Enligt paragrafen beslutar den behöriga åklagaren i enlighet med artikel 7.1 i förordningen om erkännande och verkställighet av beslut om frysning. I beslutet ska åklagaren bestämma att ett beslut om frysning ska verkställas i den ordning som föreskrivs för kvarstad eller beslag, om inte åklagaren i enlighet med artikel 8 i förordningen beslutar att vägra erkännande eller verkställighet eller i enlighet med artikel 10 i förordningen beslutar att skjuta upp verkställigheten. Bestämmelsen motsvarar i princip 9 § 1 mom. i frysningsslagen.

Enligt paragrafen kan ett beslut om erkännande och verkställighet av ett beslut om frysning också fattas för att trygga verkställigheten av ett beslut om förverkande. Bestämmelsen innebär att ett beslut om erkännande och verkställighet av ett beslut om frysning kan fattas trots att ett lagakraftvunnet beslut redan skulle ha utfärdats i fråga om förverkandepåföljanden. Enligt definitionsbestämmelsen i artikel 2.2 i förordningen avses med beslut om förverkande ett slutligt straff eller en slutlig åtgärd, dvs. ett lagakraftvunnet beslut.

Om det inte finns någon anledning att tillämpa grunder för vägran enligt artikel 8 eller att skjuta upp verkställigheten i enlighet med artikel 10, ska åklagaren besluta att beslutet om frysning ska erkännas och verkställas. Av artikel 8.3 i förordningen framgår att det också ska fattas ett beslut om vägran att erkänna och verkställa ett beslut om frysning. Om en grund för vägran ska tillämpas i ärendet, fattar åklagaren beslutet om vägran. I beslutet antecknas sålunda huruvida beslutet om frysning kan erkännas och verkställas eller inte. Om verkställighet vägras är det motiverat att anteckna grunden för vägran i beslutet.

Enligt artikel 4 i förordningen ska ett beslut om frysning översändas genom ett intyg om frysning. Den behöriga åklagaren ska utifrån det undersöka vilken nationell säkringsåtgärd som den andra medlemsstatens beslut om frysning motsvarar och på denna grund i sitt beslut förordna i vilken ordning beslutet ska verkställas. Åklagarens ska i sitt beslut således förordna om ett beslut om frysning som översänts från en annan medlemsstat ska verkställas i den ordning som föreskrivs om kvarstad eller om beslag. Ett beslut om frysning kan inte verkställas som tillfällig kvarstad. I beslutet kan vid behov skrivas in den lagstiftning som ska tillämpas vid verkställigheten.

I förfarandet enligt förordningen fattas inte något nationellt beslut om kvarstad eller beslag, utan det är den andra statens beslut om frysning som verkställs.

Bestämmelsen har också motiverats i motiveringen som gäller artikel 7 i förordningen.

**7 §. Verkställighet och delgivning av ett beslut om frysning.** När den behöriga åklagaren har fattat ett beslut om erkännande och verkställighet enligt 6 § ska han eller hon enligt förslaget till 1 mom. utan dröjsmål underrätta antingen utsköningsmyndigheten eller förundersökningsmyndigheten om sitt beslut för verkställighet. Verkställigheten sker utifrån åklagarens beslut om erkännande och verkställighet. När det gäller kvarstad sköts verkställigheten av utsköningsmyndigheterna i enlighet med 6 kap. 10 § 1 mom. i tvångsmedelslagen med iakttagande i tillämpliga delar av bestämmelserna om verkställighet av beslut om säkringsåtgärder i 8 kap. i utsköningsbalken.

När det gäller beslag sköter förundersökningsmyndigheterna verkställigheten med iakttagande i tillämpliga delar av bestämmelserna i 7 kap. i tvångsmedelslagen. Eftersom beslutet om frysning har utfärdats för senare förverkande och det inte kan vara fråga om bevis i ett brottmål, är flertalet bestämmelser i 7 kap. inte tillämpliga på verkställigheten. Av bestämmelserna i kapitlet kunde åtminstone den första meningen i 1 § 3 mom., enligt vilken vad som föreskrivs om föremål tillämpas även på ämnen, vara tillämplig på verkställigheten. 7 kap. 5 och 8 § kunde också vara tillämpliga, men såsom konstaterats i motiveringen som gäller artikel 3 kan strafftröskeln i 5 § inte tillämpas. 7 kap. 9 §, som gäller underrättelse om omhändertagande, kunde tillämpas i tillämpliga delar. Också 12 § om protokoll och 13 § om förvaring av det beslagtagna kunde tillämpas i tillämpliga delar. Också 23 § om återlämnande av föremål, egendom och handlingar som tagits i beslag kunde vara tillämpliga i tillämpliga delar, liksom hänvisningsbestämmelsen i 25 §.

Bestämmelsen har motiverats också i motiveringen som gäller artikel 7 i förordningen.

I praktiken ska förundersöknings- eller utsköningsmyndigheten utan dröjsmål underrätta den behöriga åklagaren om att verkställigheten av beslutet om frysning slutförts. Förundersöknings- eller utsköningsmyndigheten ska också utan dröjsmål underrätta åklagaren, om egendom inte påträffas eller om beslutet om frysning av någon annan orsak inte kan verkställas. I 2 § i frysningförordningen ingår en bestämmelse om underrättelseförfarandet med motsvarande sakinhåll.

Enligt 2 mom. ska ett beslut om erkännande och verkställighet enligt 6 § delges i enlighet med artikel 32.1 och 32.2 i förordningen samtidigt som delgivning enligt utsköningsbalken eller tvångsmedelslagen sker. I enlighet med artikel 32.1 ska information lämnas om beslutet om erkännande och verkställighet av beslutet om frysning samt i enlighet med artikel 32.2 om namnet på den utfärdande myndigheten, vilka rättsmedel som är tillgängliga samt vilka skäl som ligger till grund för beslutet. När det gäller rättsmedel lämnas information om bestämmelserna om ändringssökande i 10 och 11 § i den föreslagna lagen.

Bestämmelsen har motiverats också i motiveringen som gäller artikel 32 i förordningen.

**8 §. Underrättelse om ett mottaget beslut om frysning.** Enligt paragrafen ska den behöriga åklagaren, på motsvarande sätt som innehållet i 9 § 3 mom. i den gällande frysninglagen, innan han eller hon beslutar om erkännande och verkställighet av ett beslut om frysning, meddela centralkriminalpolisen och Tullen att beslutet om frysning har inkommit, och de ska utan ogrundat dröjsmål underrätta åklagaren om sådana grunder för uppskov av verkställigheten som de känner till. Såsom konstaterats ovan i motiveringen som gäller artikel 7 ska åklagaren meddela

också Gränsbevakningsväsendet på motsvarande sätt. Centralkriminalpolisen, Tullen och Gränsbevakningsväsendet ska utöver en grund för uppskov också meddela en grund för att vägra verkställighet som de känner till.

Den behöriga åklagaren ska dessutom underrätta Rättsregistercentralen om ett verkställt beslut om frysning. Detta är motiverat för att säkra en effektiv verkställighet av det beslut om förverkande som eventuellt följer på beslutet om frysning.

Bestämmelsen har motiverats också i motiveringen som gäller artikel 7 i förordningen.

**9 §. Sekretess, tystnadsplikt samt begränsningar i användningen av uppgifter.** Enligt 1 mom. ska på ett beslut om frysning som en behörig myndighet i en annan medlemsstat har översänt till Finland och på verkställigheten av beslutet i Finland tillämpas vad som föreskrivs om sekretess, tystnadsplikt och rätt att få information i ett motsvarande ärende i Finland.

Enligt 2 mom. ska på handlingar och information som översänts till Finland på grund av ett beslut om frysning som utfärdats av en behörig myndighet i Finland tillämpas vad som föreskrivs om sekretess, tystnadsplikt och rätt att få information i ett motsvarande ärende i Finland.

Enligt 3 mom. ska utöver det som föreskrivs i 1 och 2 mom. de villkor och förfaranden iaktas som myndigheten i en annan medlemsstat i Europeiska unionen har ställt för sekretess, tystnadsplikt eller begränsningar i användningen av uppgifter.

Bestämmelsens innehåll motsvarar i princip innehållet i 25 § i utredningsorderlagen. Behovet av paragrafen har utretts i motiveringen som gäller artikel 11 i förordningen.

**10 §. Besvär över verkställighet av beslut om frysning.** Enligt 1 mom. får den som ärendet berör söka ändring i ett beslut som den behöriga åklagaren i enlighet med den föreslagna lagen och förordningen har fattat om erkännande och verkställighet av en annan medlemsstats beslut om frysning genom besvär hos Helsingfors tingsrätt. Tingsrätten ska utan dröjsmål ta upp ärendet till behandling. Vid handläggningen av ärendet iaktas i övrigt i tillämpliga delar 3 kap. 1 § 2 mom. och 7 kap. 15 § i tvångsmedelslagen.

Med berörd person avses enligt artikel 2.10 i förordningen en fysisk eller juridisk person som är föremål för ett beslut om frysning eller en fysisk eller juridisk person som äger den egendom som beslutet avser samt tredje man vars rättigheter angående den egendom beslutet avser blir direkt negativt påverkade av det beslutet, enligt den verkställande statens rätt.

Tingsrätten bör ta upp ärendet till behandling utan dröjsmål, men det föreslås ändå inte någon fast tidsfrist för upptagandet till behandling. Med stöd av hänvisningen till 3 kap. 1 § 2 mom. i tvångsmedelslagen är tingsrätten beslutför även när den består av ordföranden ensam. Sammanträdet får hållas även på annan tid och plats än vad som föreskrivs för allmän underrätts sammanträde. Avsikten är ändå inte att de avsedda ärenden ska behandlas utanför tjänstetid som så kallade jourärenden. Med stöd av hänvisningen till 7 kap. 15 § i tvångsmedelslagen iaktas i tillämpliga delar vad som i den paragrafen föreskrivs om yrkande att domstol ska besluta om beslag eller kopiering. Den som saken gäller ska ges tillfälle att bli hörd. Om personen inte kan nås, får ärendet dock avgöras utan att han eller hon hörs.

I propositionen har man på samma sätt som i nuläget ansett det motiverat att centralisera behandlingen av ärenden även för domstolarnas del. Den valda lösningen gör det möjligt att utveckla sakkunskapen och därmed eventuellt en snabbare och smidigare behandling av ärendena, vilket effektiviserar samarbetet med andra medlemsstater.



I 2 *mom.* sägs att när ett beslut om frysning verkställs i den ordning som föreskrivs för kvarstad, får besvär anföras över utsökningsmannens verkställighetsåtgärder hos Helsingfors tingsrätt i den ordning som föreskrivs i utsökningsbalken. Bestämmelsen innebär att utsökningsmyndighetens verkställighetsåtgärder eller beslut överklagas i den ordning som föreskrivs i 11 kap. i utsökningsbalken på samma sätt som verkställigheten av kvarstad överklagas i motsvarande nationella fall. Utsökningsbesvär anföras hos samma tingsrätt som vore behörig att handlägga besvärssärenden som avses i 1 *mom.*

Enligt 3 *mom.* får beslut av tingsrätten enligt 1 och 2 *mom.* överklagas hos hovrätten med iakttagande av vad som föreskrivs i rättegångsbalken. Det är fråga ärenden som inte ställts utanför systemet med tillstånd till fortsatt handläggning i 25 a kap. i rättegångsbalken, och då behövs det tillstånd till fortsatt handläggning för att behandla ärendena i hovrätten. Ändring i hovrättens avgörande får sökas på normalt sätt genom att begära besvärstillstånd hos högsta domstolen.

Enligt 4 *mom.* hindrar inte ändringssökande enligt paragrafen verkställighet av beslutet om frysning, om inte den domstol som handlägger ärendet beslutar något annat.

Paragrafen kompletterar de rättsmedel som avses i artikel 33 i förordningen och motsvarar i stor utsträckningen bestämmelserna i 16 § i frysninglagen. Behovet av paragrafen och dess innehåll har behandlats mera ingående i motiveringen som gäller artikel 33 i förordningen.

**11 §. *Prövning av materiella grunder.*** I paragrafen fastställs principen enligt artikel 33.2 i förordningen om att de materiella grunderna för ett beslut om frysning som utfärdats av en rättslig myndighet i en annan medlemsstat får inte prövas i Finland. Bestämmelsen ska anses uttrycka den allmänna utgångspunkten för ömsesidigt erkännande. Syftet är att klarlägga att den verkställande staten inte ska pröva hela brottmålet när den beslutar om verkställigheten. Den verkställande staten kan pröva om den är skyldig att verkställa beslutet, men den kan inte pröva påståenden i anslutning till själva brottet.

Behovet av paragrafen och dess innehåll har behandlats mera ingående i motiveringen som gäller artikel 33 i förordningen.

**12 §. *Underrättelse om ett översänt beslut om frysning.*** Enligt paragrafen ska den behöriga åklagaren meddela Rättsregistercentralen att ett beslut om frysning har översänts till en annan medlemsstat när den verkställande myndighet som tagit emot beslutet om frysning i den andra medlemsstaten i enlighet med artikel 7.2 i förordningen har rapporterat om verkställigheten av beslutet om frysning. Bestämmelsens syfte är att trygga informationen till Rättsregistercentralen.

Behovet av paragrafen har behandlats i motiveringen som gäller artikel 7 i paragrafen.

### **3 kap. Verkställighet och utfärdande av beslut om förverkande**

**13 §. *Behörig myndighet.*** I paragrafen fastställs i fråga om beslut om förverkande på motsvarande sätt som i 3 § i lagen om förverkandepåföljd att Rättsregistercentralen är behörig myndighet i egenskap av både utfärdande myndighet enligt artikel 2.8 b i förordningen och verkställande myndighet enligt artikel 2.9 i förordningen.

Bestämmelsens ändamålsenlighet har motiverats i artikel 2.8 och 2.9 i förordningen.

**14 §.** *Beslut om verkställighet av ett beslut om förverkande.* Enligt paragrafen beslutar Rättsregistercentralen i enlighet med artikel 18.1 i förordningen om erkännande och verkställighet av beslut om förverkande. Ett sådant beslut ska fattas om inte Rättsregistercentralen beslutar att vägra erkännande eller verkställighet av ett beslut om förverkande i enlighet med artikel 19 i förordningen eller att skjuta upp verkställigheten i enlighet med artikel 21 i förordningen. Av artikel 19.3 i förordningen framgår att det också ska fattas ett beslut om vägran att erkänna eller verkställa ett beslut om förverkande. Om en grund för vägran ska tillämpas på ärendet, fattar Rättsregistercentralen beslutet om vägran. I beslutet antecknas sålunda huruvida beslutet om förverkande kan erkännas och verkställas eller inte. Om verkställighet vägras, vore det motiverat att anteckna grunden för vägran i beslutet.

Bestämmelsen har motiverats mera ingående i motiveringen som gäller artikel 18 i förordningen.

**15 §.** *Verkställighet och delgivning av ett beslut om förverkande.* Enligt 1 mom. ska ett beslut om förverkande verkställas i den ordning som föreskrivs i lagen om verkställighet av böter. Bestämmelsen motsvarar i sak innehållet i den första meningen i 4 § 1 mom. i lagen om förverkandepåföljd. Rättsregistercentralen sköter verkställigheten av en förverkandepåföljd i den första fasen. Enligt 41 § i lagen om verkställighet av böter ska Rättsregistercentralen ansöka om verkställighet av en förverkandepåföljd hos den polisinrättning som innehar den förverkade egendomen eller inom vars verksamhetsområde egendomen annars finns. Enligt 38 § 2 mom. i den nämnda lagen tillämpas på verkställighet av en förverkandepåföljd som avser ett penningbelopp bestämmelserna i 2 kap. om verkställighet av en fordran, till den del det belopp som dömts förverkat inte innehas av polismyndigheten. Enligt 8 § i den nämnda lagen ska Rättsregistercentralen i en sådan situation söka utsökning, om betalningsuppsmaning inte sänds eller om en betalningsuppsmaning som sänts inte har lett till att fordran betalas.

Behovet av bestämmelsen har motiverats i motiveringen som gäller artikel 18.1 samt 23.1 i förordningen.

Enligt paragrafen får dessutom alternativa åtgärder enligt artikel 23.3 i förordningen inte fastställas i stället för ett beslut om förverkande. Bestämmelsen motsvarar innehållet i den andra meningen i 4 § 1 mom. i lagen om förverkandepåföljd.

Bestämmelsen har motiverats mera ingående i motiveringen som gäller artikel 23.3 i förordningen.

Enligt 2 mom. ska ett beslut enligt 14 § delges i enlighet med artikel 32.1 och 32.2 i förordningen samtidigt med delgivningen i förfarandet för verkställighet av beslutet om förverkande. I enlighet med artikel 32.1 ska information lämnas om beslutet om erkännande och verkställighet av beslutet om förverkande samt i enlighet med artikel 32.2 om namnet på den utfärdande myndigheten, vilka rättsmedel som är tillgängliga samt vilka skäl som ligger till grund för beslutet. När det gäller rättsmedel lämnas information om bestämmelserna om ändringssökande i 19–23 § i den föreslagna lagen. I praktiken lämnas informationen till exempel vid utmätning som utförts i personens närvaro eller på något annat sätt bevisligen.

Bestämmelsen har motiverats mera ingående i motiveringen som gäller artikel 32 i förordningen.

**16 §.** *Underrättelse om ett mottaget beslut om förverkande.* Enligt paragrafen ska Rättsregistercentralen utan dröjsmål underrätta den i 5 § 2 mom. avsedda behöriga åklagaren om ett mottaget

beslut om förverkande, om inte Rättsregistercentralen i enlighet med 8 § har underrättats om ett verkställt beslut om frysning som gäller beslutet.

Utifrån den information som åklagaren erhållit med stöd av paragrafen kan han eller hon bedöma om det finns behov av att på eget initiativ med stöd av 17 § framställa ett yrkande på kvarstad eller med stöd av 18 § besluta om beslag.

Behovet av paragrafen har förklarats i motiveringen som gäller artikel 18.5 i förordningen.

**17 §.** *Beslut om kvarstad på eget initiativ för att trygga verkställigheten av ett beslut om förverkande.* Enligt 1 mom. får den i 5 § 2 mom. i den föreslagna lagen avsedda behöriga åklagaren på eget initiativ framställa ett yrkande hos domstolen på att belägga egendom med kvarstad för att trygga verkställigheten av ett beslut om förverkande, förutsatt att Rättsregistercentralen kan fatta ett beslut enligt 14 § om erkännande och verkställighet av beslutet om förverkande. Innan yrkandet framställs ska åklagaren sålunda bedöma om beslutet om förverkande är sådant att Rättsregistercentralen kan erkänna och verkställa det. Om Rättsregistercentralen i ett senare skede fattar ett beslut om vägran, ska åklagaren framställa hos domstolen att kvarstaden ska hävas.

Enligt 2 mom. fattas beslut om kvarstad i ett fall som avses i 1 mom. av tingsrätten på den ort där svaranden har egendom som kan beläggas med kvarstad eller där det annars kan vara ändamålsenligt att behandla ärendet. När domstolen beslutar om kvarstad ska den samtidigt utsätta en giltighetstid för kvarstaden. Domstolen får förlänga den utsatta tiden, om den behöriga åklagaren senast en vecka innan denna tid löper ut framställer en begäran om saken. Domstolen ska utan dröjsmål ta upp ett ärende som gäller förlängning av tiden och avgöra det inom den utsatta tiden. Paragrafens 2 mom. motsvarar innehållet i 6 kap. 8 § 2 mom. i tvångsmedelslagen. Giltighetstiden för kvarstaden har överlåtits åt domstolens prövning. Domstolen ska alltid utsätta en bestämd giltighetstid, och när den löpt ut förfaller kvarstaden av sig själv.

Enligt 3 mom. gäller i fråga om kvarstad i övrigt i tillämpliga delar vad som föreskrivs i tvångsmedelslagen. Det kan bli aktuellt att tillämpa 6 kap. 1 §, 2 §, 4 § 1 mom. samt 9 och 10 § i tvångsmedelslagen i tillämpliga delar.

Behovet av paragrafen har förklarats i motiveringen som gäller artikel 18.5.

**18 §.** *Beslut om beslag på eget initiativ för att trygga verkställigheten av ett beslut om förverkande.* Enligt 1 mom. får den i 5 § 2 mom. avsedda behöriga åklagaren på eget initiativ beslagta ett föremål, egendom eller en handling för att trygga verkställigheten av ett beslut om förverkande, förutsatt att Rättsregistercentralen kan fatta ett beslut enligt 14 § om erkännande och verkställighet av beslutet om förverkande. Innan åklagaren fattar ett beslut om beslag ska han eller hon sålunda bedöma om beslutet om förverkande är sådant att Rättsregistercentralen kan erkänna och verkställa det. Om Rättsregistercentralen i en senare fas i förfarandet fattar ett beslut om vägran måste åklagaren besluta att häva beslaget.

I fråga om beslag gäller enligt 2 mom. i övrigt i tillämpliga delar vad som föreskrivs i tvångsmedelslagen. I enlighet med detta kan det bli aktuellt att tillämpa 7 kap. 1 §, 5 §, 7 §, 9 §, 12 §, 13 § och 23 § i tvångsmedelslagen i tillämpliga delar.

Behovet av paragrafen har förklarats i motiveringen som gäller artikel 18.5.

**19 §.** *Besvär över verkställighet av beslut om förverkande.* Enligt 1 mom. får den som ärendet berör söka ändring i ett beslut som Rättsregistercentralen i enlighet med den föreslagna lagen

och förordningen har fattat om erkännande och verkställighet av en annan medlemsstats beslut om förverkande genom besvär hos Birkalands tingsrätt.

Enligt 2 mom. är tingsrätten beslutför med ordföranden ensam.

Med berörd person avses enligt artikel 2.10 i förordningen en fysisk eller juridisk person som är föremål för ett beslut om förverkande eller en fysisk eller juridisk person som äger den egendom som beslutet avser samt tredje man vars rättigheter angående den egendom beslutet avser blir direkt negativt påverkade av det beslutet, enligt den verkställande statens rätt.

I propositionen har man på samma sätt som i nuläget ansett det motiverat att centralisera behandlingen av ärenden även för domstolarnas del. Den valda lösningen gör det möjligt att utveckla sakkunskapen och därmed eventuellt en snabbare och smidigare behandling av ärendena, vilket effektiviserar samarbetet med andra medlemsstater.

Paragrafen kompletterar det som förutsätts om rättsmedel i artikel 33 i förordningen och motsvarar bestämmelserna i 8 § i lagen om förverkandepåföljd. Behovet av paragrafen har behandlats i motiveringen som gäller artikel 33 i förordningen.

**20 §. Anförande av besvär.** I paragrafen föreskrivs det om anförande av besvär, såsom besvärstid och hur den beräknas samt om innehållet i besvären och hur ett ärende inleds i tingsrätten.

Enligt 1 mom. ska besvär anföras skriftligen inom 30 dagar från det att den som beslutet gäller vid utmätning som skett i dennes närvaro eller på något annat sätt bevisligen har fått del av Rättsregistercentralens beslut. Delgivning enligt momentet kan i praktiken ske på flera olika sätt. Personen kan få del av beslutet först vid utmätning som skett i hans eller hennes närvaro eller på något annat sätt bevisligen. Delfäendet av ett beslut om en förverkandepåföljd som avser ett penningbelopp anses ha skett när betalningen av påföljden frivilligt har inletts med anledning av Rättsregistercentralens betalningsuppmaning. Delfäendepresumtionen är motiverad därför att i de föreliggande fallen är Rättsregistercentralens betalningsuppmaning en förutsättning för att frivillig betalning av påföljden ska inledas. Innehållet i betalningsuppmaningen är omfattande och genom den får personen information om att Rättsregistercentralen har fattat ett beslut om erkännande och verkställighet på grund av en förverkandepåföljd som en annan medlemsstat översänt till Finland för verkställighet. Om en betalningsuppmaning skickas ut ska den i dessa fall åtföljas av besvärсанvisning.

Enligt 2 mom. ska den som söker ändring i besvären uppge sina yrkanden och grunderna för dem samt om ändringssökanden yrkar på muntlig behandling av ärendet. I besvären ska även ämnas de uppgifter som avses i 5 kap. 2 § 2 mom. i rättegångsbalken. Dessa uppgifter omfattar bland annat domstolens namn, parternas namn och hemorter samt hur parternas lagliga företrädare eller ombud kan nås och den postadress samt en eventuell annan adress till vilken kallelser, uppmaningar och meddelanden som gäller målet kan sändas (processadress). Besvärsskriften ska tillställas Rättsregistercentralen.

Enligt 3 mom. ska Rättsregistercentralen utan dröjsmål sända besvärsskriften till tingsrättens kansli och bifoga kopior av handlingarna i ärendet och sitt eget utlåtande. När handlingarna sänds till tingsrätten ska det uppges när besvärsskriften har inkommit. Tidpunkten används för att beräkna om besvären har anförts inom utsatt tid.

Enligt 4 mom. blir besvären anhängiga vid tingsrätten när de handlingar som avses i 3 mom. inkommer till dess kansli. Tingsrätten ska utan dröjsmål informera ändringssökanden och Rättsregistercentralen om tid och plats för ett eventuellt sammanträde samt om följdernas av ändringssökandens utevaro.

I 5 mom. sägs att en ändringssökande som inom föreskriven tid har gett in besvärsskriften direkt till den behöriga tingsrätten förlorar inte sin talan.

Paragrafen kompletterar de rättsmedel som förutsätts i artikel 33 i förordningen och motsvarar bestämmelserna i 9 § i lagen om förverkandepåföljd. Behovet av paragrafen har behandlats i motiveringen som gäller artikel 33 i förordningen.

**21 §. Behandlingen av ett ärende i domstol.** Enligt 1 mom. gäller i fråga om behandlingen av ett ärende i tillämpliga delar vad som föreskrivs om rättegång i brottmål. I ett besvär ärende som gäller erkännande och verkställighet är det inte fråga om ett brottmål, men straffprocessprinciperna lämpar sig bättre för det än principerna för tvistemålsrättegång. I tingsrätten drivs besvär ärendet inte av allmänna åklagaren utan av den fysiska eller juridiska person som beslutet avser. Med stöd av hänvisningen som gäller behandlingsordningen för brottmål iakttas i tillämpliga delar, särskilt vid eventuell behandling i sammanträde, i första hand behandlingsordningen enligt 6, 6 a och 11 kap. i lagen om rättegång i brottmål. Hänvisningen gäller också förberedelsen av ett ärende och gör det möjligt att komplettera de yrkande som framställts i ärendet och även annan förberedelse före huvudförhandlingen.

Enligt 2 mom. får domstolen vid behandlingen av besvären inte pröva om det har funnits förutsättningar för att döma ut förverkandepåföljden i den andra medlemsstaten. Bestämmelsen ska anses uttrycka den allmänna utgångspunkten för ömsesidigt erkännande. Avsikten är att klarlägga att den verkställande staten inte ska pröva hela brottmålet när den beslutar om verkställighet. Den verkställande staten kan pröva om den är skyldig att verkställa beslutet, men den kan inte pröva påståenden i anslutning till själva brottet.

Enligt 3 mom. ska ett ärende behandlas vid sammanträde, om tingsrätten anser att utredningen av ärendet eller en del av det kräver det eller om ändringssökanden yrkar på behandling vid sammanträde och tingsrätten inte anser det vara uppenbart onödigt. Huvudregeln är att besvär ska behandlas i skriftligt förfarande. Att ordna ett sammanträde oberoende av ändringssökandens yrkande kan betraktas som uppenbart onödigt till exempel i en situation där ändringssökanden påstår sig vara oskyldig till det brott som den påföljd som ska verkställas baserar sig på. En sådan sak kan inte prövas i den verkställande staten.

Enligt 4 mom. ska tingsrätten se till att ärendet blir grundligt behandlat. Det är alltså domstolens skyldighet att genom aktiv processledning och vid behov också på eget initiativ utreda ärendet och skaffa utredning i anslutning till det. Domstolen har bland annat rätt att på eget initiativ skaffa bevis i den utsträckning den anser att det behövs. Domstolens aktiva roll ska naturligtvis stödja sig på kravet på rättvis och opartisk behandling.

Enligt 5 mom. ska en tjänsteman som företräder Rättsregistercentralen närvara vid tingsrättens sammanträde när besvären behandlas. Den som söker ändring har rätt att närvara vid sammanträdet. Ärendet kan prövas och avgöras trots ändringssökandens utevaro, om inte tingsrätten anser det nödvändigt att höra ändringssökanden personligen och om denne har kallats till domstolen vid äventyr av sådan påföljd.

Paragrafen kompletterar de rättsmedel som förutsätts i artikel 33 i förordningen och motsvarar bestämmelserna i 10 § i lagen om förverkandepåföljd. Behovet av paragrafen har behandlats i motiveringen som gäller artikel 33 i förordningen.

**22 §. Sökande av ändring i tingsrättens beslut.** Enligt 1 mom. får tingsrättens avgörande överklagas genom besvär hos hovrätten i enlighet med vad som föreskrivs i rättegångsbalken. I praktiken kan bara den som driver saken i tingsrätten, dvs. den som har överklagat Rättsregistercentralens beslut hos tingsrätten, överklaga tingsrättens beslut. Rättsregistercentralen ska inte ha besvärsmått, eftersom den bara hörs i ärendet. Det är fråga om ärenden som inte ställts utanför systemet med tillstånd till fortsatt handläggning i 25 a kap. i rättegångsbalken, och då behövs det tillstånd till fortsatt handläggning för att behandla ärendena i hovrätten.

Paragrafen kompletterar de rättsmedel som förutsätts i artikel 33 i förordningen och motsvarar bestämmelserna i 11 § i lagen om förverkandepåföljd.

Enligt 2 mom. gäller i fråga om behandlingen av ärendet i hovrätten och sökande av ändring hos högsta domstolen i tillämpliga delar 26 och 30 kap. i rättegångsbalken. När hovrätten behandlar ett besvärärende ska Rättsregistercentralen ges tillfälle att bli hörd med anledning av besvären och vid behov lägga fram utredning.

**23 §. Inverkan av besvär på verkställigheten.** Enligt paragrafen utgör besvär inget hinder för verkställighet, om inte domstolen bestämmer något annat. Bestämmelsen behövs eftersom det i vissa situationer kan vara nödvändigt att inleda verkställigheten snabbt för att förhindra att egendom förstörs. Egendom får dock inte säljas eller medlen redovisas förrän beslutet om erkännande och verkställighet av ett beslut som fattats av en domstol i en annan medlemsstat har vunnit laga kraft.

Paragrafen kompletterar de rättsmedel som förutsätts i artikel 33 i förordningen och motsvarar bestämmelserna i 12 § i lagen om förverkandepåföljd.

**24 §. Anmälningsskyldighet.** Enligt paragrafen ska domstolen underrätta Rättsregistercentralen om sitt beslut. Det är viktigt för Rättsregistercentralen att få informationen, eftersom det är Rättsregistercentralens uppgift att ombesörja eventuell verkställighet av den förverkandepåföljd som avses i ärendet.

Paragrafen motsvarar bestämmelserna i 13 § i lagen om förverkandepåföljd.

**25 §. Beslut om inriktande av verkställigheten.** Enligt paragrafen ska ett beslut enligt artikel 18.3 i förordningen om hur verkställigheten ska inriktas fattas av utökningsmyndigheten, och alltså inte Rättsregistercentralen som definierats som verkställande myndighet. Bestämmelsen motsvarar innehållet i 8 § och 38 § 2 mom. i lagen om verkställighet av böter. Enligt de nämnda bestämmelserna ska Rättsregistercentralen söka verkställighet av en förverkandepåföljd hos utökningsmyndigheten. Då verkställer utökningsmyndigheten betalningsförpliktelsen i enlighet med bestämmelserna i utökningsbalken. Bestämmelserna motsvarar i sak 15 § 2 mom. i lagen om förverkandepåföljd.

Behovet av bestämmelsen har motiverats mera ingående i motiveringen som gäller artikel 18.3.

**26 §. Alternativa påföljder.** Enligt paragrafen får en förverkandepåföljd som har dömts ut i Finland inte förvandlas till en alternativ påföljd i en annan medlemsstat. Bestämmelsen motsvarar innehållet i 15 § 1 mom. i lagen om förverkandepåföljd.

Bestämmelsen motiveras mera ingående i motiveringen som gäller artikel 23.3 i förordningen.

**27 §.** *Beslut om återställande av egendom till den kränkta eller om ersättning till den kränkta.* I 1 mom. sägs att när ett beslut som avses i artikel 30.1 i förordningen utfärdas i Finland ska domstolen, trots bestämmelserna i 10 kap. 2 § 6 mom. i strafflagen, på begäran av den kränkta avgöra yrkandet på förverkande. Om förverkandepåföljd döms ut, ska domstolen på den kränkta begäran avgöra även yrkandet på skadestånd eller återbäring av obehörig vinst.

Enligt 2 mom. ska domstolen, när den godkänner yrkandet, samtidigt förordna att förverkandepåföljden verkställs till den del som egendomen inte har återställts till den kränkta i enlighet med artikel 30.2 i förordningen eller annars, eller att förverkandepåföljden förfaller till den del som ett penningbelopp som motsvarar det belopp som har erhållits till följd av verkställigheten av förverkandepåföljden har överförs till den kränkta i enlighet med artikel 30.3 eller 30.4 i förordningen eller till den del som skadestånd annars har betalats.

I bestämmelsen används begreppet kränkt som används i 10 kap. 2 § 6 mom. i strafflagen och som i princip omfattar även andra än målsäganden.

Bestämmelsen ska tillämpas endast när artikel 30.1 i förordningen tillämpas, och den är inte tillämplig på andra internationella förfaranden. Den inverkar inte heller på det nationella förfarandet. Tillämpningen av artikel 30.1 i förordningen förutsätter att det finns egendom eller ett penningbelopp i en annan medlemsstat, och avsikten är att begära att beslutet om förverkandepåföljd ska verkställas i medlemsstaten i fråga. Det är möjligt att ett beslut om frysning redan har översänts till den verkställande staten i fråga och att det har verkställts.

Ett beslut som avses i bestämmelsen kan vara till exempel en dom om föremålskonfiskation, där kontanter eller kontomedel döms förverkade till staten och också ska återbäras till den kränkta med förordnandet att förverkandepåföljden verkställs endast till den del som egendomen inte har återställts till den kränkta i enlighet med artikel 30.2 eller annars. När det gäller värdekonfiskation kan på motsvarande sätt till exempel 10 000 euro dömas förverkade till staten som vinning av brott och 10 000 euro tilldömas den kränkta som skadestånd med förordnandet att förverkandepåföljden förfaller till den del som ett penningbelopp som motsvarar det belopp som har erhållits till följd av verkställigheten av förverkandepåföljden har överförs till den kränkta i enlighet med artikel 30.4 eller till den del som skadestånd annars har betalats. För att ett skadeståndsyrkande ska godtas förutsätts att vinningen av brottet motsvarar den skada som orsakats genom brottet.

Trots att det i enlighet med terminologin i 10 kap. 2 § 6 mom. i strafflagen konstateras i bestämmelsen att domstolen ska avgöra yrkandet på skadestånd eller återbäring av obehörig vinst, finns det inte i sak något som hindrar att man ser annorlunda på situationen, trots att det finns vinning kvar i form av föremål. Återbäring av obehörig kan i sig anses omfatta även återbäring av föremål, trots att det normalt inte har tolkats så.

Motiveringen till förslaget har dessutom behandlats i samband med motiveringen som gäller artikel 30.

**28 §.** *Information om ett beslut till den verkställande staten.* Enligt 1 mom. ska Rättsregistercentralen i enlighet med artikel 30.1 i förordningen på grundval av den kränkta skriftliga begäran till Rättsregistercentralen lämna den verkställande myndigheten i en annan medlemsstat information om en lagakraftvunnen dom enligt 27 § genom vilket ett yrkande på skadestånd eller återbäring av obehörig vinst har godkänts.

Enligt bestämmelsen ska den kränkta således skriftligen begära att Rättsregistercentralen lämnar den verkställande myndigheten i en annan medlemsstat information om en lagakraftvunnen dom i enlighet med artikel 30.1. Utan den kränkta begäran skulle Rättsregistercentralen inte känna till domen och inte kunna lämna information enligt artikel 30.1 i förordningen. I bestämmelsen förutsätts att det är fråga om en lagakraftvunnen dom. Trots att förordningen inte förskriver detta, kan det betraktas som motiverat, eftersom förordningen förutsätter att beslutet om förverkande har vunnit laga kraft.

Med stöd av bestämmelsen kan Rättsregistercentralen i enlighet med artikel 30.1 i förordningen lämna den verkställande myndigheten information om en lagakraftvunnen dom enligt 27 § genom vilken ett yrkande på skadestånd eller återbäring har godkänts, utan närmare utredningar i saken. Informationen ska lämnas i enlighet med artikel 30.1 samtidigt om beslutet om förverkande i intyget om det eller i ett senare skede.

Paragrafens 2 mom. gäller för det första en situation där den kränkta yrkande på skadestånd eller återbäring pågår i en separat tvistemålsrättegång. Då ska Rättsregistercentralen efter den kränkta skriftliga begäran till Rättsregistercentralen lämna den verkställande myndigheten i en annan medlemsstat information om det pågående förfarandet i enlighet med artikel 30.5 i förordningen. Också i denna situation förutsätts att den kränkta framställer en skriftlig begäran till Rättsregistercentralen för att den ska känna till det pågående förfarandet.

I 2 mom. föreskrivs dessutom om en situation där den kränkta yrkande på skadestånd eller återbäring av obehörig vinst pågår i en separat tvistemålsrättegång och yrkandet godkänns. Även då ska Rättsregistercentralen efter den kränkta skriftliga begäran till Rättsregistercentralen lämna den verkställande myndigheten i en annan medlemsstat information om en lagakraftvunnen dom. På motsvarande grunder som anförts i 1 mom. förutsätts det att domen har vunnit laga kraft. En ytterligare förutsättning för att Rättsregistercentralen ska lämna information är att det utdömda skadeståndet eller den utdömda återbäringen motsvarar den utdömda förverkandepåföljden och grundar sig på samma gärning. Rättsregistercentralen prövar således i detta skede, innan information lämnas om en lagakraftvunnen dom, grunden för den kränkta yrkande. Såsom konstaterats i motiveringen som gäller artikel 30 har förutsättningen ansetts motiverat just därför att det i ärendet kan vara fråga om en dom som meddelats i en separat tvistemålsrättegång. Om Rättsregistercentralen anser att den kränkta yrkande inte är motiverat och inte lämnar den verkställande myndigheten i en annan medlemsstat information om domen, ska Rättsregistercentralen meddela ett överklagbart beslut enligt 10 kap. 11 § 2 mom. i strafflagen.

På det sätt som konstaterats i detaljmotiveringen till 27 § kan, trots att i bestämmelsen används begreppen skadestånd och återbäring av obehörig vinst i enlighet med terminologin i 10 kap. 2 § 6 mom. i strafflagen, återbäring av obehörig vinst i sig anses omfatta även återbäring av ett föremål, trots att den normalt inte har tolkats så.

Behovet har paragrafen har motiverats mera ingående i motiveringen som gäller artikel 30 i förordningen.

**29 §. Överföring av ett penningbelopp till den kränkta.** Enligt paragrafen ska ett penningbelopp som med stöd av artikel 30.4 i förordningen har överförts till Finland överföras till den kränkta med iakttagande i tillämpliga delar av bestämmelserna i 10 kap. 11 § 2 mom. i strafflagen.

På det sätt som konstaterats i motiveringen som gäller artikel 30, är det förfarande som avses i 10 kap. 11 § 2 mom. i strafflagen av betydelse särskilt i situationer där en dom som gäller skadestånd eller återbäring av obehörig vinst har meddelats efter att beslutet om förverkandepåföljd



utfärdats i en separat tvistemålsrättegång. I förfarandet kontrollerar Rättsregistercentralen att det är motiverat att betala ersättning. Dessutom, om flera domar som gäller återbäring av obehörig vinst eller skadestånd hänför sig till samma brott, avgör Rättsregistercentralen betalningarna i tillämpliga delar med stöd av 10 kap. 11 § 2 mom. i strafflagen.

Bestämmelsen innebär att Rättsregistercentralen utfärdar det slutliga beslutet enligt 10 kap. 11 § 2 mom. i strafflagen först när den verkställande staten har överfört det penningbelopp som avses i artikel 30.4 till Finland. Enligt nämnda 2 mom. ska sökanden ha rätt att driva talan mot staten på grund av Rättsregistercentralens beslut.

#### **4 kap. Särskilda bestämmelser**

**30 §. Ersättningar.** Enligt paragrafen beslutar justitieministeriet om betalning av i artikel 34 i förordningen avsedd ersättning till en annan medlemsstat eller om krävande av sådan ersättning från en annan medlemsstat. Artikeln gäller skadeståndsskyldighet till följd av verkställighet.

Behovet av bestämmelsen har behandlats i motiveringen som gäller artikel 34.

**31 §. Ikraftträdande.** Enligt 1 mom. är avsikten att lagen ska träda i kraft den 19 december 2020, när förordningen börjar tillämpas, eller så snart som möjligt därefter. Bestämmelser om ikraftträdande och tillämpning av förordningen ingår i artikel 41.

Enligt 2 mom. tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet på intyg om frysning och intyg om förverkande som har översänts före den 19 december 2020. Momentet kompletterar bestämmelserna om saken i artikel 40 i förordningen.

## **2.2 Strafflagen**

### **10 kap. Om förverkandepåföljder**

**2 §. Förverkande av vinning.** I paragrafen föreslås ett nytt 8 mom., som innehåller en hänvisning till tillämpningslagen. Enligt momentet finns bestämmelser om utfärdande av beslut som avses i artikel 30.1 i förordningen dessutom i tillämpningslagen.

Bestämmelsens ändamålsenlighet har behandlats i samband med motiveringen som gäller artikel 30 i förordningen.

### **2.3 Lagen om verkställighet i Europeiska unionen av frysningsbeslut av egendom eller bevismaterial**

**1 §. Tillämpningsområde.** Med stöd av den föreslagna ändringen ska lagen i fortsättningen gälla endast samarbete med republiken Irland och Konungariket Danmark. Ändringsförslaget har motiverats mera ingående i motiveringen som gäller artikel 39 i förordningen.

**2 §. Definition.** Med stöd av den föreslagna ändringen ska det också i 1 mom. i definitionsbestämmelsen beaktas att lagen i fortsättningen gäller endast samarbete med republiken Irland och

Konungariket Danmark. Ändringsförslaget har motiverats mera ingående i motiveringen som gäller artikel 39 i förordningen.

**5 §. Behörig åklagare.** Med stöd av den föreslagna ändringen ska en åklagare vara behörig att sköta uppgifter i samband med verkställandet av frysningsbeslut. Det föreslås att begränsningen att åklagarna inom domkretsen för Helsingfors tingsrätt och av särskilda skäl också någon annan åklagare är behöriga stryks i paragrafen. Såsom konstaterats i motiveringen till artikel 2 i förordningen baserar sig ändringsförslaget på lagen om Åklagarmyndigheten, som trädde i kraft den 1 oktober 2019 och enligt vars 10 § varje åklagare är behörig i åklagaruppgifter i hela landet.

På det sätt som konstaterats i motiveringen som gäller artikel 2 i förordningen kan Åklagarmyndigheten internt förordna vilka åklagare som i praktiken verkställer beslut om frysning. Detta gör det möjligt för åklagarna att specialisera sig och sålunda att tillräckligt erfarna och sakkunniga åklagare sköter verkställigheten.

**9 §. Beslut om verkställighet av frysningsbeslut.** Med stöd av den föreslagna ändringen ska åklagaren enligt 3 mom. lämna den underrättelse om ett mottaget frysningsbeslut som avses i momentet till centralkriminalpolisen och Tullen och dessutom till Gränsbevakningsväsendet. Enligt förslaget ska de nämnda myndigheterna underrätta åklagaren om inte bara en grund för uppskov utan också om en grund för att vägra verkställighet som de känner till.

Ändringsförslaget har motiverats mera ingående i motiveringen som gäller artikel 7 i förordningen.

**11 §. Underrättelse om att verkställigheten slutförts.** Enligt förslaget fogas ett nytt 2 mom. till paragrafen, enligt vilket den behöriga åklagaren ska underrätta Rättsregistercentralen om verkställda frysningsbeslut.

Ändringsförslaget har motiverats i motiveringen som gäller artikel 7 i förordningen.

## **2.4 Lagen om det nationella genomförandet av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i rambeslutet om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på beslut om förverkande och om tillämpning av rambeslutet**

**2 §. Tillämpningsområde.** På grund av ändringen gäller lagen i fortsättningen endast samarbete med republiken Irland och Konungariket Danmark. Ändringsförslaget har motiverats mera ingående i motiveringen som gäller artikel 39 i förordningen.

## **2.5 Tvångsmedelslagen**

### **6 kap. Kvarstad**

**3 §. Tillfällig kvarstad.** Det föreslås att 3 mom. ändras så att dess innehåll tillämpas också på beslut om frysning som avses i förordningen och tillämpningslagen. I momentet sägs att om åklagarens beslut enligt 1 mom., dvs. ett beslut om tillfällig kvarstad, har översänts till en annan medlemsstat i Europeiska unionen som ett beslut om frysning enligt förordningen och tillämpningslagen, upphör åtgärden dock att gälla endast i det fall att ett yrkande på kvarstad inte har

framställts hos domstolen inom en vecka från det att åklagarens informerades om verkställigheten av den tillfälliga åtgärden. Myndigheten i den medlemsstat där verkställighet av den tillfälliga åtgärden begärts ska utan dröjsmål av åklagaren underrättas om att åtgärden har upphört att gälla.

Bestämmelserna i momentet tillämpas för närvarande på frysningsbeslut enligt frysningsslagen och till denna del förblir bestämmelserna i kraft.

Den behöriga verkställande myndigheten i den andra medlemsstaten ska rapportera till åklagaren om verkställigheten av en tillfällig åtgärd med stöd av artikel 7.2 i förordningen. Artikel 27 i förordningen innehåller bestämmelser om inställande av verkställigheten av ett beslut om frysning.

Behovet av bestämmelserna har motiverats i motiveringen som gäller artikel 4.

**8 §.** *Beslut om kvarstad när en främmande stat har begärt rättslig hjälp.* Det föreslås att 4 mom. ändras så att när det är fråga om verkställighet av ett beslut om frysning enligt förordningen och tillämpningslagen ska i stället för 1–3 mom. iaktas bestämmelserna i förordningen och tillämpningslagen. Förslagets ändamålsenlighet har motiverats i motiveringen som gäller artikel 7 i förordningen.

#### **7 kap. Beslag samt kopiering av handlingar**

**21 §.** *Beslut om beslag när en främmande stat har begärt rättslig hjälp.* Det föreslås att 5 mom. ändras så att när det är fråga om verkställighet av ett beslut om frysning enligt förordningen och tillämpningslagen ska i stället för 1–4 mom. iaktas bestämmelserna i förordningen och tillämpningslagen. Förslagets ändamålsenlighet har motiverats i motiveringen som gäller artikel 7 i förordningen.

### **2.6 Lagen om verkställighet av böter**

**1 §.** *Lagens tillämpningsområde.* Det föreslås att 1 mom. 9 punkten kompletteras så att beslut om förverkande enligt förordningen och tillämpningslagen tillfogas som en påföljd som verkställs i den ordning som föreskrivs i lagen. Bestämmelsens ändamålsenlighet har motiverats i motiveringen som gäller artikel 18 i förordningen.

### **3 Förklaringar med stöd av förordningen**

Enligt propositionen ska Finland i enlighet med artikel 6.3 i förordningen ge in en förklaring till kommissionen om att man godtar översättningar av intyg om frysning till finska och svenska och dessutom till engelska. På motsvarande sätt ska Finland i enlighet med artikel 17.3 i förordningen ge in en förklaring till kommissionen om att man godtar översättningar av intyg om förverkande till finska och svenska och dessutom till engelska (3 § 2 mom. i tillämpningslagen).

Enligt propositionen ska Finland i enlighet med artikel 24.1 i förordningen underrätta kommissionen att behörig utfärdande myndighet är för beslut om frysning den åklagare eller domstol som har fattat beslutet om frysning (5 § 1 mom. i tillämpningslagen). I fråga om förverkandepåföljder är Rättsregistercentralen utfärdande myndighet (13 § i tillämpningslagen). Dessutom

ska Finland meddela att behörig verkställande myndighet enligt artikel 2.9 är åklagaren för beslut om frysning (5 § 2 mom. i tillämpningslagen). I fråga om förverkandepåföljder är Rättsregistercentralen verkställande myndighet (13 § i tillämpningslagen).

Enligt propositionen ska Finland i enlighet med artikel 24.2 i förordningen underrätta kommissionen om att man utser en central myndighet vars uppgift är att bistå de behöriga myndigheterna vid kommunikation som rör översändandet av beslut om frysning och beslut om förverkande (2 § i tillämpningslagen).

I dessa underrättelser är det fråga om utseende av behöriga myndigheter som bestäms enligt den lagstiftning som föreslås i propositionen samt även i övrigt om rapportering av innehållet i den föreslagna lagstiftningen.

Enligt propositionen kommer Finland inte att komma att lämna in förklaringar enligt artiklarna 4.2 och 14.2 i förordningen, i vilka det anges att också beslutet om frysning eller beslutet om förverkande i original eller en bestyrkt kopia av detta ska översändas till Finland tillsammans med intyg om frysning eller intyg om förverkande.

#### **4 Ikraftträdande**

Det föreslås att lagarna träder i kraft den 19 december 2020, när förordningen börjar tillämpas, eller så snabbt som möjligt därefter.

#### **5 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning**

I propositionen föreslås det lagändringar som förutsätts av förordningen om ömsesidigt erkännande av beslut om frysning och beslut om förverkande i Europeiska unionen. De föreslagna bestämmelserna grundar sig på internationella förpliktelser som är bindande för Finland. Grundlagsutskottet har konstaterats att denna koppling är ett tillräckligt tungt vägande skäl för den föreslagna regleringen (till exempel GrUU 38/2012 rd, s. 3). Å andra sidan måste också internationella förpliktelser uppfyllas på ett sätt som respekterar de grundläggande och mänskliga rättigheterna.

I enlighet med vad som konstaterats ovan ersätter förordningen de gällande rambesluten om frysning och om konfiskation för de medlemsstaters del som är bundna av förordningen. Förordningen baserar sig i stor utsträckning på bestämmelser som motsvarar de gällande rambesluten. I propositionen föreslås att det nationellt fortfarande ska iakttas lösningar som motsvarar nuläget och som det föreskrivs om i lagstiftning som kompletterar förordningen. I propositionen har man inte ansett det motiverat att gå längre än de bestämmelser som förutsätts i förordningen ens när förordningen tycks möjliggöra detta. I förslaget har man försökt begränsa sig till de bestämmelser som förordningen och en effektiv tillämpning av den förutsätter.

En central skillnad jämfört med den rådande situationen är att det föreskrivs om både frysnings- och förverkandepåföljdssituationer i en förordning i stället för i två separata rättsakter. Dessutom är förordningen direkt tillämplig rätt i stället för de gällande rambesluten. Den sistnämnda omständighetens betydelse minskar nationellt i fråga om förverkandepåföljder, eftersom bestämmelserna i rambeslutet om dem redan nu ska ha iakttagits som lag.

Förordningen utvidgar i någon mån medlemsstaternas skyldigheter att verkställa beslut om frysning och beslut om förverkandepåföljd som utfärdats i andra medlemsstater. Genom förordningen och de ändringar som den medför förbättras möjligheterna att i gränsöverskridande samarbete ingripa i vinning av brott och få tillgångar som skaffats genom brottslig verksamhet förverkade effektivare än nu. Dessutom förbättras ställningen för målsägande i brott vid gränsöverskridande förfaranden. Trots att en uppgift som innebär utövning av offentlig makt i sak ges en annan medlemsstats myndigheter i de föreslagna bestämmelserna, inverkar förslaget ändå som helhet granskat endast i ringa mån på Finlands suveränitet. Internationellt samarbete vid undersökning och utredning av brott samt verkställighet av domar är ägnat att bidra till samhällsutvecklingen på det sätt som avses i 1 § 3 mom. i grundlagen.

Det väsentligt med tanke på grundlagen när det gäller bestämmelserna om förverkandepåföljd är att med stöd av bestämmelserna om förverkandepåföljd kan egendom utan ersättning förverkas till staten på grund av ett brott. Förslagen bör därför granskas med avseende på 15 § 1 mom. i grundlagen. Enligt momentet är vars och ens egendom tryggad. I sin tidigare praxis har grundlagsutskottet emellertid ansett det klart att 15 § 1 mom. inte skyddar egendom som någon har skaffat genom ett brott eller som direkt knyter till hans eller hennes brottsliga verksamhet (GrUU 33/2000 rd, s. 2 och GrUU 65/2010 rd, s. 3).

Förslaget är dessutom av betydelse för 21 § i grundlagen, enligt vilken var och en har rätt att få ett beslut som gäller hans eller hennes rättigheter och skyldigheter behandlat vid domstol eller något annat oavhängigt rättskipningsorgan. Rätten att söka ändring är en central av rättsskyddet enligt 21 § i grundlagen. I förslaget har man till denna del ansett det motiverat att i tillämpningsslagen ta in bestämmelser om rätt att söka ändring i de situationer som avses i förordningen, vilka motsvarar de gällande bestämmelserna. Av denna orsak får enligt propositionen ändring i fråga om förverkandepåföljder sökas genom besvär hos Birkalands tingsrätt, trots att Rättsregistercentralen är förvaltningsmyndighet. En sådan avvikelse från 98 och 99 § i grundlagen har ansetts motiverad i det här fallet för att besvärsinstansen framför allt ska bedöma de grunder för vägran som till sin natur är straffrättsliga (GrUU 50/2006 rd, s. 3 och GrUU 23/2007 rd, s. 3). Också de bestämmelser som föreslås i propositionen gäller en motsvarande situation. På motsvarande sätt har man i propositionen hållit sig till bestämmelser som motsvarar de gällande när det är fråga om att koncentrera uppgifter som kräver straffrättslig specialkunskap till vissa tingsrätter. Avsikten är att garantera bättre sakkunskap och specialisering som krävs i ärendet samt att utveckla en enhetlig linje och på så vis förbättra rättsskyddet. Eftersom det i 10 § i den nya lagen om Åklagarmyndigheten sägs att varje åklagare är behörig i hela landet, föreslås inga regionala gränser för åklagarnas behörighet i propositionen. Det kunde dock göras möjligt för åklagarna att specialisera sig genom att Åklagarmyndigheten kan interna förordna vilka åklagare som i praktiken verkställer beslut om frysning.

På de nämnda grunderna kan lagförslagen behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

*Kläm*

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

1.

**Lag**

**om tillämpning av förordningen om ömsesidigt erkännande av beslut om frysning och beslut om förverkande i Europeiska unionen**

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

**Allmänna bestämmelser**

1 §

*Tillämpningsområde*

Denna lag innehåller bestämmelser som kompletterar Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1805 om ömsesidigt erkännande av beslut om frysning och beslut om förverkande, nedan *förordningen*.

2 §

*Central myndighet*

Justitieministeriet är central myndighet enligt artikel 24.2 i förordningen. Justitieministeriets uppgift är att bistå de behöriga myndigheterna vid kommunikation som rör översändande av beslut om frysning och beslut om förverkande.

3 §

*Språk och översättningar*

Ett intyg om frysning enligt artikel 6.1 i förordningen och ett intyg om förverkande enligt artikel 17.1 i förordningen ska översättas till ett officiellt språk i den verkställande staten eller till ett annat språk som den godtar. Den utfärdande myndigheten ska se till att intyget översätts, om inte något annat överenskoms.

Ett intyg om frysning enligt artikel 6.1 i förordningen och ett intyg om förverkande enligt artikel 17.1 i förordningen ska översändas till Finland på finska, svenska eller engelska eller så ska intyget åtföljas av en översättning till något av dessa språk. Den behöriga åklagaren kan också godta ett intyg om frysning på något annat språk än finska, svenska eller engelska, om det inte finns något annat hinder för godtagandet. Rättsregistercentralen kan också godta ett intyg om förverkande på något annat språk än finska, svenska eller engelska, om det inte finns något annat hinder för godtagandet. Den behöriga myndigheten ska vid behov se till att intyget översätts till finska eller svenska.

2 kap.

## Verkställighet och utfärdande av beslut om frysning

### 4 §

#### *Beslut om frysning som utfärdas i Finland*

När Finland är den stat där ett beslut om frysning utfärdas avses med beslut om frysning, som definieras i artikel 2.1 i förordningen, en domstols beslut om kvarstad enligt 6 kap. i tvångsmedslagen (806/2011), en åklagares beslut om tillfällig kvarstad enligt det kapitlet och en domstols eller åklagares beslut om beslag enligt 7 kap. i den lagen i ärenden som avses i artikel 2.1 i förordningen.

### 5 §

#### *Behöriga myndigheter*

I Finland är den åklagare eller domstol som har fattat beslutet om frysning utfärdande myndighet enligt artikel 2.8 a i förordningen. Domstolen beslutar om översändande av beslutet om frysning till en annan medlemsstat på begäran av den åklagare som är behörig att utföra åtal i det aktuella brottmålet.

I Finland är en åklagare verkställande myndighet enligt artikel 2.9 i förordningen.

### 6 §

#### *Beslut om verkställighet av ett beslut om frysning*

Den behöriga åklagaren beslutar i enlighet med artikel 7.1 i förordningen om erkännande och verkställighet av beslut om frysning. I beslutet ska åklagaren bestämma att ett beslut om frysning ska verkställas i den ordning som föreskrivs för kvarstad eller beslag, om inte åklagaren i enlighet med artikel 8 i förordningen beslutar att vägra erkännande eller verkställighet eller i enlighet med artikel 10 i förordningen beslutar att skjuta upp verkställigheten. Ett beslut om erkännande och verkställighet av ett beslut om frysning kan också fattas för att trygga verkställigheten av ett beslut om förverkande.

### 7 §

#### *Verkställighet och delgivning av ett beslut om frysning*

Den behöriga åklagaren ska utan dröjsmål underrätta utökningsmyndigheten om sitt beslut enligt 6 § för verkställighet av ett beslut om frysning i den ordning som föreskrivs om kvarstad med iakttagande i tillämpliga delar av bestämmelserna i 8 kap. i utökningsbalken (705/2007) eller underrätta förundersökningsmyndigheten för verkställighet av ett beslut om frysning i den ordning som föreskrivs för beslag med iakttagande i tillämpliga delar av bestämmelserna i 7 kap. i tvångsmedslagen.

Ett beslut enligt 6 § delges i enlighet med artikel 32.1 och 32.2 i förordningen samtidigt med delgivning enligt utökningsbalken eller tvångsmedslagen.

### 8 §

#### *Underrättelse om ett mottaget beslut om frysning*

Innan den behöriga åklagaren beslutar om erkännande och verkställighet av ett beslut om frysning ska åklagaren meddela centralkriminalpolisen, Tullen och Gränsbevakningsväsendet att beslutet om frysning har inkommit, och de ska utan ogrundat dröjsmål underrätta åklagaren sådana grunder för att vägran eller uppskov av verkställigheten som de känner till. Den behöriga åklagaren ska dessutom underrätta Rättsregistercentralen om ett verkställt beslut om frysning.

9 §

*Sekretess, tystnadsplikt samt begränsningar i användningen av uppgifter*

På ett beslut om frysning som en behörig myndighet i en annan medlemsstat i Europeiska unionen översänt till Finland och på verkställigheten av beslutet i Finland tillämpas vad som föreskrivs om sekretess, tystnadsplikt och rätt att få information i ett motsvarande ärende i Finland.

På handlingar och information som översänts till Finland på grund av ett beslut om frysning som utfärdats av en behörig myndighet i Finland tillämpas vad som föreskrivs om sekretess, tystnadsplikt och rätt att få information i ett motsvarande ärende i Finland.

Utöver det som föreskrivs i 1 och 2 mom. ska de villkor och förfaranden iakttas som myndigheten i en annan medlemsstat i Europeiska unionen har ställt för sekretess, tystnadsplikt eller begränsningar i användningen av uppgifter.

10 §

*Besvär över verkställighet av beslut om frysning*

Ändring i ett beslut som den behöriga åklagaren i enlighet med denna lag och förordningen har fattat om erkännande och verkställighet av en annan medlemsstats beslut om frysning får sökas av den som ärendet berör genom besvär hos Helsingfors tingsrätt. Tingsrätten ska utan dröjsmål ta upp ärendet till behandling. Vid handläggningen av ärendet iakttas i övrigt i tillämpliga delar 3 kap. 1 § 2 mom. och 7 kap. 15 § i tvångsmedelslagen.

När ett beslut om frysning verkställs i den ordning som föreskrivs för kvarstad, får besvär anföras över utökningsmannens verkställighetsåtgärder hos Helsingfors tingsrätt i den ordning som föreskrivs i utökningsbalken.

Beslut av tingsrätten enligt 1 och 2 mom. får överklagas hos hovrätten med iakttagande av vad som föreskrivs i rättegångsbalken.

Ändringssökande enligt denna paragraf hindrar inte verkställighet av beslutet om frysning, om inte den domstol som handlägger ärendet beslutar något annat.

11 §

*Prövning av materiella grunder*

De materiella grunderna för ett beslut om frysning som utfärdats av en rättslig myndighet i en annan medlemsstat får inte prövas i Finland.

12 §

*Underrättelse om ett översänt beslut om frysning*

Den behöriga åklagaren ska meddela Rättsregistercentralen att ett beslut om frysning har översänts till en annan medlemsstat när den verkställande myndighet som tagit emot beslutet om



frysning i den andra medlemsstaten i enlighet med artikel 7.2 i förordningen har rapporterat om verkställigheten av beslutet om frysning.

3 kap.

**Verkställighet och utfärdande av beslut om förverkande**

13 §

*Behörig myndighet*

I Finland är Rättsregistercentralen utfärdande myndighet enligt artikel 2.8 b i förordningen och verkställande myndighet enligt artikel 2.9 i förordningen i fråga om beslut om förverkande.

14 §

*Beslut om verkställighet av ett beslut om förverkande*

Rättsregistercentralen beslutar i enlighet med artikel 18.1 i förordningen om erkännande och verkställighet av beslut om förverkande, om inte Rättsregistercentralen beslutar att vägra erkännande eller verkställighet av ett beslut om förverkande i enlighet med artikel 19 i förordningen eller att skjuta upp verkställigheten i enlighet med artikel 21 i förordningen.

15 §

*Verkställighet och delgivning av ett beslut om förverkande*

Ett beslut om förverkande ska verkställas i den ordning som föreskrivs i lagen om verkställighet av böter (672/2002). Alternativa åtgärder enligt artikel 23.3 i förordningen får inte fastställas i stället för ett beslut om förverkande.

Ett beslut enligt 14 § delges i enlighet med artikel 32.1 och 32.2 i förordningen samtidigt med delgivningen i förfarandet för verkställighet av beslutet om förverkande.

16 §

*Underrättelse om ett mottaget beslut om förverkande*

Rättsregistercentralen ska utan dröjsmål underrätta den i 5 § 2 mom. avsedda behöriga åklagaren om ett mottaget beslut om förverkande, om inte Rättsregistercentralen i enlighet med 8 § har underrättats om ett verkställt beslut om frysning som gäller beslutet.

17 §

*Beslut om kvarstad på eget initiativ för att trygga verkställigheten av ett beslut om förverkande*

Den i 5 § 2 mom. avsedda behöriga åklagaren får på eget initiativ framställa ett yrkande hos domstolen på att belägga egendom med kvarstad för att trygga verkställigheten av ett beslut om förverkande, förutsatt att Rättsregistercentralen kan fatta ett beslut enligt 14 § om erkännande och verkställighet av beslutet om förverkande.

Beslut om kvarstad i ett fall som avses i 1 mom. fattas av tingsrätten på den ort där svaranden har egendom som kan beläggas med kvarstad eller där det annars kan vara ändamålsenligt att

## RP 102/2020 rd

behandla ärendet. När domstolen beslutar om kvarstad ska den samtidigt utsätta en giltighetstid för kvarstaden. Domstolen får förlänga den utsatta tiden, om den behöriga åklagaren senast en vecka innan denna tid löper ut framställer en begäran om saken. Domstolen ska utan dröjsmål ta upp ett ärende som gäller förlängning av tiden och avgöra det inom den utsatta tiden.

I fråga om kvarstad gäller i övrigt i tillämpliga delar vad som föreskrivs i tvångsmedelslagen.

### 18 §

#### *Beslut om beslag på eget initiativ för att trygga verkställigheten av ett beslut om förverkande*

Den i 5 § 2 mom. avsedda behöriga åklagaren får på eget initiativ beslagta ett föremål, egendom eller en handling för att trygga verkställigheten av ett beslut om förverkande, förutsatt att Rättsregistercentralen kan fatta ett beslut enligt 14 § om erkännande och verkställighet av beslutet om förverkande.

I fråga om beslag gäller i övrigt i tillämpliga delar vad som föreskrivs i tvångsmedelslagen.

### 19 §

#### *Besvär över verkställighet av beslut om förverkande*

Den som ärendet berör får söka ändring i ett beslut som Rättsregistercentralen i enlighet med denna lag och förordningen har fattat om erkännande och verkställighet av en annan medlemsstats beslut om förverkande genom besvär hos Birkalands tingsrätt.

Tingsrätten är beslutför med ordföranden ensam.

### 20 §

#### *Anförande av besvär*

Besvär ska anföras skriftligen inom 30 dagar från det att den som beslutet gäller vid utmätning som skett i dennes närvaro eller på något annat sätt bevisligen har fått del av Rättsregistercentralens beslut. Delfäendet av ett beslut om en förverkandepåföljd som avser ett penningbelopp anses ha skett när betalningen av påföljden frivilligt har inletts med anledning av Rättsregistercentralens betalningsuppmaning.

I besvären ska den som söker ändring uppge sina yrkanden och grunderna för dem samt om ändringssökanden yrkar på muntlig behandling av ärendet. I besvären ska även lämnas de uppgifter som avses i 5 kap. 2 § 2 mom. i rättegångsbalken. Besvärsskriften ska tillställas Rättsregistercentralen.

Rättsregistercentralen ska utan dröjsmål sända besvärsskriften till tingsrättens kansli och bifoga kopior av handlingarna i ärendet och sitt eget utlåtande. När handlingarna sänds till tingsrätten ska det uppges när besvärsskriften har inkommit.

Besvären blir anhängiga vid tingsrätten när de handlingar som avses i 3 mom. inkommer till dess kansli. Tingsrätten ska utan dröjsmål informera ändringssökanden och Rättsregistercentralen om tid och plats för ett eventuellt sammanträde samt om följderna av ändringssökandens utevaro.

En ändringssökande som inom föreskriven tid har gett in besvärsskriften direkt till den behöriga tingsrätten förlorar inte sin talan.

### 21 §

#### *Behandlingen av ett ärende i domstol*

I fråga om behandlingen av ett ärende gäller i tillämpliga delar vad som föreskrivs om rättegång i brottmål.

Vid behandlingen av besvären får domstolen inte pröva om det har funnits förutsättningar för att döma ut förverkandepåföljden i den andra medlemsstaten.

Ett ärende ska behandlas vid sammanträde, om tingsrätten anser att utredningen av ärendet eller en del av det kräver det eller om ändringssökanden yrkar på behandling vid sammanträde och tingsrätten inte anser det vara uppenbart onödigt.

Tingsrätten ska se till att ärendet blir grundligt behandlat.

En tjänsteman som företräder Rättsregistercentralen ska närvara vid tingsrättens sammanträde när besvären behandlas. Den som söker ändring har rätt att närvara vid sammanträdet. Ärendet kan prövas och avgöras trots ändringssökandens utevaro, om inte tingsrätten anser det nödvändigt att höra ändringssökanden personligen och om denne har kallats till domstolen vid äventyr av sådan påföljd.

## 22 §

### *Sökande av ändring i tingsrättens beslut*

Ändring i tingsrättens avgörande söks hos hovrätten genom besvär i enlighet med vad som föreskrivs i rättegångsbalken.

I fråga om behandlingen av besvär ärendet i hovrätten och sökande av ändring hos högsta domstolen gäller i tillämpliga delar 26 och 30 kap. i rättegångsbalken. När hovrätten behandlar ett besvär ärende ska Rättsregistercentralen ges tillfälle att bli hörd med anledning av besvären och vid behov lägga fram utredning.

## 23 §

### *Inverkan av besvär på verkställigheten*

Besvär utgör inget hinder för verkställighet, om inte domstolen bestämmer något annat. Egen- dom får dock inte säljas eller medlen redovisas förrän beslutet om erkännande och verkställighet av ett beslut som fattats av en domstol i en annan medlemsstat har vunnit laga kraft.

## 24 §

### *Anmälningsskyldighet*

Domstolen ska underrätta Rättsregistercentralen om sitt beslut.

## 25 §

### *Beslut om inriktande av verkställigheten*

Ett beslut enligt artikel 18.3 i förordningen om hur verkställigheten ska inriktas fattas av ut- sökningsmyndigheten.

## 26 §

### *Alternativa påföljder*

En förverkandepåföljd som har dömts ut i Finland får inte förvandlas till en alternativ påföljd i en annan medlemsstat.

27 §

*Beslut om återställande av egendom till den kränkta eller om ersättning till den kränkta*

När ett beslut som avses i artikel 30.1 i förordningen utfärdas i Finland ska domstolen, trots bestämmelserna i 10 kap. 2 § 6 mom. i strafflagen (39/1889), på begäran av den kränkta avgöra yrkandet på förverkande. Om förverkandepåföljd döms ut, ska domstolen på den kränkts begäran avgöra även yrkandet på skadestånd eller återbäring av obehörig vinst.

När domstolen godkänner yrkandet ska den samtidigt förordna att förverkandepåföljden verkställs till den del som egendomen inte har återställts till den kränkta i enlighet med artikel 30.2 i förordningen eller annars, eller att förverkandepåföljden förfaller till den del som ett penningbelopp som motsvarar det belopp som har erhållits till följd av verkställigheten av förverkandepåföljden har överförs till den kränkta i enlighet med artikel 30.3 eller 30.4 i förordningen eller till den del som skadestånd annars har betalats.

28 §

*Information om ett beslut till den verkställande staten*

Rättsregistercentralen ska i enlighet med artikel 30.1 i förordningen efter den kränkts skriftliga begäran till Rättsregistercentralen lämna den verkställande myndigheten i en annan medlemsstat information om en lagakraftvunnen dom enligt 27 § genom vilken ett yrkande på skadestånd eller återbäring av obehörig vinst har godkänts.

Om behandlingen av den kränkts yrkande på skadestånd eller återbäring av obehörig vinst pågår i en separat tvistemålsrättegång, ska Rättsregistercentralen efter den kränkts skriftliga begäran till Rättsregistercentralen lämna den verkställande myndigheten i en annan medlemsstat information om det pågående förfarandet i enlighet med artikel 30.5 i förordningen. Om yrkandet godkänns ska Rättsregistercentralen efter den kränkts skriftliga begäran till Rättsregistercentralen lämna den verkställande myndigheten i en annan medlemsstat information om en lagakraftvunnen dom i ärendet förutsatt att det utdömda skadeståndet eller den utdömda återbäringen av obehörig vinst motsvarar den utdömda förverkandepåföljden och grundar sig på samma gärning.

29 §

*Överföring av ett penningbelopp till den kränkta*

Ett penningbelopp som med stöd av artikel 30.4 i förordningen har överförs till Finland ska överföras till den kränkta med iakttagande i tillämpliga delar av bestämmelserna i 10 kap. 11 § 2 mom. i strafflagen.

4 kap.

**Särskilda bestämmelser**

30 §

*Ersättningar*

Justitieministeriet beslutar om betalning av i artikel 34 i förordningen avsedd ersättning till en annan medlemsstat eller om krävande av sådan ersättning från en annan medlemsstat.

31 §

*Ikraftträdande*

Denna lag träder i kraft den 20 .  
På intyg om frysning och intyg om förverkande som har översänts före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

2.

**Lag**

**om ändring av 10 kap. 2 § i strafflagen**

I enlighet med riksdagens beslut  
*fogas* till strafflagen (39/1889) 10 kap. 2 §, sådan den lyder i lag 356/2016, ett nytt 8 mom.  
som följer:

10 kap.

**Om förverkandepåföljder**

2 §

*Förverkande av vinning*

---

Bestämmelser om utfärdande av beslut som avses i artikel 30.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1805 om ömsesidigt erkännande av beslut om frysning och beslut om förverkande finns dessutom i lagen om tillämpning av förordningen om ömsesidigt erkännande av beslut om frysning och beslut om förverkande i Europeiska unionen ( / ).

Denna lag träder i kraft den 20 .

3.

**Lag**

**om ändring av lagen om verkställighet i Europeiska unionen av frysningsbeslut av egendom eller bevismaterial**

## RP 102/2020 rd

I enlighet med riksdagens beslut  
*ändras* i lagen om verkställighet i Europeiska unionen av frysningsbeslut av egendom eller bevismaterial (540/2005) 1 §, 2 § 1 mom., 5 § och 9 § 3 mom., av dem 2 § 1 mom. och 5 § sådana de lyder i lag 433/2017, och  
*fogas* till 11 § ett nytt 2 mom. som följer:

### 1 §

#### *Tillämpningsområde*

I enlighet med denna lag verkställs i Finland sådana av en rättslig myndighet i republiken Irland och Konungariket Danmark utfärdade frysningsbeslut som avses i rådets rambeslut om verkställighet i Europeiska unionen av frysningsbeslut av egendom eller bevismaterial (2003/577/RIF), nedan *rambeslutet*, eller översänds en finsk rättslig myndighets frysningsbeslut till republiken Irland och Konungariket Danmark.

### 2 §

#### *Definition*

Med *frysningsbeslut* avses i denna lag ett beslut som utfärdats i ett brottmål av en behörig rättslig myndighet i republiken Irland och Konungariket Danmark i syfte att tillfälligt förhindra förstöring, omvandling, flyttning, överföring eller överlåtelse av sådan egendom som kan omfattas av förverkande, har förverkats eller kan utgöra bevismaterial.

---

### 5 §

#### *Behörig åklagare*

En åklagare är behörig att sköta uppgifter i samband med verkställandet av frysningsbeslut.

### 9 §

#### *Beslut om verkställighet av frysningsbeslut*

---

Innan åklagaren fattar sitt beslut ska han eller hon meddela centralkriminalpolisen, Tullen och Gränsbevakningsväsendet att frysningsbeslutet har inkommit. Dessa myndigheter ska utan ogrundat dröjsmål underrätta åklagaren om sådana grunder för att vägra verkställighet eller för att skjuta upp verkställigheten som de känner till.

### 11 §

#### *Underrättelse om att verkställigheten slutförts*

---

Den behöriga åklagaren ska dessutom underrätta Rättsregistercentralen om verkställda frysningsbeslut.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På intyg om frysning som har översänts före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

---

4.

## Lag

**om ändring av 2 § i lagen om det nationella genomförandet av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i rambeslutet om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på beslut om förverkande och om tillämpning av rambeslutet**

I enlighet med riksdagens beslut  
*ändras* i lagen om det nationella genomförandet av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i rambeslutet om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på beslut om förverkande och om tillämpning av rambeslutet (222/2008) 2 § 1 mom. som följer:

2 §

### *Tillämpningsområde*

I enlighet med denna lag och rambeslutet

- 1) verkställs i Finland sådana beslut av en domstol i republiken Irland och Konungariket Danmark som avses i rambeslutet och som översänts i enlighet med rambeslutet, samt
  - 2) översänds en finsk domstols beslut till republiken Irland och Konungariket Danmark för verkställighet.
- 

Denna lag träder i kraft den 20 .

På intyg om förverkande som har översänts före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

---

5.

## Lag

**om ändring av tvångsmedelslagen**

I enlighet med riksdagens beslut  
*ändras* i tvångsmedelslagen (806/2011) 6 kap. 3 § 4 mom. och 8 § 4 mom. samt 7 kap. 21 § 5 mom., av dem 7 kap. 21 § 5 mom. sådant det lyder i lag 434/2017, som följer:

6 kap.

**Kvarstad**

3 §

*Tillfällig kvarstad*

---

Om åklagarens beslut enligt 1 mom. har översänts till en annan medlemsstat i Europeiska unionen som ett frysningsbeslut enligt lagen om verkställighet i Europeiska unionen av frysningsbeslut av egendom eller bevismaterial (540/2005) eller som ett beslut om frysning enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1805 om ömsesidigt erkännande av beslut om frysning och beslut om förverkande och lagen om tillämpning av förordningen om ömsesidigt erkännande av beslut om frysning och beslut om förverkande i Europeiska unionen ( / ), upphör åtgärden dock att gälla endast i det fall att yrkande på kvarstad inte har framställts hos domstolen inom en vecka från det att åklagaren informerades om verkställigheten av den tillfälliga åtgärden. Myndigheten i den medlemsstat där verkställighet av den tillfälliga åtgärden begärts ska utan dröjsmål av åklagaren underrättas om att åtgärden har upphört att gälla.

8 §

*Beslut om kvarstad när en främmande stat har begärt rättslig hjälp*

---

I fråga om en begäran om frysning som inkommit från en medlemsstat i Europeiska unionen och som avses i lagen om verkställighet i Europeiska unionen av frysningsbeslut av egendom eller bevismaterial samt i fråga om ett beslut om frysning som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1805 om ömsesidigt erkännande av beslut om frysning och beslut om förverkande och lagen om tillämpning av förordningen om ömsesidigt erkännande av beslut om frysning och beslut om förverkande i Europeiska unionen iakttas bestämmelserna i de lagarna och den förordningen i stället för 1–3 mom.

7 kap.

**Beslag samt kopiering av handlingar**

21 §

*Beslut om beslag när en främmande stat har begärt rättslig hjälp*

---

I fråga om begäranden om frysning som inkommit från en medlemsstat i Europeiska unionen och som avses i lagen om verkställighet i Europeiska unionen av frysningsbeslut av egendom eller bevismaterial, i fråga om beslut om beslag som avses i lagen om genomförande av direktivet om en europeisk utredningsorder på det straffrättsliga området (430/2017) samt i fråga om beslut om frysning som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1805 om ömsesidigt erkännande av beslut om frysning och beslut om förverkande och lagen om tillämpning av förordningen om ömsesidigt erkännande av beslut om frysning och beslut om förverkande i Europeiska unionen iakttas de lagarna och den förordningen i stället för 1–4 mom.

Denna lag träder i kraft den 20 .



6.

## Lag

### om ändring av 1 § i lagen om verkställighet av böter

I enlighet med riksdagens beslut  
*ändras* i lagen om verkställighet av böter (672/2002) 1 § 1 mom. 9 punkten, sådan den lyder i lag 451/2016, som följer:

#### 1 §

##### *Lagens tillämpningsområde*

I den ordning som föreskrivs i denna lag verkställs följande påföljder:

9) bötesstraff som avses i lagen om det nationella genomförandet av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i rambeslutet om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på bötesstraff och om tillämpning av rambeslutet (231/2007), beslut om förverkande som avses i lagen om det nationella genomförandet av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i rambeslutet om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på beslut om förverkande och om tillämpning av rambeslutet (222/2008) samt beslut om förverkande som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1805 om ömsesidigt erkännande av beslut om frysning och beslut om förverkande och lagen om tillämpning av förordningen om ömsesidigt erkännande av beslut om frysning och beslut om förverkande i Europeiska unionen ( / ),

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 17 juni 2020

**Statsminister**

**Sanna Marin**

Justitieminister Anna-Maja Henriksson

2.

## Lag

### om ändring av 10 kap. 2 § i strafflagen

I enlighet med riksdagens beslut  
fogas till strafflagen (39/1889) 10 kap. 2 §, sådan den lyder i lag 356/2016, ett nytt 8 mom.  
som följer:

*Gällande lydelse*

10 kap.

#### **Om förverkandepåföljder**

2 §

*Förverkande av vinning*

*Föreslagen lydelse*

10 kap.

#### **Om förverkandepåföljder**

2 §

*Förverkande av vinning*

(ny)

*Bestämmelser om utfärdande av beslut som avses i artikel 30.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1805 om ömsesidigt erkännande av beslut om frysning och beslut om förverkande finns dessutom i lagen om tillämpning av förordningen om ömsesidigt erkännande av beslut om frysning och beslut om förverkande i Europeiska unionen ( / ).*

*Denna lag träder i kraft den 20 .*

3.

**Lag**

**om ändring av lagen om verkställighet i Europeiska unionen av frysningsbeslut av egendom eller bevismaterial**

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i lagen om verkställighet i Europeiska unionen av frysningsbeslut av egendom eller bevismaterial (540/2005) 1 §, 2 § 1 mom., 5 § och 9 § 3 mom., av dem 2 § 1 mom. och 5 § sådana de lyder i lag 433/2017, och *fogas* till 11 § ett nytt 2 mom. som följer:

*Gällande lydelse*

1 §

*Tillämpningsområde*

I enlighet med denna lag verkställs i Finland sådana av en rättslig myndighet i en annan medlemsstat i Europeiska unionen utfärdade frysningsbeslut som avses i rådets rambeslut om verkställighet i Europeiska unionen av frysningsbeslut av egendom eller bevismaterial (2003/577/RIF), nedan rambeslutet, eller översänds en finsk rättslig myndighets frysningsbeslut till en annan medlemsstat i Europeiska unionen för verkställighet.

2 §

*Definition*

Med *frysningsbeslut* avses ett beslut som utfärdats i ett brottmål av en behörig rättslig myndighet i en medlemsstat i Europeiska unionen i syfte att tillfälligt förhindra förstöring, omvandling, flyttning, överföring eller överlåtelse av sådan egendom som kan omfattas av förverkande eller har förverkats. I förhållande till republiken Irland och Konungariket Danmark avses med frysningsbeslut dessutom ett beslut som riktar sig mot egendom som kan utgöra bevismaterial.

*Föreslagen lydelse*

1 §

*Tillämpningsområde*

I enlighet med denna lag verkställs i Finland sådana av en rättslig myndighet i *republiken Irland och Konungariket Danmark* utfärdade frysningsbeslut som avses i rådets rambeslut om verkställighet i Europeiska unionen av frysningsbeslut av egendom eller bevismaterial (2003/577/RIF), nedan *rambeslutet*, eller översänds en finsk rättslig myndighets frysningsbeslut till *republiken Irland och Konungariket Danmark*.

2 §

*Definition*

Med *frysningsbeslut* avses i denna lag ett beslut som utfärdats i ett brottmål av en behörig rättslig myndighet i *republiken Irland och Konungariket Danmark* i syfte att tillfälligt förhindra förstöring, omvandling, flyttning, överföring eller överlåtelse av sådan egendom som kan omfattas av förverkande, har förverkats *eller* kan utgöra bevismaterial.

*Gällande lydelse*

5 §

*Behöriga åklagare*

Åklagarna inom domkretsen för Helsingfors tingsrätt är behöriga att sköta åklagaruppgifter i samband med verkställandet av frysningsbeslut. Av särskilda skäl kan också någon annan åklagare vara behörig åklagare.

9 §

*Beslut om verkställighet av frysningsbeslut*

---

Innan åklagaren fattar sitt beslut skall han eller hon meddela centralkriminalpolisen och Tullstyrelsen att frysningsbeslutet har inkommit. Dessa myndigheter skall utan ogrundat dröjsmål underrätta åklagaren om förekomsten av en sådan grund för att skjuta upp verkställigheten som de känner till.

11 §

*Underrättelse om att verkställigheten slutförts*

(ny)

*Föreslagen lydelse*

5 §

***Behörig åklagare***

*En åklagare är behörig att sköta uppgifter i samband med verkställandet av frysningsbeslut.*

9 §

*Beslut om verkställighet av frysningsbeslut*

---

Innan åklagaren fattar sitt beslut ska han eller hon meddela centralkriminalpolisen, Tullen och Gränsbevakningsväsendet att frysningsbeslutet har inkommit. Dessa myndigheter ska utan ogrundat dröjsmål underrätta åklagaren om sådana grunder för att vägra verkställighet eller för att skjuta upp verkställigheten som de känner till.

11 §

*Underrättelse om att verkställigheten slutförts*

---

*Den behöriga åklagaren ska dessutom underrätta Rättsregistercentralen om verkställda frysningsbeslut.*

*Denna lag träder i kraft den 20 .*

*På intyg om frysning som har översänts före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.*

---

4.

## Lag

**om ändring av 2 § i lagen om det nationella genomförandet av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i rambeslutet om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på beslut om förverkande och om tillämpning av rambeslutet**

I enlighet med riksdagens beslut  
*ändras* i lagen om det nationella genomförandet av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i rambeslutet om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på beslut om förverkande och om tillämpning av rambeslutet (222/2008) 2 § 1 mom. som följer:

*Gällande lydelse*

2 §

*Tillämpningsområde*

I enlighet med denna lag och rambeslutet  
1) verkställs i Finland sådana beslut av en domstol i en annan medlemsstat i Europeiska unionen som avses i rambeslutet och som översänts i enlighet med rambeslutet, samt  
2) översänds en finsk domstols beslut till en annan medlemsstat i Europeiska unionen för verkställighet.

-----

*Föreslagen lydelse*

2 §

*Tillämpningsområde*

I enlighet med denna lag och rambeslutet  
1) verkställs i Finland sådana beslut av en domstol i *republiken Irland och Konungariket Danmark* som avses i rambeslutet och som översänts i enlighet med rambeslutet, samt  
2) översänds en finsk domstols beslut till *republiken Irland och Konungariket Danmark* för verkställighet.

-----

*Denna lag träder i kraft den 20 .  
På intyg om förverkande som har översänts före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.*

-----

5.

## Lag

### om ändring av tvångsmedelslagen

I enlighet med riksdagens beslut  
*ändras* i tvångsmedelslagen (806/2011) 6 kap. 3 § 4 mom. och 8 § 4 mom. samt 7 kap. 21 § 5 mom., av den 7 kap. 21 § 5 mom. sådant det lyder i lag 434/2017, som följer:

*Gällande lydelse*

6 kap.

**Kvarstad**

3 §

*Tillfällig kvarstad*

*Föreslagen lydelse*

6 kap.

**Kvarstad**

3 §

*Tillfällig kvarstad*

---

Om åklagarens beslut enligt 1 mom. har översänts till en annan medlemsstat i Europeiska unionen som ett frysningensbeslut enligt lagen om verkställighet i Europeiska unionen av frysningensbeslut av egendom eller bevismaterial (540/2005), upphör åtgärden dock att gälla endast i det fall att yrkande på kvarstad inte har framställts hos domstolen inom en vecka från det att åklagaren informerades om verkställigheten av den tillfälliga åtgärden. Myndigheten i den medlemsstat där verkställighet av den tillfälliga åtgärden begärts ska utan dröjsmål av åklagaren underrättas om att åtgärden har upphört att gälla.

---

Om åklagarens beslut enligt 1 mom. har översänts till en annan medlemsstat i Europeiska unionen som ett frysningensbeslut enligt lagen om verkställighet i Europeiska unionen av frysningensbeslut av egendom eller bevismaterial (540/2005) *eller som ett beslut om frysning enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1805 om ömsesidigt erkännande av beslut om frysning och beslut om förverkande och lagen om tillämpning av förordningen om ömsesidigt erkännande av beslut om frysning och beslut om förverkande i Europeiska unionen ( / )*, upphör åtgärden dock att gälla endast i det fall att yrkande på kvarstad inte har framställts hos domstolen inom en vecka från det att åklagaren informerades om verkställigheten av den tillfälliga åtgärden. Myndigheten i den medlemsstat där verkställighet av den tillfälliga åtgärden begärts ska utan dröjsmål av åklagaren underrättas om att åtgärden har upphört att gälla.

*Gällande lydelse*

8 §

*Beslut om kvarstad när en främmande stat har begärt rättslig hjälp*

---

I fråga om en begäran om frysning som inkommit från en medlemsstat i Europeiska unionen och som avses i lagen om verkställighet i Europeiska unionen av frysningsbeslut av egendom eller bevismaterial iakttas bestämmelserna i den lagen i stället för 1–3 mom.

*Föreslagen lydelse*

8 §

*Beslut om kvarstad när en främmande stat har begärt rättslig hjälp*

---

I fråga om en begäran om frysning som inkommit från en medlemsstat i Europeiska unionen och som avses i lagen om verkställighet i Europeiska unionen av frysningsbeslut av egendom eller bevismaterial *samt i fråga om ett beslut om frysning som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1805 om ömsesidigt erkännande av beslut om frysning och beslut om förverkande och lagen om tillämpning av förordningen om ömsesidigt erkännande av beslut om frysning och beslut om förverkande i Europeiska unionen* iakttas bestämmelserna i *de lagarna och den förordningen* i stället för 1–3 mom.

7 kap.

**Beslag samt kopiering av handlingar**

21 §

*Beslut om beslag när en främmande stat har begärt rättslig hjälp*

---

I fråga om begäranden om frysning som inkommit från en medlemsstat i Europeiska unionen och som avses i lagen om verkställighet i Europeiska unionen av frysningsbeslut av egendom eller bevismaterial och i fråga om beslut om beslag som avses i lagen om genomförande av direktivet om en europeisk utredningsorder på det straffrättsliga området (430/2017) iakttas de lagarna i stället för 1–4 mom.

7 kap.

**Beslag samt kopiering av handlingar**

21 §

*Beslut om beslag när en främmande stat har begärt rättslig hjälp*

---

I fråga om begäranden om frysning som inkommit från en medlemsstat i Europeiska unionen och som avses i lagen om verkställighet i Europeiska unionen av frysningsbeslut av egendom eller bevismaterial, i fråga om beslut om beslag som avses i lagen om genomförande av direktivet om en europeisk utredningsorder på det straffrättsliga området (430/2017) *samt i fråga om beslut om frysning som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1805 om ömsesidigt erkännande av beslut om frysning och beslut om förverkande och lagen om tillämpning av för-*

*Gällande lydelse*

*Föreslagen lydelse*

*ordningen om ömsesidigt erkännande av beslut om frysning och beslut om förverkande i Europeiska unionen iakttas de lagarna och den förordningen i stället för 1–4 mom.*

*Denna lag träder i kraft den 20 .*

## 6.

### Lag

#### om ändring av 1 § i lagen om verkställighet av böter

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i lagen om verkställighet av böter (672/2002) 1 § 1 mom. 9 punkten, sådan den lyder i lag 451/2016, som följer:

*Gällande lydelse*

1 §

*Lagens tillämpningsområde*

I den ordning som föreskrivs i denna lag verkställs följande påföljder:

9) bötesstraff som avses i lagen om det nationella genomförandet av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i rambeslutet om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på bötesstraff och om tillämpning av rambeslutet (231/2007) samt beslut om förverkande som avses i lagen om det nationella genomförandet av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i rambeslutet om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på beslut om förverkande och om tillämpning av rambeslutet (222/2008),

*Föreslagen lydelse*

1 §

*Lagens tillämpningsområde*

I den ordning som föreskrivs i denna lag verkställs följande påföljder:

9) bötesstraff som avses i lagen om det nationella genomförandet av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i rambeslutet om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på bötesstraff och om tillämpning av rambeslutet (231/2007), beslut om förverkande som avses i lagen om det nationella genomförandet av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i rambeslutet om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på beslut om förverkande och om tillämpning av rambeslutet (222/2008) *samt beslut om förverkande som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1805 om ömsesidigt erkännande av beslut om frysning och beslut om förverkande och lagen om tillämpning av för-*



**RP 102/2020 rd**

*Gällande lydelse*

*Föreslagen lydelse*

*ordningen om ömsesidigt erkännande av beslut om frysning och beslut om förverkande i Europeiska unionen ( / ),*

-----  
-----  
*Denna lag träder i kraft den 20 .*